

Vest, trebuie să întrunească în studiu calități specifice pentru fiecare dintre obiectivele arătate.

Nu se poate considera ca un avantaj prealabilă schemă avizată, căci tocmai aceasta a impus o grijă suplimentară, care însă s-a dovedit creatoare, concurenții abordând tema de pe poziții realiste, ce s-au dovedit utile în momentul neașteptat de rapid de realizare pe teren.

Rezultatul concursului este cunoscut.

Juriul a făcut aprecieri pe baza unor criterii stabilite în unanimitate, care au fost cunoscute cu prilejul expunerii ce a avut loc la Ploiești la 5 iunie a.c. în ședința organizată de U.A.

Cele ce urmează pot fi considerate ca aprecieri personale, care, fără a fi diferite de cele ale juriului din care am făcut parte, nu îl angajează.

Desigur, tema concursului nu putea să infirmе studiile I.C.S.O.R. avizate de C.S.C.A.S.; totuși, consider ca o lipsă a ei faptul că le subliniază prea viguros, restrângând orizontul propunerilor.

Apoi, înglobarea atitor subiecte într-o singură temă împingea la un studiu oarecum general al obiectivelor.

Rigurozitatea temei a mărit prudența participanților rămași în concurs.

Atenția temei s-a distribuit uniform asupra tuturor punctelor, cerind aprofundări, desigur, asupra locuințelor, lăsând totuși neclară problema fondului existent în spatele pereților pieței.

Cu toată atenția pentru amănunt, cred că nu a insistat suficient și asupra punctului de pătrundere dinspre sud, lăsând neclară ideea trecerii de la suita pregătitoare, creată de artera dinspre Gara de Sud, și debușarea în piața ce se creează.

De asemenea, insistența asupra unor clădiri de pe frontul de vest nu a fost suficient controlată, creînd concurenților dificultăți, pe care concursul în sine le-a infirmat.

În ceea ce privește orientarea temei spre rezolvarea realistă a problemei, ținînd seama de

importanța criteriilor de economie, este un fapt pozitiv, care de altfel și-a dat roade, așa cum am mai spus.

Proiectele în concurs, făcînd față cu dificultăți solicitării masive de lucru, au avut forța, totuși, să aducă idei noi.

Printre cele mai interesante, socotesc propunerile proiectului nr. 5 — colectiv arh. Constantin Săvescu și nr. 7 — colectiv arh. Victor Aslan.

Proiectul nr. 5 încearcă să mobilizeze piața cu intensitate, utilizînd terenul și în adîncime, prin realizarea unor incinte interioare pe latura de est, unde fronturile capătă astfel o desfășurare justificată pentru centrul orașului.

Aceasta aduce o sporire considerabilă a numărului de apartamente, satisfăcînd economia ansamblului.

În același timp, la parter, dotările comerciale judicioase alese ca specific, întregesc o dată mai mult principiul adoptat.

În privința inconvenientelor parțiale de orientare, acestea pot fi preluate cu secții tip adecvate, care nu scad economicitatea pe ansamblu a soluției prin introducerea unui tronson de tip diferit. Tipurile de apartamente folosite, cit și secțiile, sînt cunoscute din proiectarea institutelor noastre.

Înglobarea fondului existent a găsit bune rezolvări; de exemplu, latura de est cu Banca de Investiții.

Frontul de vest intervine cu secții cu apartamente, avînd bucătăriile dispuse pe curte de lumină și ventilație.

Desigur, această rezolvare este cunoscută prin economicitate; totuși ea nu se bucură de încrederea deplină în buna ei funcționare. Pe această latură a fost inclusă și clădirea cinematografului, obținîndu-se o bună rezolvare urbanistică prin rolul pe care îl preia clădirea mai dezvoltată în înălțime. În același front, restaurantul își

găsește locul cel mai potrivit în pereții pieței. Întregul parter a fost obiectul unui studiu atent, cu rezultate pe aceeași măsură. Clădirea magazinului universal este judicios proporționată față de ansamblu și cu o tratare arhitecturală realistă. Compoziția planurilor am găsit-o poate ca fiind cea mai realizată. Sfatul popular este compus în condițiile programului, rezolvînd bine funcțiunea celor două mari unități. Se remarcă de asemenea utilizarea fondului existent. Am găsit interesantă și incinta interioară.

În exterior, clădirea este proporționată corect în raport cu piața.

Poate tratarea arhitectonică nu exprimă convingător funcția pe care clădirea trebuie s-o dețină în ansamblu.

Tocmai această temă este cu totul interesant reluată de proiectul nr. 7, unde Sfatul popular, compus vertical, reușește să creeze ansamblului o dominantă valoroasă.

Posibilitatea de realizare în această propunere necesită desigur aprofundarea studiului privind utilizarea clădirii existente, care va fi cu mult restructurată.

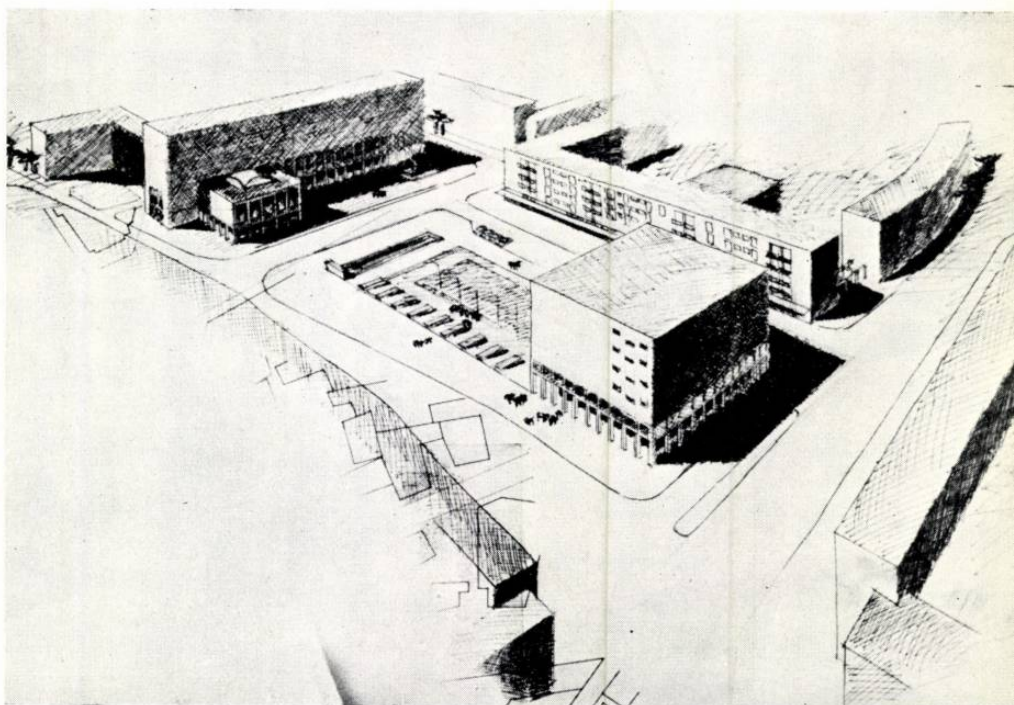
Curtea de onoare creată în incinta Sfatului poate oferi de asemenea prilejul unor interesante realizări arhitecturale.

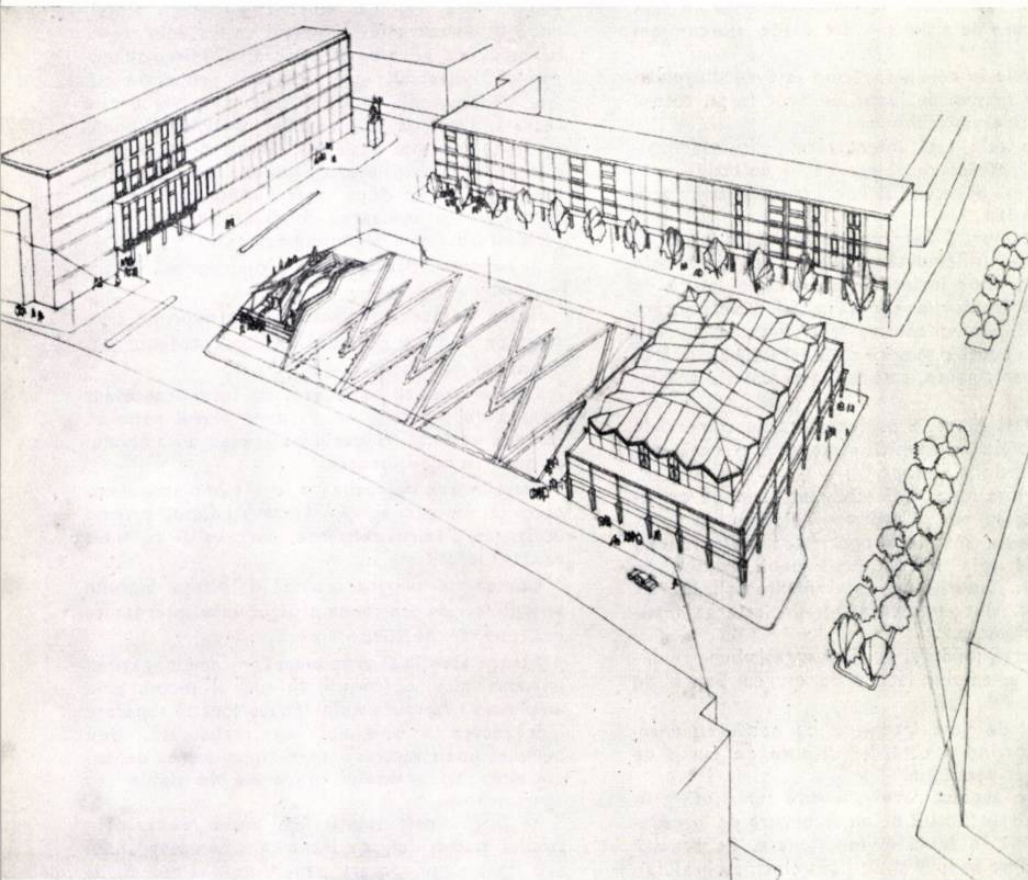
Atrage atenția și propunerea în care magazinul universal devine frontul de sud al pieței, prin amplasarea restaurantului. Poate această separare îndrăznească a spațiului este creatoare, deși necesită unele sacrificii, prin introducerea dependențelor restaurantului în corpul de clădire cu apartamente.

Pe lîngă unele soluții mai puțin realizate în studiul parterului, ca intrarea cinematografului sau lipsa unor dotări pentru magazine, cit și fragmentarea acestora în front, proiectul are bune rezolvări, atît pentru secția tip, cit și pentru modul de folosire în fronturile pieței.

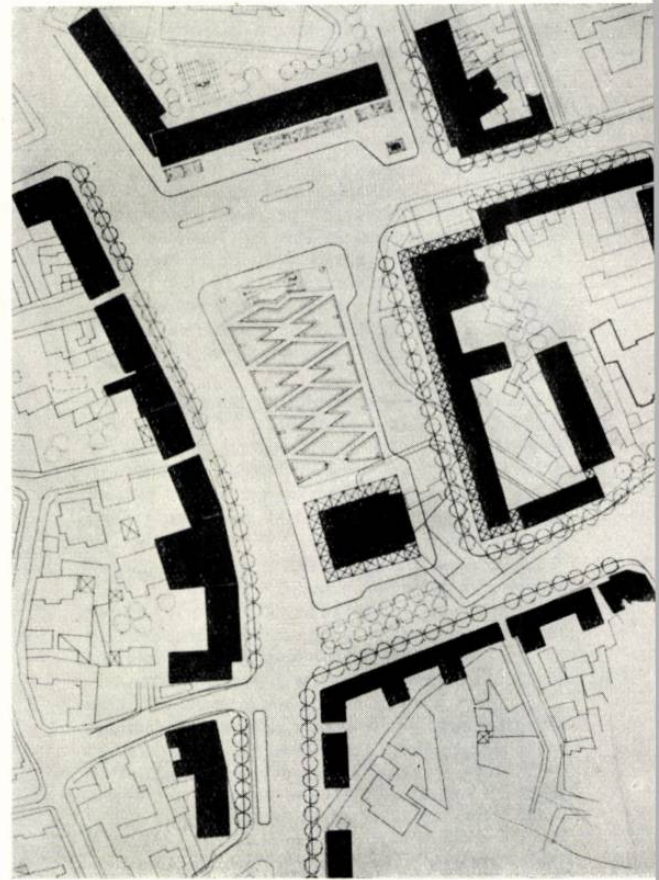

MENȚIUNE ex aequo. Proiect cu motto 81425
Autori, arhitecții R. Cosma, D. Ioanovici, M. Stănescu

1

2

Aceleași calități în privința secției tip le prezintă și proiectul nr. 6 — colectiv Evolceanu-Miclescu. Această reușită parțială nu s-a continuat la același nivel și în studiul fronturilor la fațade. Această preocupare a scăzut poate mai mult la studiul pentru Sfatul popular, ale cărui fațade nu exprimă valoarea cerută în ansamblu pentru

această clădire. Desigur, personalitatea colectivelor s-a manifestat diferit în studiu, aducând fiecare, totuși, o contribuție de care se poate ține seama în dezvoltarea studiului.

Unele dintre colective au prelucrat mai activ datele temei, altele au ales calea unei interpretări de fidelitate. Astfel, proiectele nr. 4 și nr. 2,

elaborate de colectivul arh. I. Bălănescu au căutat rezolvarea temei folosind premise aproape similare, diferențiindu-se doar prin elemente de tonalitate și nu de registru, cum era de așteptat. Proiectul nr. 2 ridică o problemă interesantă prin secția tip aleasă.

Desigur, secția cu trei apartamente la o

1—2—MENȚIUNE ex aequo.

Proiect cu motto 52718. Autor, arh. Alexandra Florian

3—4—MENȚIUNE ex aequo. Proiect cu motto 30303

Autori, arhitecții I. Bălănescu, Adriana Ciortan, Mircea Enescu, Mihai Enescu, P. Focșa, Liliana Focșa, D. Papaconstantin

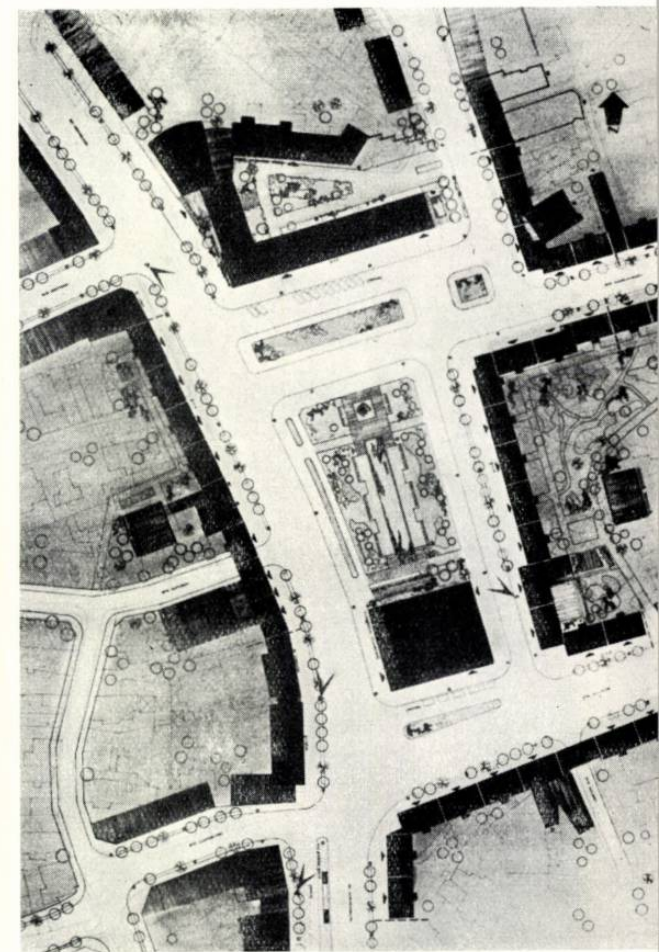
5—6—MENȚIUNE ex aequo. Proiect cu motto 07770

Autori, arhitecții I. Bălănescu, Adriana Ciortan, Mircea Enescu, Mihai Enescu, P. Focșa, Liliana Focșa, D. Papaconstantin

3

4

scară poate fi considerată mai confortabilă în privința orientărilor, a folosirii pieselor comune etc.

Dar în același timp ea cere sacrificii de economie importante în ocuparea frontului și fragmentarea spațiului comercial la parter, dispus pe frontul unei piețe de importanța unui centru civic.

Proiectanții au ales o secție cu bune calități în condițiile amplasării într-un cartier sau cvar-tal de locuințe, dar mai puțin avantajoasă în cazul de care ne ocupăm.

Desigur, problema secțiilor tip, deși profund analizată la noi și pretutindeni, lasă încă numeroase posibilități de studiu, și căutările pe această cale pot aduce elemente de confort sporite.

Este cazul proiectului nr. 3 — autor arh. Sanda Florian. Tot aici găsim și o interesantă tratare pentru parter cu portice, care îmbogățesc posibilitățile aspectului plastic al compoziției. Studiul nu s-a menținut, cred, unitar, acceptând pentru arhitectura magazinului universal o exprimare cu un caracter orientat spre industrial, în opoziție cu tema de compoziție a Sfatului, a cărei fațadă este judicios realizată.

Studiul fațadelor a preocupat în mod diferit pe concurenți, unii acordându-le o atenție deosebită în desen.

Proiectul nr. 1 — colectiv arh. Radu Cosma — insistă mai ales asupra blocurilor de locuințe.

Cred totuși că împotriva unei expresii grafice de calitate, ritmul de alternare a loggiilor nu se realizează în întregime pe măsura intențiilor.

Inconsecvențe în compoziția parterului se remarcă prin prevederea de accese la scările apartamentelor, atât prin front, cât și prin cvar-tal.

Nehotărâre se observă și în propunerea pentru magazinul universal, care concurează prin volum și tratare arhitectonică, clădirea Sfatului popular.

În sfârșit, un proiect unitar, dar poate prea egal în studiul compoziției de plan și expresie, este al colectivului arh. Doina Chituc.

Se găsesc câteva rezolvări judicioase pentru secția tip cu elemente de confort satisfăcătoare, cu posibilități bune de mobilare a pereților, dar cu calități economice mai reduse.

Înglobarea fondului existent uneori nu este bine stăpînită; de exemplu, pe frontul de vest, Banca de Investiții.

Sfatul popular, cu exprimare exterioară sus-ținută, nu-și găsește în compoziția planurilor aceeași valoare.

Analiza soluțiilor propuse de concurenți ne arată o bună calitate, prin faptul de a confirma unele ipoteze ale temei, cât și de a infirma altele sau a cere încă reflectare.

Astfel, în privința folosirii fondului existent pe frontul de vest, concurenții, în unanimitate, au demonstrat necesitatea demolării blocului « Confecția ».

Dezvoltarea clădirii Sfatului popular pe latura de nord a clarificat discuția, cred, în privința unor variante de studiu anterioare concursului, unde se propunea amplasarea acestuia pe latura de est.

Etapile de realizare a viitorului centru civic nu puteau fi abordate decît pe criterii realiste, și în situația existentă centrul se poate încheia pe laturile importante est-vest-sud, fără a fi stînjinite de prezența poate chiar mai îndelungată a clădirii actualului Sfat popular.

O problemă încă deschisă este prezența magazinului universal.

Proiectele prezente în concurs, conformându-se temei, n-au putut încerca studii și cu premisa eliminării lui din centrul civic. Mă așteptam ca proiectul nr. 4 sau nr. 2 al colectivului arh. Ion Bălănescu să abordeze studiul pe ipoteze diferite de cele limitative ale temei, chiar cu riscul neconcordanței cu aceasta.

Contribuția unei idei noi nu era lipsită de importanță și poate merita chiar un sacrificiu.

Dar rezolvarea acestei discuții o va aduce chiar viitorul apropiat, cînd existența fronturilor încheiate va ajuta la clarificarea numeroaselor observații.

În amănunt, proiectele au dat dovadă de o aprofundată analiză a tuturor obiectivelor, fără a fi scutite și de prezența unor deficiențe pe care le atribuim timpului redus de studiu.

Neconcordanțe depline între planuri de nivel, fațade și secțiuni, cât și o anumită superficialitate în rezolvarea tehnică a unor anexe etc.

În sfârșit, prezentarea proiectelor a arătat o diferențiere ce nu poate fi pusă numai în seama timpului și a cantității de lucru, cît a diferenței de cultură grafică.

S-au făcut remarcate forme de expresie uneori facile, uneori formaliste, în general deservind valoarea studiului.

Cu toate acestea, se poate considera ca pozitiv aportul adus de concurs, valorificînd unele date ale temei, demonstrînd carența altora.

*

Sarcina de a construi centrul civic chiar în acest an a dat concursului satisfacția verificării pe teren a ipotezelor propuse în studiu.

Dezvoltarea studiului pentru faza de execuție a ținut seama de propunerile concursului, împle-tind calitățile proiectelor premiate.

În acest moment, frontul de vest este complet încheiat cu blocuri compuse pe traveea de 3,50 m.

Apartamentele cu 2 și 3 camere, spațioase și bine luminate, sînt în finisaj, și în curînd se vor da în folosință primele apartamente — în număr de 40 din totalul de 280 atacate pe acest front.

Pe latura de est sînt în faza de a intra în finisaj alte 162 de apartamente, care împreună cu etapa a II-a din frontul de vest va însuma 752 de apartamente.

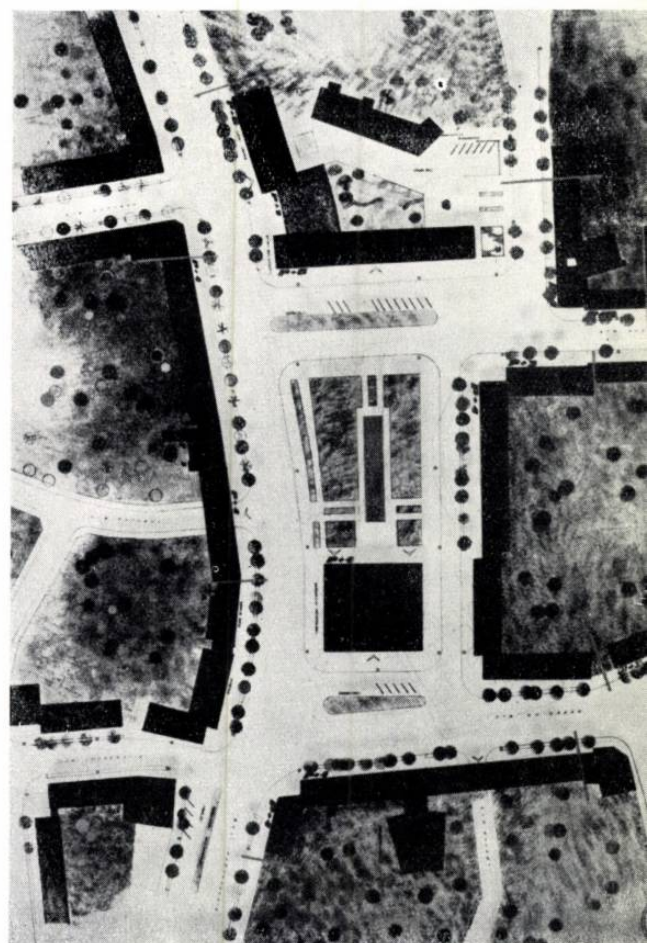
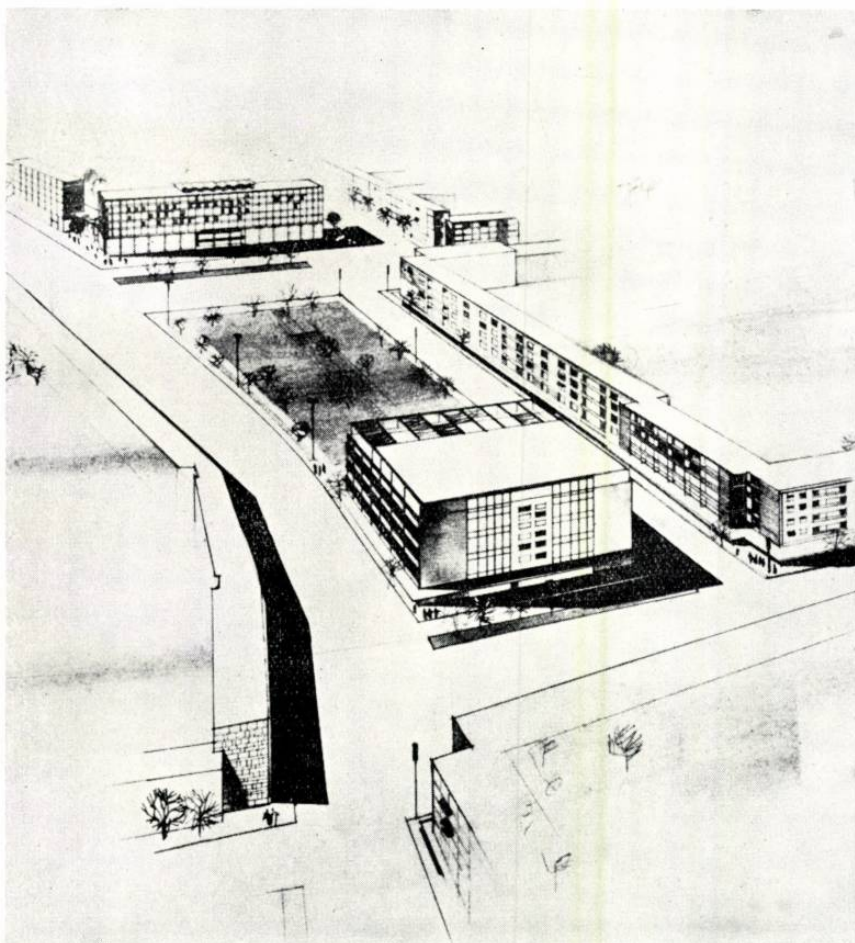
Proiectele întocmite au folosit ideea construirii intense și pe latura de vest, prin adăugarea pe latura opusă pieței a unor blocuri punct, cu accesul la jumătate de palier din scara tronsoanelor folosite pentru front. Soluție economică, atît prin utilizarea intensă a terenului, cît și prin repartizarea pieselor comune la mai multe apartamente.

Apartamentele sînt înzestrate cu dependențe confortabile, care au ridicat în bună măsură confortul indicat în unele secții prezentate în concurs.

În ceea ce privește dezvoltarea în etapele următoare, centrul civic încheiat cu actualele fronturi oferă de pe acum posibilitatea unor analize mai temeinice în ceea ce privește am-plasarea magazinului universal, ceea ce va da posibilitatea adoptării celei mai bune soluții.

Șantierul constituie obiectul de atracție și mîndrie al localnicilor, ce-și văd îndeplinite dorințele de a avea un centru civic corespunzător cu valoarea orașului Ploiești.

Desigur, nu putem fi decît bucu-roși că asistăm la realizarea acestui mare ansamblu într-un ritm de succesiune de la concurs la concretizare, pe care nici dorințele noastre avîntate nu îl imagina.

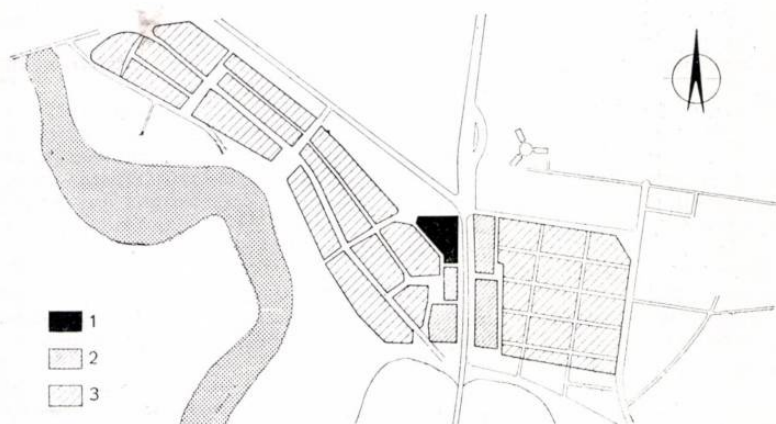

Desfășurare spre șoseaua națională București—Ploiești

Conf. arh. M. Alifanti, arh. Gh. Pavlu, arh. M. Caffé

CARTIERUL DE LOCUINȚE BĂNEASA

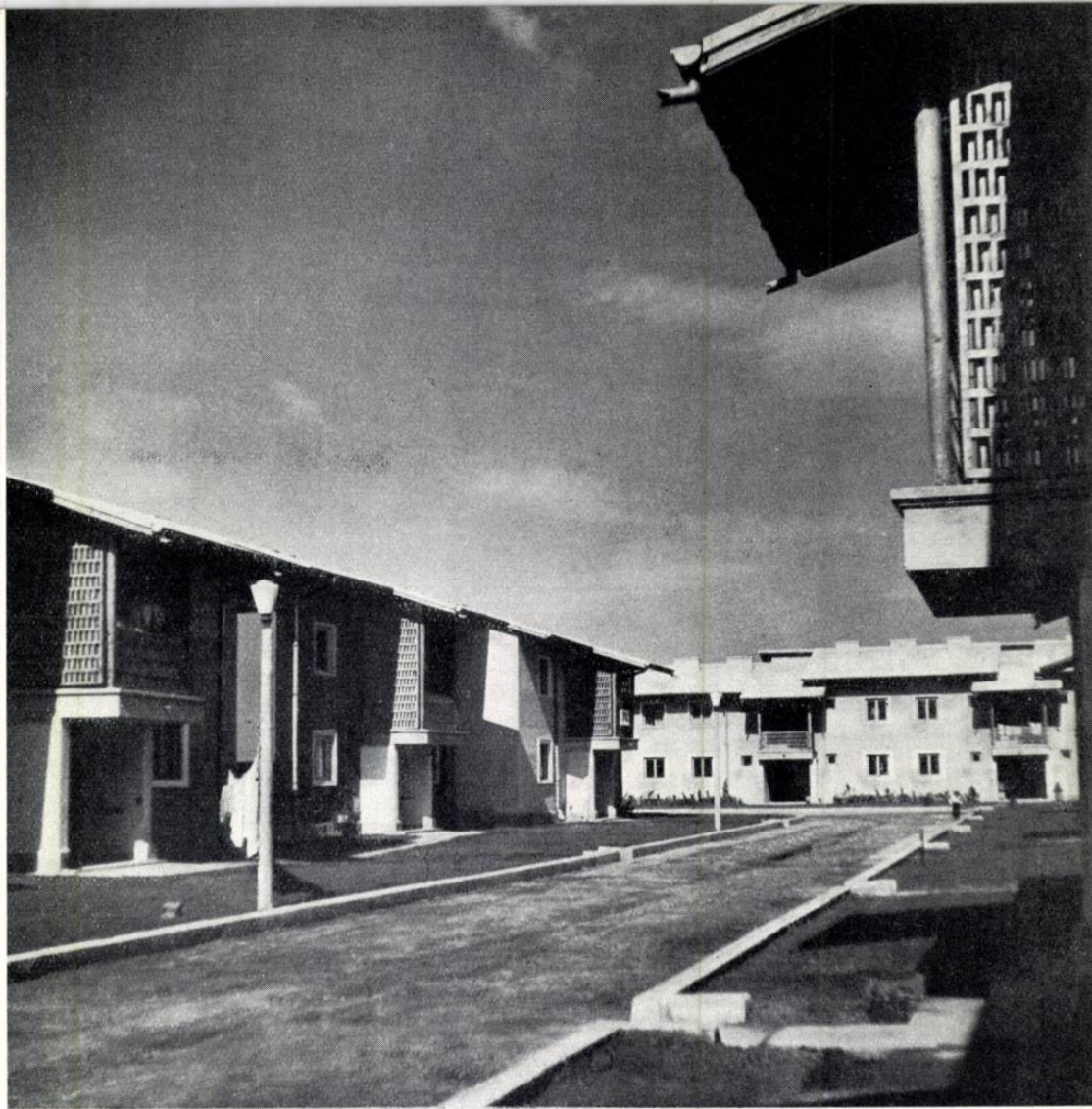

Plan de sistematizare a comunei Băneasa
1. Cărtarul recent construit—2. Etapa următoare—3. Etape viitoare

Autori, prof. arh. O. DOICESCU, arh. M. CALINOVSCI
Coautori, arh. P. SVOBODA, arh. FLORICA IONESCU
Institutul Proiect-București

Vedere din interiorul cărtarului

Vedere din interiorul cvartalului

Realizarea ansamblului de locuințe din apropierea aeroportului Băneasa face parte din marea acțiune de ridicare a nivelului de trai pe care partidul și guvernul o duc în permanență. Peste 100 de familii au căpătat locuințe într-una dintre cele mai frumoase zone ale orașului. Aceste locuințe alcătuiesc un ansamblu pitoresc, intim, dotat cu plantații și alei, cu instalații edilitare, cuprinzând apartamente al căror confort, fără a fi cel mai ridicat, este mult superior condițiilor generale de locuire pe care regimul burghezomoșieresc l-a lăsat drept moștenire clasei muncitoare. Amplasarea acestui ansamblu la intrarea în oraș face să dispară aspectele de terenuri virane și cocioabele de mizerie, rămase din trecut în toate zonele periferice ale capitalei.

Mica grupare de locuințe de la Băneasa reprezintă o încercare de ordonare a fronturilor drumului de penetrație în oraș, de la nord.

Tema — elaborată în septembrie 1958 — a avut date precise: costul unui apartament de 30 m² sub 35 000 lei, înălțimea maximă a construcțiilor 6,50—7,00 m, impusă de servituțile aeroportului.

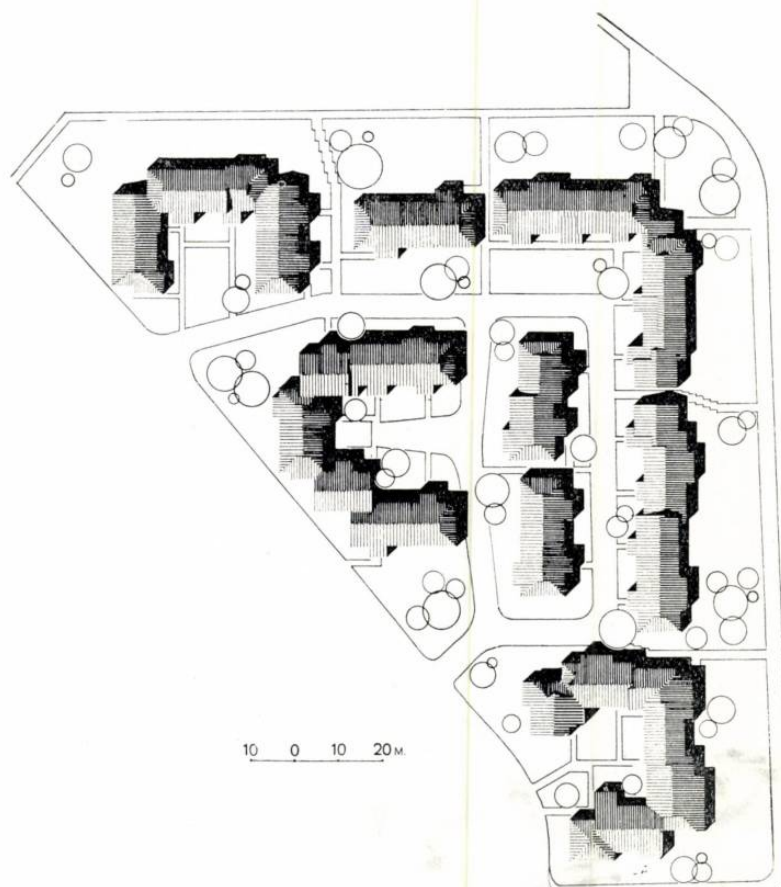
Șoseaua de la Otopeni pînă la piața Victoriei, este abundent plantată, are curbe și denivelări în dreptul lacurilor Colentinei, păstrează un caracter pitoresc pînă la fîntîna Miorița, de unde plantația se ordonează și se axează cu rigurozitate pînă în piața Victoriei. Autorii proiectului au considerat piața Mioriței drept intrarea propriu-zisă în oraș, pornind de la constatarea că regimul de construcție pînă la această piață este cu puține niveluri și în spatele unei plantații abundente, și de la faptul că pe marginea șoselei, în satul Băneasa, sînt cîteva case bune, care ar mai putea servi încă multă vreme și a căror aliniere față de șosea nu este riguroasă.

În aceste condiții, autorii au gîndit înfățișarea viitoare a fronturilor ca o aliniere liberă, în fața căreia o plantație bine gîdită și stăpînită ar putea ordona fronturile șoselei.

S-au proiectat secții tip compuse din grupări de 2 apartamente la palier. Apartamentele cu o cameră, dotate cu nișă, au aria locuibilă de 24 m², iar apartamentele cu 2 camere au aria locuibilă de 31 m².

În dispoziția în plan a fiecărui apartament există o cameră mai mare, în care paturile își găsesc un loc fix în nișă, fiind astfel izolate de fluxul general de circulație al utilizării de peste

Plan de situație al cvartalului recent construit

Vedere din interiorul cvartalului

zi a acestei camere. S-a adoptat, pentru grupul bucătărie-duș-lavabo-w.c., trecerea prin bucătărie la grupul de spălare, cu intenția de a avea pereți mai puțin spărți de uși, precum și o mobilară mai bună în cadrul suprafeței normate.

Pe ansamblu s-a realizat o suprafață construită totală de 6847 m², ocupându-se o suprafață de teren de 2,2 ha pentru o populație de 520 de locuitori.

În sistemul de construcție utilizat nu a intervenit nici un procedeu tehnic cu totul nou. S-au utilizat la învelitoare plăcile de azbociment ondulate, colorate prin stropire cu sulfat de cupru. Pentru diferențierea și varietatea seriei s-au utilizat culorile în fațadă, realizate cu tinci de nisip de cuarț, var simplu și colorat.

Ca dotări comune, gruparea are patru spălătorii și patru uscătorii, în subsolul uneia dintre locuințe. Se va amenaja un teren de joc pentru copii.

*

Realizarea acestui ansamblu ridică o seamă de probleme care ar merita să fie cercetate puțin mai atent.

În primul rând e de discutat însuși caracterul acestui ansamblu, situat pe principala arteră de penetrație în capitala țării. Concepția autorilor, că aspectul de parc al acestei zone ar determina o arhitectură cu caracter mai liber, mai integrată în peisaj, nu explică suficient tratarea semirurală a locuințelor respective. Cunoaștem destule

exemple de asemenea zone preorășenești, compuse din ansambluri de vile, care fără să piardă din intimitatea și pitorescul necesar, anunță totuși, prin ținuta lor urbană, vecinătatea unui mare oraș. În definitiv, fermele construite de-a lungul șoselei până la Săftica, deși sînt mai « la țară » decît Băneasa, au totuși, în general, un caracter mai puțin rustic decît aceste locuințe situate în vecinătatea imediată a orașului.

Proiectanții au pornit—se vede—de la concepția că numai aspectul tradiționalist poate să asigure caracterul necesar. Însă, atribuirea unui astfel de caracter acestui ansamblu, situat la intrarea principală în oraș — în imediata vecinătate a aeroportului și pe autostrada nr. 1 — pare cel puțin nepotrivită. Aici s-ar fi putut crea un ansamblu arhitectural care să întîmpine în mod corespunzător pe călători, constituind o mărturie a reconstrucției capitalei, a noului care ia locul vechiului.

Studiile întocmite pentru modernizarea acestei pătrunderi importante în capitală prevăd lărgirea ei începînd de la bariera Otopeni (două fire de circulație, iluminat fluorescent etc.) ceea ce schimbă de la început ipoteza autorilor proiectului că intrarea în București se va face abia la piața Mioriței.

Subordonarea ansamblului față de « satul Băneasa », cînd de fapt e vorba de « orașul București », constituie o primă și importantă lipsă a proiectării.

De fapt, ansamblul proiectat nu constituie o continuare directă a satului Băneasa — care se află la o distanță destul de mare — ci nucleul unui viitor cartier al capitalei, în zona de lacuri din nordul orașului, cartier care era normal să aibă un caracter urban contemporan.

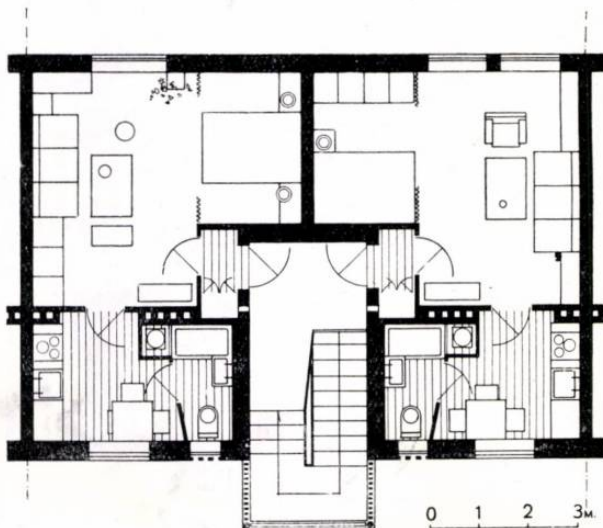
Pe de altă parte, compoziția ansamblului, pornită pe ideea unor spații interioare închise — urmărind în primul rînd o controlare a perspectivelor (deci tot pe baza unor criterii plastice precumpănitoare) — duce la suprapunerea funcțiunilor gospodărești (inevitabile în cazul locuințelor p + 1) cu zonele de recreație și de recepție. Aceasta creează, după darea în exploatare a ansamblului, aspecte neplăcute — rufe întinse, lăzi de gunoi etc. în comun cu spațiile de recreație și chiar cu recepția — curțile interioare transformîndu-se inevitabil în curți de serviciu.

Trebuie să recunoaștem că unele dintre aceste aspecte negative se întîlnesc și în alte ansambluri de locuințe. În cazul de față însă, ele devin mai pregnante datorită soluției urbanistice alese de proiectanți, a unor mici alveole închise în care toate funcțiunile, inclusiv accesele, sînt cumulate.

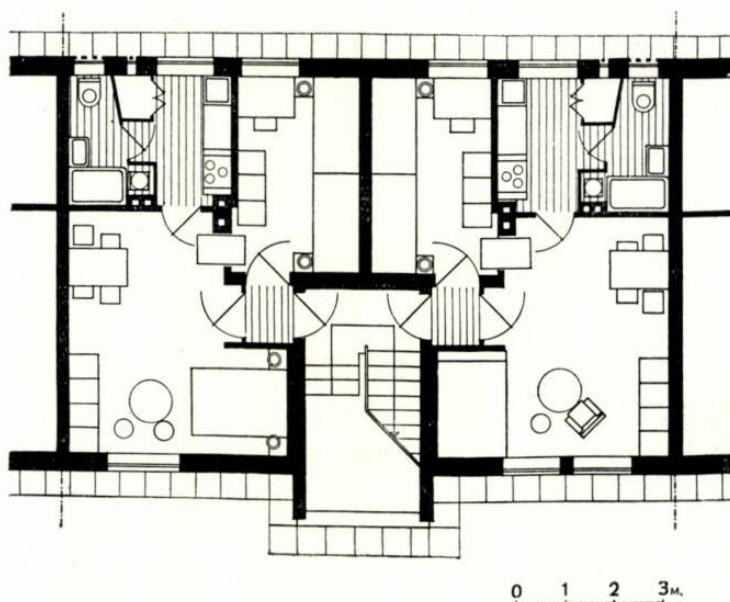
O a doua problemă care se pune este cea a concepției care a stat la baza orientării plasticii arhitecturale. Se vede clar, din realizarea ansamblului, că autorii au pornit de la unele elemente tradiționale ale arhitecturii populare.

Dezvoltată în condiții istorice cunoscute, reflectînd o anumită structură economico-socială, arhitectura populară tradițională a fost o creație a stadiului meșteșugăresc în construcție, care a avut ade-

Detaliu de tronson cu 2 apartamente la scară de cîte o cameră și jumătate — Plan

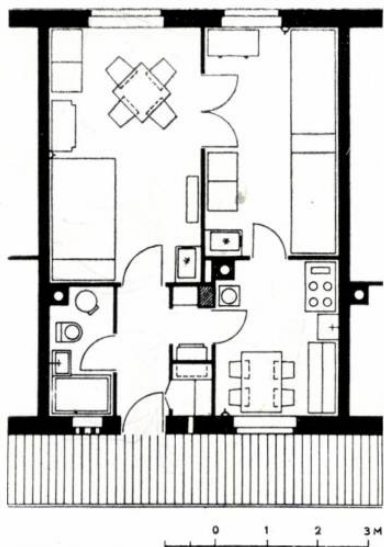

Detaliu de tronson cu 2 apartamente la scară de cîte 2 camere — Plan

sea ca efect pitorescul vechilor noastre sate, pitoresc ce ascundea însă, de atâtea ori mizeria. Aceste forme arhitecturale, atât de strict determinate de condițiile de viață și de tehnica constructivă a țaranului, se arată aici, în mod concludent, neutilizabile. Întregul ansamblu a fost realizat aproape complet cu o tehnică tradițională. E și greu de închipuit cum s-ar fi putut utiliza, de exemplu, prefabricate pe zecile de rezalite și bovindouri, pe planuri în care instalațiile și coșurile sînt dispuse oarecum la întâmplare. Creația populară este un izvor de inspirație: în primul rînd, ea trebuie să ne inspire în modul

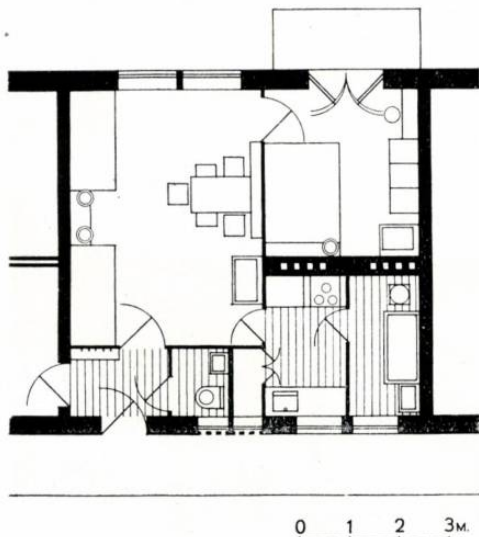
*Secție tip de apartament la coridor exterior.
Proiect directiv I.P.C.T. — 1959*

Vedere din exteriorul cvartalului

de a pune problema. Gospodarul care își face casă, întâi se socotește, apoi își ridică zidurile așa fel încît să nu-i lipsească nimic. Locuința e, după părerea noastră, categoria de programe în care cel mai puțin funcțiunea și economia ar putea fi sacrificate decorăției și plasticii în general. E programul în care plastica simplă și economică (în toate sensurile) este și cea mai reușită. Și acest lucru tot arhitectura populară îl demonstrează cel mai convingător. Totuși, arhitectura ansamblului Băneasa arată că prin preluarea tradiției populare se mai înțelege uneori doar prelucrarea « formelor » în sine, rupte de conținut, rupte de structura constructivă. Cu asemenea arhitectură, însă, nu vom progresa prea repede. Nu vom putea realiza zecile de mii de

Detaliu de apartament cu 2 camere, la coridor exterior

Vedere din exteriorul cvartalului

apartamente de care avem nevoie. În condițiile actuale, în care problemele industrializării și ale economicității se pun cu atîta acuitate (și e foarte bun acest lucru), formele trebuie abia căutate. Dar nu în Muzeul Satului, deoarece problemele pe care le avem azi de rezolvat sînt cu totul altele decît cele puse țaranului, încă iobag acum un secol, cînd își făcea cu atîta măiestrie umila-i locuință. Așa cum sîntem împotriva copierii diferitelor «inovații» din arhitectura burgheză contemporană, tot așa trebuie să fim împotriva încercărilor de reînviere a unor forme care-și datoresc marea lor valoare tocmai unității indisolubile cu conținutul respectiv și care astăzi este cu totul altul. Pentru alți oameni construim, cu alte materiale, cu alte unelte, cu altă organizare economică.

În aceste condiții, căutările plastice trebuie să urmărească realizarea unei unități depline între conținutul nou, socialist, și noile forme arhitecturale; cu toate dificultățile inerente, este de dorit ca în fiecare dintre realizările noastre să se simtă strădania către găsirea acestui nou.

Că această orientare tradițională este greșită, o dovedesc rezultatele obiective. Ne referim la rezolvările funcționale și economice, care în accepțiunea noastră a arhitecturii locuinței de masă nu este admisibil să fie neglijate (și pe care, în condițiile respective nu le neglijează niciodată arhitectura populară). Dorința de folosire a arhitecturii tradiționale a făcut să apară numeroase elemente constructive oneroase: decroșurile în plan și în elevație, bovindourile, «sacnasiurile» de pe palierale scărilor, aticurile, unele balcoane și ferestre cerute mai mult de compoziția fațadelor decît de necesitățile de confort. Toate acestea scumpesc în mod evident construcția. Această scumpire a determinat, fie o depășire a plafonului fixat pentru respectivele apartamente, fie rezolvări necorespunzătoare în distribuția interioară, lucru vădit din analiza planurilor și a cifrelor furnizate de I.P.B.

Trebuie arătat că rezolvările funcționale ale apartamentelor de la Băneasa — cu tot avantajul teoretic al formulei cu două apartamente la palier — nu asigură același confort ca al locuințelor realizate curent în blocurile din capitală, la un cost mai scăzut.

Cercetarea citorva interioare arată că în toate secțiunile apartamentele au unele soluții necorespunzătoare, cum e accesul obligat la camera de baie prin bucătărie, și deci vecinătatea dintre bucătărie și w.c.; intenția de a reduce numărul ușilor la camera de locuit a dus la desființarea pereților mobilabili ai bucătăriilor; vestibulele ni s-au părut exagerat de mici, chiar comparativ cu cele mai strînse realizări curente; scara este insuficient apărută de vînt etc.

La unele apartamente apar dificultăți de mobilare, ca de pildă la apartamentele de colț, care, din «necesități de fațadă», au două ferestre în loc de una. Bucătăria excesiv de mică și foarte greu de mobilat, folosirea dușumelei în loc de parchet, finisajul destul de slab sînt lipsuri care cu greu pot fi trecute cu vederea.

Studiul secțiilor pare să fi preocupat puțin pe autori. În special, secția cu coridor exterior care — în afară de legătura dormitor-baie foarte complicată, bucătăria care cu greu poate primi un dulap, gospodina fiind silită în același timp să lucreze între două uși — realizează un front mare de apartament; aceasta contrazice însuși principiul acestui sistem, de reducere cît mai mare a lungimii construcției și de utilizare rațională a circulației comune (ceea ce e respectat mai consecvent în proiectul directiv I.P.C.T. 1959, pe care îl prezentăm la pag. 33).

În același timp trebuie arătat că apartamentele cu 2 camere costă cca. 42 500 lei (cost de deviz), ceea ce reprezintă o depășire a plafonului stabilit de C.S.C.A.S. (37 500) cu peste 13%. Această scumpire nu este cel puțin rezultatul unui surplus de confort în locuire — dimpotrivă, acest confort este mai scăzut — ci efectul strădaniei exclusive pentru obținerea unei anumite plastici exterioare.

La aceasta trebuie adăugate detaliile constructive complicate, care fie că au dus la scumpirea manoperei, fie că au creat puncte nevralgice, cum sînt racordările de acoperișuri și timpane la toate denivelările de pante (și aceste racordări sînt curente). De altfel, trebuie să observăm că, atît detaliile constructive, cît și cele de finisaj (profile, culori, timplărie etc.) dovedesc o oarecare

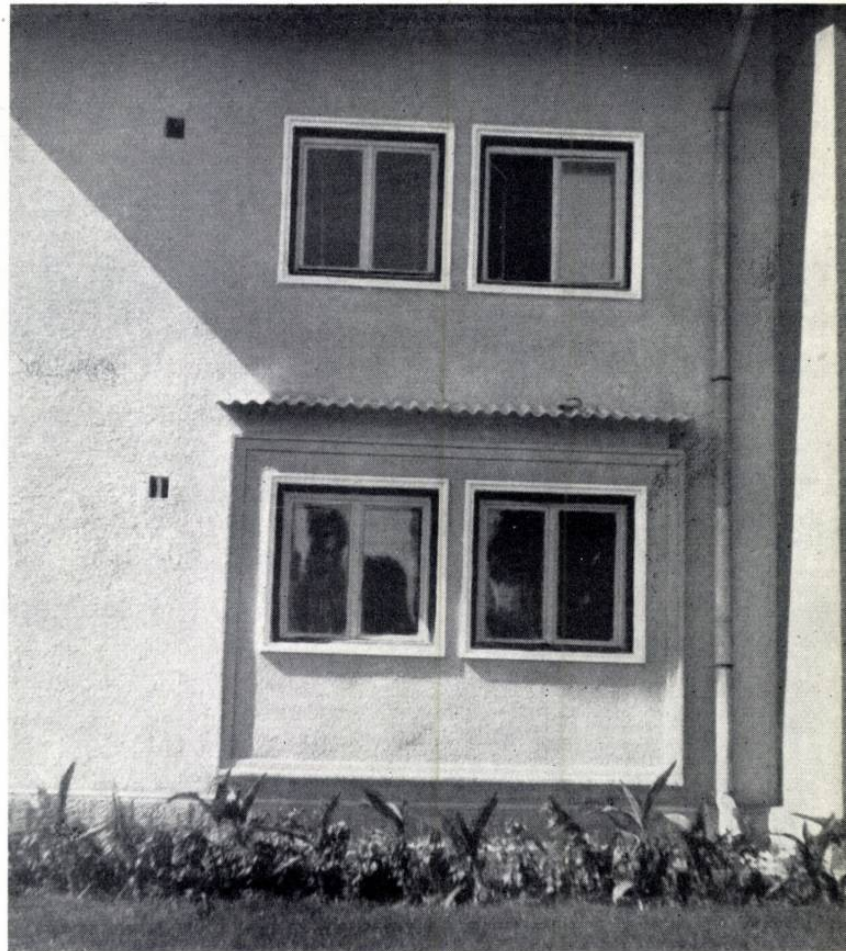

grabă în proiectare și în execuție, precum și o supraveghere mai slabă a șantierului de către proiectant.

Cînd avem de realizat, nu 100 de apartamente, ci 30 000 într-un an, criteriile de economie și confort sînt, pentru oricine, primordiale. Preocuparea de formă, inventivitatea și fantezia sînt însușiri care trebuie salutate, pentru că ele apar încă destul de rar sau apar uneori în aspecte negative. Dar preocuparea, aproape exclusivă pentru formă, și mai ales în sensul conceput de autorii proiectului, nu poate duce departe.

Ea vine în contradicție și cu necesitățile de industrializare și prefabricare, și implicit cu căutarea unei expresii arhitecturale care să fie în concordanță cu

mijloacele folosite, nu să le mascheze cu forme vechi lipite deasupra unor structuri noi.

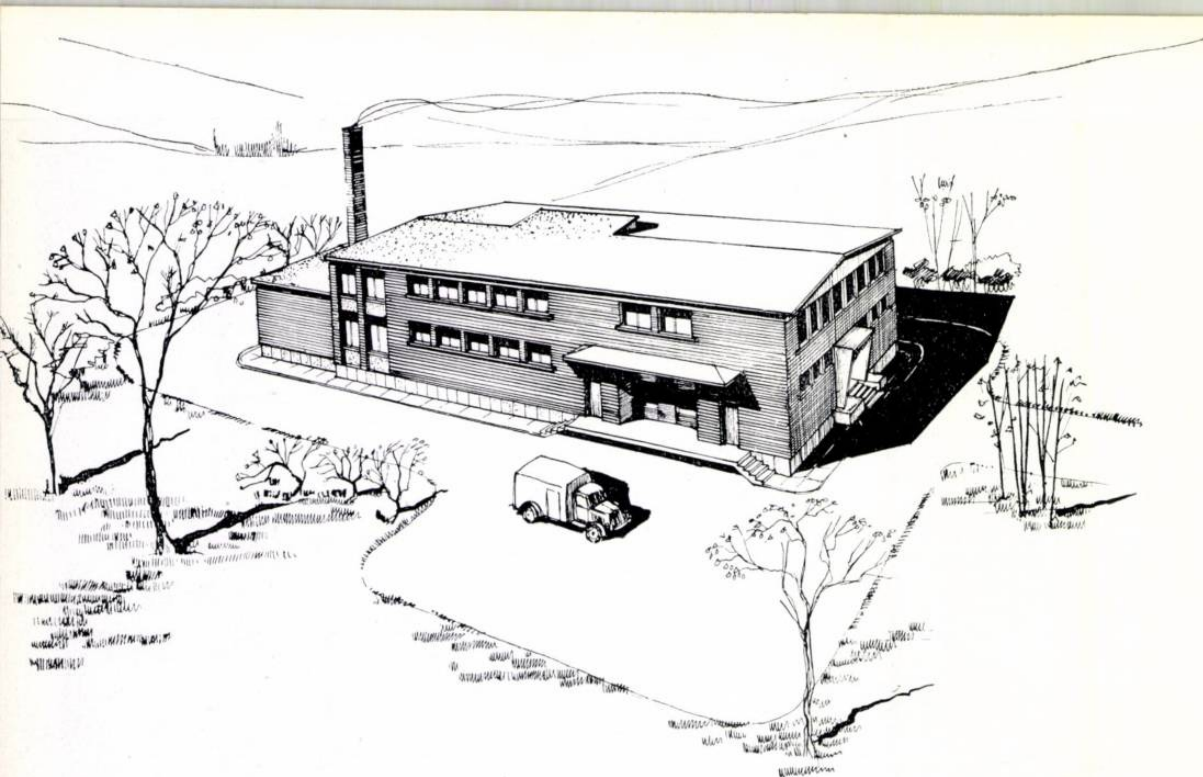
★

Ceea ce s-a făcut la Băneasa va rămâne ca un jalon pe drumul căutărilor novatoare ale noii noastre arhitecturi. Dar ni se pare că e un jalon ce indică un drum impracticabil, în contradicție cu necesitățile societății noastre.

Este adevărat că arhitectura noastră, mai ales în ce privește locuințele suferă încă uneori de lipsă de fantezie, e uneori neinteresantă și uniformă.

Ansamblul de la Băneasa are unele aspecte care plac la prima impresie tocmai pentru că elimină parțial aceste defecte. Dar am fi vrut să placă până la sfârșit, și în special să placă prin rezolvarea optimă a cerințelor funcționale, de confort și economie. Arhitectura nu admite contradicții între rațional și estetic: «Vreau — scrie undeva Alberti — ca arhitecții să manifeste totdeauna și în orice împrejurare dorința de a pune în primul rînd utilul și economia. Chiar atunci cînd construiește pentru înfrumusețare, arhitectul trebuie să dispună lucrurile astfel încît să nu se poată contesta că totul s-a făcut în primul rînd pentru a fi util»...

Fabrică de pine de 30t/24h (soluție propusă) —
Perspectivă spre rampa de încărcare și descărcare

Arh. Al. Costinescu

STUDIU PENTRU TIPIZAREA FABRICILOR DE PÎINE DE 12, 20 ȘI 30t/24h

Ca și în celelalte sectoare ale industriei noastre, regimurile trecute au lăsat o moștenire precară și în sectorul panificației.

O astfel de industrie aproape nu exista înainte de naționalizare, producția desfășurându-se mai ales în mici întreprinderi primitive, în brutării, procesul de fabricație desfășurându-se mai mult manual, în condiții cu totul necorespunzătoare și nerespectând nici cele mai elementare reguli de igienă. Fabrici în adevăratul sens al cuvântului nu existau decât în București, dar și în acestea majoritatea fazelor de fabricație se desfășurau manual.

Ținându-se seama că pâinea constituie elementul principal în alimentația populației, după naționalizare problema îmbunătățirii situației în această ramură a industriei alimentare s-a pus în mod deosebit.

A fost necesară o vastă operă de reconstruire a bazei materiale a sectorului, realizată, fie prin modernizarea întreprinderilor existente, fie mai ales prin construirea de unități industriale noi, corespunzând celor mai moderne cerințe ale tehnicii.

Utilizându-se material documentar din Uniunea Sovietică, s-a trecut și în țara noastră la proiectarea și executarea unor fabrici de pine de mare capacitate.

După realizarea fabricii de pine de la Hunedoara (proiect I.P.C.), problema proiectării fabricilor de pine a fost preluată de I.P.I.A. (Institutul de proiectări al industriei alimentare), astăzi I.P.I.B.C., unde s-au executat o serie întreagă de proiecte de fabrici de pine, astăzi realizate și în funcțiune.

În urma plenarei C.C. al P.M.R. din 19—20 august 1953, care a preconizat dezvoltarea industriilor bunurilor de consum în țara noastră, această sarcină a I.P.I.A. s-a accentuat, realizându-se în scurtă vreme o serie de noi întreprinderi.

În afara fabricii de 60 t/24h de la Orașul Stalin, s-au realizat într-un timp record fabricile de 10 t/24h de la Bicăz, Vașcău, Oțelul Roșu, Doicești și Boldești, cele de 20 t/24h de la Tîrgu-Jiu și Caransebeș și cele de 30 t/24h de la Baia Mare, Reșița și Petroșani.

După realizarea acestor fabrici, de pe urma funcționării cărora s-au tras o serie de concluzii, C.S.A.C. a elaborat normativul nr. 224—55 pentru fabrici de pine, constituind un îndrumar pentru proiectarea construcțiilor de acest gen.

Lărgindu-se competența sfaturilor populare, în sarcina cărora a trecut controlarea industriei panificației din regiuni, acțiunea de proiectare a fabricilor de pine a început să se desfășoare prin I.R.P. Ieșirea treptată din funcțiune a vechilor brutării a făcut ca problema construirii fabricilor de pine să constituie o preocupare importantă. S-au construit un mare număr de fabrici de pine în majoritatea regiunilor țării, paginile revistei noastre reproducând un număr de proiecte de asemenea unități industriale.

Din cercetarea acestor proiecte s-a constatat că majoritatea reprezintă, cel puțin pentru fabricile de 6 și 10 t/24h, prelucrarea sau chiar copierea proiectelor întocmite de fostul I.P.I.A., uneori fără nici un discernămint și cu greșeli izvorite din necunoașterea în suficientă măsură a proceselor tehnologice.

Pentru a se veni în ajutorul tinerilor proiectanți din I.R.P., studiul de față — bazat pe o experiență îndelungată în proiectarea unor astfel de unități in-

dustriale, pe constatările și observațiile asupra funcționării lor — își propune să prezinte câteva aspecte care să constituie puncte de plecare pentru rezolvarea acestei probleme atât de importante, tipizarea acestor construcții industriale sau cel puțin realizarea unor proiecte re folosibile, ușor adaptabile, trebuind să constituie o preocupare de competență a forurilor competente.

Totodată, unele dintre concluziile studiului pot contribui la îmbunătățirea și corectarea normativului C.S.A.C.

*

În proiectarea tip, metoda găsirii unui partiu matcă sau a stabilirii unor secții care, asamblate sau dezvoltate, să poată rezolva o problemă, a fost aplicată în multe domenii, însă în foarte mică măsură în domeniul proiectelor tip pentru construcții industriale, care au fost rezolvate mai ales analitic, pentru fiecare problemă în parte.

Printre altele, studiul de față preconizează o soluție de plan care, prin dezvoltare, permite să se obțină o serie întreagă de proiecte studiate.

A fost abordată și s-au făcut propuneri în problema fabricilor de 12, 20 și 30 t/24h reprezentând tipul de întreprinderi cel mai solicitat a se construi, corespunzătoare unor centre aglomerate cu un număr mediu de locuitori (15 000—50 000), în plină dezvoltare în țara noastră.

Fluxul tehnologic adoptat este cel pe verticală. În afara avantajelor pe care le prezintă din punct de vedere funcțional, acest fapt permite și realizarea unor construcții având suprafețe construite reduse. Necesitând suprafețe reduse de teren, amplasarea fabricilor se poate face în centrul zonelor aglomerate pe care le deservesc, ele putând totodată avea și un caracter suficient de reprezentativ, ușor de încadrat în arhitectura zonelor de locuit, în care este recomandabil ca ele să fie amplasate. Utilajele preconizate a se întrebuința sînt cele mai moderne fabricate la noi în țară.

Dispoziția planului, pentru toate cele trei tipuri de fabrici studiate, este următoarea:

LA ETAJ: depozitul de făină, depozitul de zi cu sala timoacelor și grupul de cernere, depozitul de sare, camerele de scuturat și depozitul saci, la fabricile de 20 și 30 t/24h un depozit de materiale și cite un birou.

LA PARTER: sala de fabricație (frământarea, divizarea și fasonarea pîinii) depozitul de pine cu expediția, între ele fiind amplasate sălile de dospire, sala de coacere, sala cuptoarelor comună cu cea a cazanelor, atelierul mecanic, laboratorul pentru controlul fabricației și vestiarele pentru muncitori.

Soluția de plan, în principiu comună celor trei tipuri de fabrici studiate, obținută cum am arătat mai sus prin dezvoltarea aceluiași partiu, prezintă următoarele avantaje:

— gruparea dospitoarelor în interiorul construcției, între sala de fabricație și depozitul de pine. Acest lucru micșorează simțitor costul lucrărilor de izolare termică și asigură totodată posibilități optime pentru condiționarea acestor încăperi atât de importante în desfășurarea procesului de fabricație;

— amplasarea sălii de fabricație (frământarea, divizarea și fasonarea) cu latura sa scurtă perpendiculară pe fațadă, fapt care asigură o luminare perfectă a tuturor locurilor de muncă;

— realizarea unei legături directe între sala de fabricație și cea de coacere. Pe lângă avantajele pe care acest lucru le prezintă din punct de vedere tehnologic, se realizează în aceste săli o temperatură constantă și totodată, prin folosirea căldurii degajate de cuptoare, se realizează importante economii în costul instalațiilor de încălzire;

— depozitul de zi, sala timoacelor și grupul de cernere fac parte integrantă din sălile de fabricație, fiind amplasate pe palieri în directă legătură cu acestea. Întregul proces de fabricație poate fi astfel controlat și supravegheat în cele mai bune condiții, el desfășurându-se de fapt în aceeași hală;

— gruparea primirii făinii și expedierii pînii pe aceeași rampă, care, pe lângă faptul că ușurează exploatarea (toate depozitele au același gestionar), prilejuiește și economii în costul investițiilor prin construirea unei singure platforme pavate pentru încărcare și descărcare;

— amplasarea cuptoarelor liber, într-o hală.

Cuptoarele sînt utilajele cele mai caracteristice ale unei fabrici de piine, dimensiunile și gradul lor de mecanizare putînd interveni hotărîtor, atît în procesul tehnologic, cît și în forma și dimensiunile construcțiilor. Ele sînt de asemenea utilajele care au progresat și sînt susceptibile a progresa cel mai mult paralel cu progresul tehnicii mondiale.

Avînd în vedere că progresul tehnicii depășește cu mult timpul de uzură al construcțiilor, se consideră amplasarea cuptoarelor liber, într-o hală, drept soluția cea mai indicată, putînd permite modernizarea procesului tehnologic, utilizîndu-se aceleași spații construite.

Totodată se prilejuiesc importante economii în costul construcțiilor, prin eliminarea costisitoarelor izolații termice ale planșului peste parter și în același timp se realizează un deziderat al normelor sovietice de specialitate, care, înglobînd cuptoarele în aceeași categorie cu cazanele, recomandă amplasarea lor în încăperi cu tavane care ar putea fi azvîrlite ușor în caz de explozie;

— obținerea unui cost al construcțiilor mult inferior celui realizat la fabricile construite pînă în prezent. Prin soluțiile propuse se obțin construcții avînd aria palierelor, volumul construit și suprafața construită mult inferioare celor realizate pînă în prezent.

Mai jos se vor da indici comparativi între fabricile de 10, 20 și 30 t/24h separat și proiectele realizate ale fabricilor în funcțiune.

*

Fabrica de piine de 10 t/24h, propusă ca tip, este de fapt o fabrică de cel puțin 12 t capacitate pe zi. Capacitatea cuptoarelor DAMF, încălzite cu țevi PERKINS, este de cel puțin 6 t/24h, ajungînd pînă la 7 t/24h. Ca urmare s-au corelat și celelalte funcțiuni ale fabricii cu capacitatea cuptoarelor, dimensiunea tuturor încăperilor făcîndu-se în consecință.

S-a considerat că pentru această capacitate de producție este posibilă încă menținerea cuptoarelor DAMF, cu toate că încărcarea și descărcarea lor se fac manual, întrucît aceste cuptoare se fabrică curent la noi în țară și dau bune randamente, mai ales că, așa cum s-a arătat mai sus, pot fi oricînd înlocuite cu cuptoare avînd un grad de mecanizare mai ridicat.

În tabelul 1 se compară suprafețele diferitelor săli de fabricație ale proiectului propus cu cele similare ale fabricilor executate la Oțelul Roșu, Doicești și Boldești, dezvoltate și aproape reproduse la fabricile de la Tg. Cărbunești, Iași și Tg. Secuiesc, cum și cu prevederile normativului C.S.A.C. pentru fabrici de piine.

În tabelul 2 sînt comparați indicii principali ai soluției propuse (aria palierelor, volumul construit, suprafața construită și perimetrul) cu cei similari ai fabricilor realizate la Oțelul Roșu, Doicești și Boldești.

Cele două tabele arată că reducerile de suprafețe obținute sînt simțitoare și trebuie luate în considerare pentru realizarea de proiecte corespunzătoare nivelului actual al tehnicii, cu un preț de cost cît mai scăzut.

Pe lângă micșorarea costului construcției propriu-zise — consecință a obținerii unei suprafețe desfășurate și a unui volum construit mai mic — care, pentru o fabrică de 12 t/24h, ținînd seama de indicii de cost ai I.P.I.B.C., atinge suma de cca. 300 000 lei, micșorarea suprafeței construite și a perimetrului construcției atrage micșorarea cu cca. 15% a necesarului de teren pentru o astfel de fabrică, fapt foarte important, avînd în vedere că ea trebuie amplasată în zona de locuit. Totodată se realizează o ieftinire simțitoare a costului lucrărilor de drumuri, diminuat atît prin reducerea lungimii acestora, cît și prin necesitatea unei singure platforme pavate, atît pentru primirea făinii, cît și pentru expedierea pînii.

Adăugînd la acestea ieftinirea lucrărilor edilitare și mai ales a costului lucrărilor instalațiilor de încălzire, — ca urmare a judicioasei amplasări a sălii cuptoarelor și a utilizării căldurii cuptoarelor pentru încălzire — costul total al investițiilor pentru o astfel de fabrică poate fi micșorat, față de cel realizat la fabricile existente, cu cca. 40—45%.

*

Pentru fabricile cu 3 și 4 cuptoare, respectiv de 20 și 30 t/24h capacitate, s-au prevăzut cuptoare sovietice de tip F.T.L. 2, cu vetre mobile și încărcare continuă, care au fost fabricate și la noi în țară și care au permis și mecanizarea procesului de transportare a pînii coapte, de la cuptoare în depozitul de piine, prin intermediul unei benzi transportoare.

Prin dezvoltarea partiului-matcă propus se prevede o construcție modulată pe travee de 5,00 m, cele mai convenabile pentru cuprinderea între ele a platformelor pentru depozitat piinea.

Tabelul 3 permite compararea suprafețelor sălilor de producție ale soluției propuse cu celea corespunzătoare ale fabricilor realizate la Tg. Jiu și Caransebeș și cu prevederile normativului C.S.A.C.; în tabelul 4 sînt comparați indicii principali ai soluției propuse (aria palierelor, volumul construit, suprafața construită și perimetrul) cu aceia ai aceluiași construcții realizate.

Pe lângă avantajele generale ale partiului, față de fabrica de la Tg. Jiu, soluția propusă îl prezintă și pe acela că grupează pe un singur palier depozitul de făină, fapt care reprezintă o îmbunătățire simțitoare în exploatarea fabricii.

Este de menționat de asemenea faptul că soluția propusă are suprafața construită cu 10,5% mai mică decît aceea a fabricii de la Tg. Jiu, deși aceasta din urmă este dezvoltată pe parter și 2 etaje, față de parter și un etaj la soluția propusă.

Și în acest caz, pe lângă micșorarea costului construcțiilor — care față de cel al fabricilor de la Tg. Jiu și Caransebeș însumează 393 000 și 472 500

lei — se obțin importante reduceri de investiții prin micșorarea costului lucrărilor de drumuri și edilitare și al lucrărilor de instalații de încălzire și ventilație, care fac ca, în total, costul investiției să poată fi micșorat cu 35—40%.

În tabelele 5 și 6 se arată comparativ micșorarea suprafețelor obținute prin soluția propusă pentru o fabrică de 30 t/24h capacitate, față de cele similare realizate la Reșița, Baia Mare și Petroșani și față de prevederile normativului C.S.A.C.

Construcția fabricii de 30 t/24h are aceleași caracteristici cu aceea de 20 t/24h. Avantajele obținute sînt aceleași, costul lucrărilor de construcții se micșorează cu cca. 450 000 lei, reprezentînd cca. 29,80% față de costul lucrărilor similare executate, iar costul total al investițiilor poate fi și în acest caz micșorat cu cca. 35—40% față de costul total al investițiilor similare realizate.

*

Cifrele arătate sînt edificatoare, arătînd necesitatea tipizării acestor categorii de construcții. Studiul trebuie adîncit și extins asupra lucrărilor de instalații și mai ales asupra utilajelor pentru astfel de fabrici; căci, deși datorită intensei campanii de construcții de fabrici noi și de modernizare a celor existente se fabrică în țară aproape toată gama de utilaje pentru panificație, nu s-a făcut totuși nimic în privința tipizării acestor utilaje.

Reducerea substanțială de suprafețe ar putea duce la concluzia că proiectele realizate sînt supradimensionate sau că reducerile preconizate s-au obținut în dauna bunei funcționări a fabricilor.

Din tabelele 1, 3 și 5 se poate constata însă că aceste reduceri provin din:

— comasarea sălii frămîntătoarelor și a sălii de divizare-fasonare a fabricilor de 20 și 30 t/24h într-o singură sală de fabricație, realizîndu-se o suprafață mai mică în dauna spațiilor de circulație;

— micșorarea suprafețelor de depozitare a făinii prin calcularea depozitului pentru stive de 8 saci, cum și comasarea depozitelor de făină ale fabricilor de 20 și 30 t/24h, în proiectele realizate la etaje diferite;

— micșorarea suprafețelor de depozitare a pînii prin eliminarea spațiilor ocupate de tunelele de răcire. Depozitarea se prevede totuși a se face pe o perioadă mai mare de 16 ore, cît prevede normativul.

Din tabelul 7, în care s-au specificat suprafețele principalelor săli ale soluțiilor propuse, raportate și la unitatea de produs, se poate constata perfectă proporționalitate a acestora, ceea ce indică justa lor dimensionare.

Aceiași proporționalitate se poate constata și din compararea indicilor principali ai soluțiilor propuse (suprafața construită, aria palierelor și volumul construit). Din tabelul 8, care ilustrează acest lucru, se mai poate observa cum creșterea capacității fabricii duce la micșorarea acestor indici.

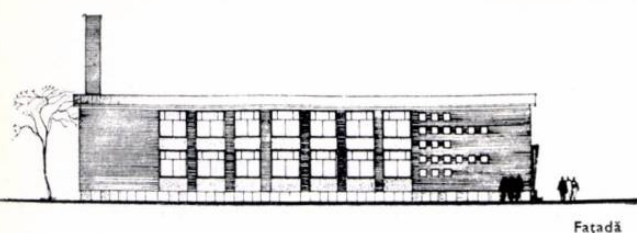
Volumele simple, exprimînd sincer funcțiunea construcțiilor, posibilitatea de adoptare a unui sistem constructiv adecvat posibilităților de execuție locale, posibilitatea amplasării fabricilor pe terenuri avînd fațada pe frontul lor scurt, constituie avantaje care, adăugate celor arătate mai sus, fac ca soluțiile propuse să poată avea o largă întrebuintare.

Ca și în domeniul construcțiilor de locuințe, reducerea costului trebuie să constituie principala preocupare și în domeniul construcțiilor industriale. Realizarea unor fabrici la nivelul celor mai exigente cerințe ale tehnicii mondiale, la un preț din ce în ce mai scăzut, trebuie să devină o realitate.

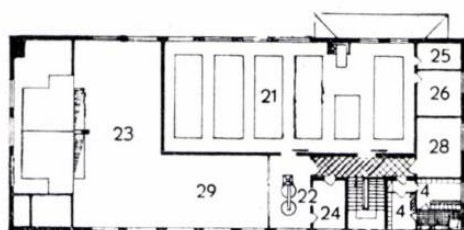
Pentru arhitectul specializat în arhitectura industrială, acest deziderat poate fi îndeplinit numai abordînd în profunzime procesul tehnologic al industriei ce proiectează, pentru ca, organizînd suprafețele și volumele, să la poată reduce la minimum necesar desfășurării procesului de fabricație în cele mai bune condiții.

Fabrică de piine de 30 t/24h — Perspectiva sălii de coacere

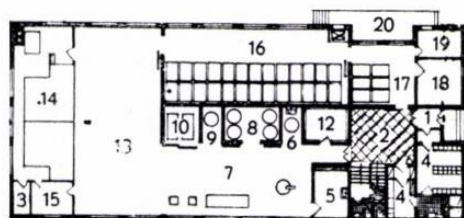

Fațadă

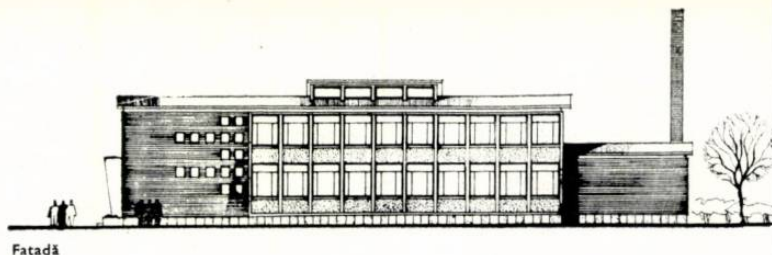

Etag

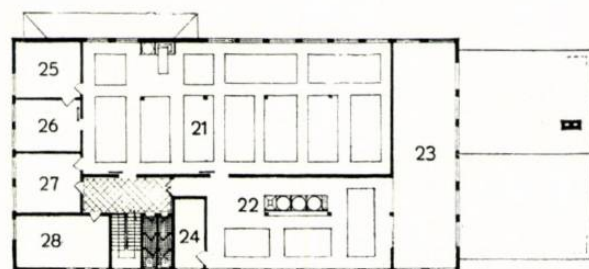

Parter

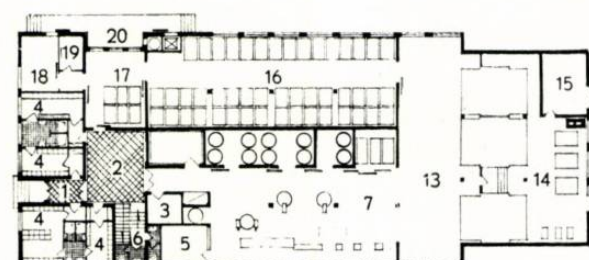
FABRICA DE PÎINE DE 12t/24h
Soluția propusă

Fațadă

Etag

Parter

1. Vestibul — 2. Hol — 3. Tablou electric — 4. Vestiare — 5. Laborator — 6. Spălat cuve
7. Frământare, divizare, fasonare — 8. Dospitor I — 9. Dospitor II — 10. Dospitor III — 11. Rebu-
turi — 12. Depozit drojdie și condimente — 13. Sală coacere — 14. Sala cuptoarelor și cazanelor
15. Atelier mecanic — 16. Depozit piine — 17. Expediție — 18. Depozit lădițe — 19. Birou
magazineri — 20. Rampă expediție și primire — 21. Depozit făină — 22. Depozit de zi, cernere,
tîmoace — 23. Golul sălii de coacere — 24. Depozit de sare — 25. Depozit saci — 26. Scuturat
și reparat saci — 27. Depozit material — 28. Birou — 29. Golul sălii de fabricație

FABRICA DE PÎINE DE 20t/24h
Soluția propusă

TABELUL 1

Reducerea suprafețelor sălilor de fabricație pentru o fabrică de 12t/24h față de normativul C.S.A.C. și de construcții realizate

Nr. crt.	Denumirea încăperii	Normativ C.S.A.C. nr. 224-55 (m²)	Oțelul Roșu — Doicești — Boldești (m²)	Soluția propusă (m²)	Reducere (%)	
					față de normativ	față de realizări
1	Sala frământare + divizare-fasonare	40 + 28 = 68 68 × 1,2 = 81,60	90,00	67,56	17	24
2	Dospitor I Dospitor II Dospitor III	18 × 1,2 = 21,60 4,5 × 1,2 = 5,40 5 × 1,2 = 6,00	12,37 4,12 5,50	12,37 4,12 5,50	36 24 8	— — —
3	Sala de coacere inclusiv spațiul cuptoarelor și sala focarelor	126 + 12 = 138 138 × 1,2 = 165,60	165,00	165,00	Înglobată în sala focarelor	
4	Sala cazanelor	35,00 200,60	38,00 203,00	165,00	17,5	18
5	Expediția	18 × 1,2 = 21,60	27,56	22,50	—	20
6	Depozitul de piine	100	82,50	84,81	15	—
7	Atelierul mecanic și electric	12—27,00	20,00	7,50	65	65
8	Laboratorul	9,00 × 1,2 = 10,80	14,39	11,00	—	27

TABELUL 2

Reducerea indicilor principali la o fabrică de 12t/24h

	— Oțelul Roșu — Doicești — Boldești	Soluția propusă	Reducere obținută (%)
Aria palierelor	1 350,00 m²	891,50 m²	34
Volum construit	5 350,00 m³	3 960,00 m³	26
Suprafața construită	725,00 m²	565,75 m²	22
Perimetru	131,00 m	104,00 m	20

TABELUL 3

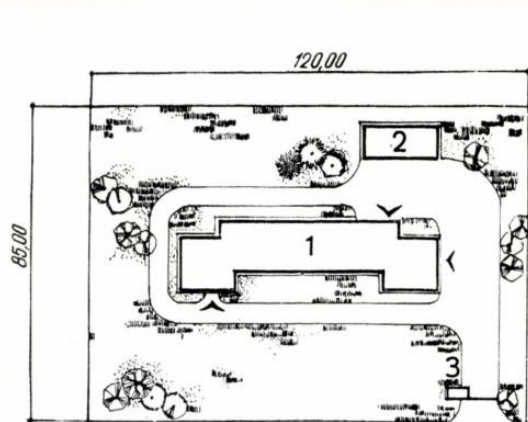
Reducerea suprafețelor sălilor de fabricație pentru o fabrică de 20 t/24h, față de normativul C.S.A.C. și de realizări

Nr. crt.	Denumirea încăperii	Normativ C.S.A.C. nr. 224-55 (m²)	Tg. Jiu (m²)	Caransebeș (m²)	Soluția propusă (m²)	Reducere %	
						față de normativ	față de realizări
1	Sala frământare	40,00 × 2 = 80,00	98,00	140,00	112,00	18	40
2	Divizare-fasonare	28,00 × 2 = 56,00	90,00	—	—	—	20
3	Dospitor I Dospitor II Dospitor III	18,00 × 2 = 36,00 4,5 × 2 = 9,00 5,00 × 2 = 10,00	24,75 8,25 8,25	34,20 9,00 10,40	24,75 8,25 8,25	22 8 12,5	— 8 12,5
4	Sala de coacere inclusiv spațiul cuptoarelor + focare	78 + 12 = 90,00 90,00 × 2 = 180,00	210	210	270	Înglobat în spațiul de la nr. 4	
5	Sala cazanelor	45	43,75	60	—		
6	Atelier mecanic și electric	(12-20) × 2 = 24—40,00	22,50	12,00	—	—	
Total		265,00	275,00	282,00	270,00		
7	Expediția	18 × 2 = 36,00	35,00	25,00	28,50	18	17
8	Depozitul de piine	160,00	185,00	210,00	150,00	6	28
9	Laborator	9,00 × 2 = 18,00	22,50	30,00	12,00	33	60

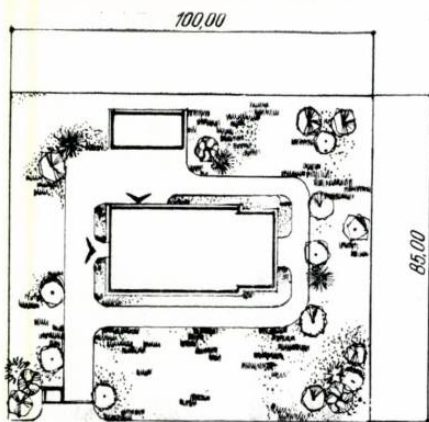
TABELUL 4

Reducerea indicilor principali pentru o fabrică de 24t/24h

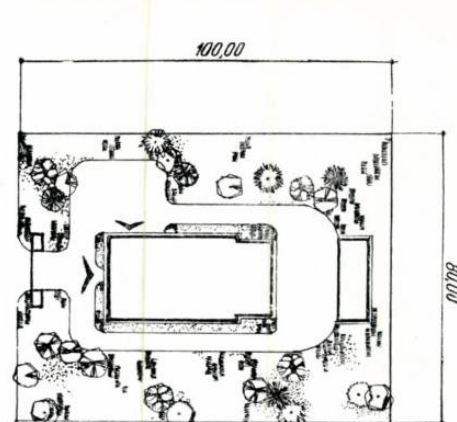
	Tg. Jiu	Caransebeș	Soluția propusă	Reducere față de	
				Tg. Jiu (%)	Caransebeș (%)
Aria palierelor	2 010,00 m²	2 138,00 m²	1 376,00 m²	31	35,5
Volum construit	8 700,00 m³	16 000,00 m³	6 030,00 m³	30	62
Suprafața construită	907,00 m²	1 064,00 m²	812,00 m²	10,5	24
Perimetru	160,00 m	180,00 m	128,00 m	20	29

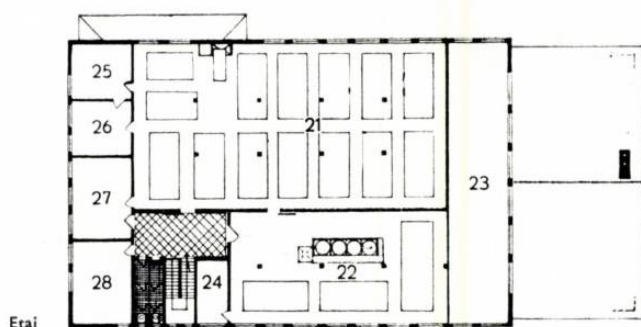
Fabrică de piine de 30 t/24h de la Baia Mare (suprafața necesară de teren 10 200 m²) — Plan de situație

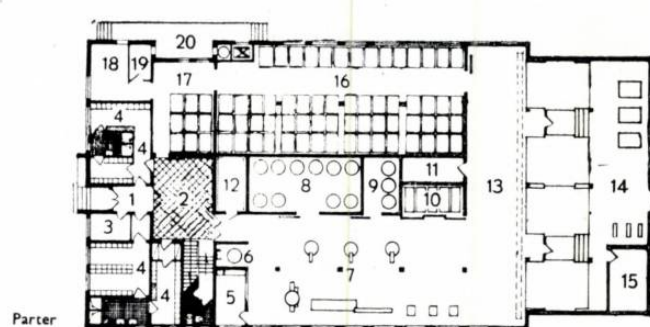
Fabrică de piine de 30t/24h amplasată pe latura lungă a terenului (suprafață necesară de teren 8 500 m²)
Soluție propusă

Fabrică de piine de 30 t/24h amplasată pe latura mică a terenului (suprafața necesară de teren 8 000 m²)
Soluție propusă

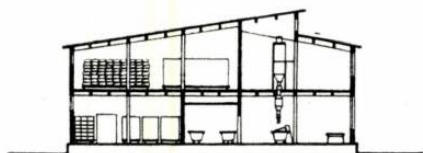

Etaj

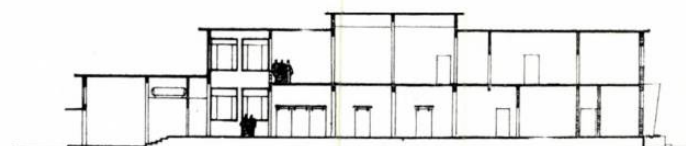

Parter

0 5 10 m.

Secțiune transversală

Secțiune longitudinală

FABRICA DE PÎINE DE 30 t/24h
Soluția propusă

TABELUL 5

Reducerea suprafețelor sălilor de fabricație pentru o fabrică de 30 t/24h față de normativul C.S.A.C. și de realizări

Nr. crt.	Denumirea încăperii	Normativ C.S.A.C. nr. 224-55 (m ²)	— Baia Mare — Reșița — Petroșani (m ²)	Soluția propusă (m ²)	Reducere	
					față de normativ (%)	față de realizări (%)
1	Sala frământare	120,00	131,62	153,00	25	42
2	Divizare-fasonare	84,00	131,62			
3	Dospitor I	54,00	42,75	38,25	40	10
	Dospitor II	13,50	14,25	12,75	6	11
	Dospitor III	15,00	12,10	12,00	20	—
4	Sala de coacere inclusiv spațiul cuptoarelor și sala focarelor	78 + 12 = 90,00 90,00 × 3 = 270,00	266,62	328,19		
5	Sala cazanelor	45,00	43,75	Înglobat în spațiul de la nr. 4		
6	Atelier mecanic și electric	(12-20) × 3 36-60	22,50			
Total		375,00	332,87	328,19	12	1,2
7	Expediția	18 × 3 = 54,00	40,00	37,00	32	7,5
8	Depozitul de piine	250,00	225,00	180,00	27	20
9	Laborator	9 × 3 = 27,00	22,50	13,50	50	8

TABELUL 6

Reducerea indicilor principali la o fabrică de 30 t/24h față de realizări

	— Reșița — Baia Mare — Petroșani	Soluția propusă	Reducere (%)
Aria palierelor	2 446,00 m ²	1 723,00 m ²	29,80
Volum construit	10 490,00 m ³	7 560,00 m ³	28,50
Suprafața construită	1 057,25 m ²	1 021,50 m ²	3,35
Perimetru	176,00 m	137,00 m	26,00

TABELUL 7

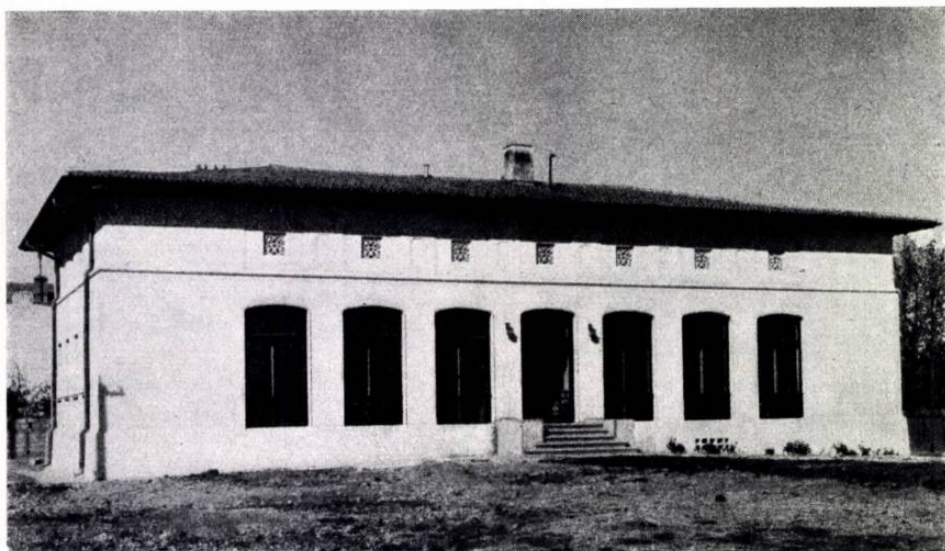
Raportarea la unitatea de produs a principalelor săli de fabricație din soluțiile propuse

Nr. crt.	Denumirea sălilor	Fabrica de 12 t/24h (m ²)	Fabrica de 20 t/24h (m ²)	Fabrica de 30 t/24h (m ²)
1	Sala de fabricație (frământare, divizare, fasonare)	67,56	106,93	150,93
	Raportat la tona de produse	5,63	5,35	5,03
2	Depozit de făină	193,00	323,68	469,93
	Raportat la tona de produse	16,00	16,18	15,88
3	Depozit piine	84,81	143,19	206,05
	Raportat la tona de produse	7,00	7,16	6,87

TABELUL 8

Raportarea la unitatea de produs a principalelor indici ai soluțiilor propuse

Nr. crt.	Tipul fabricii	Aria palierelor (m ²)	Volum construit (m ³)	Suprafața construită (m ²)	Raportat la unitate produs		
					aria palierelor (m ²)	volum construit (m ³)	suprafața construită (m ²)
1	Fabrica de 12t/24h	891,50	3 960	567,75	74,30	330	47,14
2	Fabrica de 20t/24h	1 676,00	6 030	812,00	68,80	302	46,00
3	Fabrica de 30t/24h	1 723,00	7 560	1 021,50	57,40	252	34,05

Grădinița de zi a UCECOM București—Vedere

Arh. Aurelia Teodorescu, arh. C. Borcea

O PROIECTARE MAI ECONOMICĂ A GRĂDINIȚELOR DE COPII

Legată strâns de problema realizării locuințelor este și problema realizării unor construcții social-culturale, fără de care viața nu-și poate desfășura mersul normal unei societăți socialiste. Dotările social-culturale care ar intra în primul rând în această categorie, datorită mării lor frecvențe, sînt cele legate de ocrotirea și educația copiilor, și anume: creșe, grădinițe și școli elementare.

Vom analiza mai jos unele aspecte din proiectarea și realizările importante din ultimul timp în grădinițele de copii.

Educarea preșcolară și ocrotirea copiilor între vîrstele de 3 și 7 ani se asigură în grădinițele sau căminele de copii. După felul în care este organizată funcționarea acestor instituții de ocrotire și învățămînt, se disting următoarele tipuri de grădinițe:

1. grădinița cu program redus, unde se asigură numai procesul de învățămînt și unde copiii petrec 4—5 ore zilnic;
2. grădinița cu program normal, de zi, în care se asigură atît procesul de învățămînt, cît și cel de ocrotire și unde copiii petrec 10—12 ore zilnic;
3. grădinițe cu program normal, săptămînale, în care copiii rămîn de luni dimineața pînă sîmbătă seara.

O proiectare organizată a grădinițelor de copii se poate considera că a început în R.P.R. în anul 1949, cînd Ministerul Învățămîntului a întocmit, prin serviciul său propriu de proiectare, primele proiecte de grădinițe. Dintre acestea, cel după care s-au executat o serie de construcții în București și în țară a fost proiectul 1/49 (vezi revista «Arhitectura R.P.R.» nr. 10/1955), care reprezintă soluționarea unei teme de grădiniță cu program redus pentru două grupe de copii. Proiectul acesta, rezolvat prea amplu pentru o grădiniță cu program redus, nu reprezintă o rezolvare corespunzătoare în totul problemelor puse pentru prima oară la noi în țară în acest sector. Încercările ulterioare de a adapta unele construcții executate după acest proiect, spre a fi folosite drept grădinițe cu orar normal, pentru care nu existau la acea dată proiecte, nu au dat rezultate satisfăcătoare, lipsind din componența lui unele încăperi, iar altele fiind defectuos rezolvate.

Ulterior, ținînd seama și de unele condiții cerute de Inspekția Sanitară de Stat, înființată între timp, Ministerul Învățămîntului a întocmit, în colaborare cu C.S.A.C. și I.S.S., normativul pentru proiectarea căminelor de zi, normativ care s-a publicat sub nr. 114—54 și care reglementează în detaliu, atît temele de proiectare, cît și condițiile principale de funcționare a categoriei de grădinițe cu program normal, denumite la acea dată cămine de zi.

Începînd din 1953 și pînă în 1957, întocmirea unor proiecte tip sau refozabile a fost prezentată în activitatea principalelor institute de proiectare, în al căror profil intrau asemenea construcții, precum: I.P.C., ISPROR și I.P.C.T. În cursul anului 1954, ISPROR a întocmit proiectul nr. 628 (fig. 4), grădiniță cu program normal (cămin de zi) pentru două grupe (50 de copii) și proiectul nr. 1145 (fig. 1 și 2) pentru patru grupe (100 de copii), proiecte care au fost avizate de C.S.A.C. pentru a fi folosite pînă la elaborarea unor proiecte tip. Aceste proiecte, care respectă în totul temele de proiectare prevăzute în normativ și care se pot considera ca formînd prima etapă în tipizarea grădinițelor de zi, asigură separarea grupelor de copii unele față de altele, chiar de la intrarea în grădiniță, fiecare grupă avînd încăperi proprii pentru toate funcțiunile, încăperea de bază — camera de grupă — servind atît pentru sală de joc și mese, cît și pentru odihnă, prin folosirea unui mobilier pliant. Totodată, ele sînt primele proiecte de grădinițe la care planșeele sînt prevăzute a se executa din elemente prefabricate din beton armat, elemente puse de acord cu cele de la secțiunile de locuințe valabile în acel moment.

Din punct de vedere economic, ambele proiecte nu sînt însă corespunzătoare, deoarece indicii spațiali rezultați (10,50 m² pentru 50 de copii și 9,73 m² pentru 100 de copii) sînt cu cca. 14 și 25% mai mari decît cei obținuți la proiectele tip întocmite ulterior.

La sfîrșitul aceluiași an și tot în cadrul ISPROR, s-a întocmit și primul proiect tip de grădiniță de zi cu program normal, pentru două grupe de copii, proiectul nr. 1014/8—1954, care urma a fi folosit în special în mediul rural, pentru deservirea G.A.S.-urilor și S.M.T.-urilor (vezi «Arhitectura R.P.R.» nr. 2/1955).

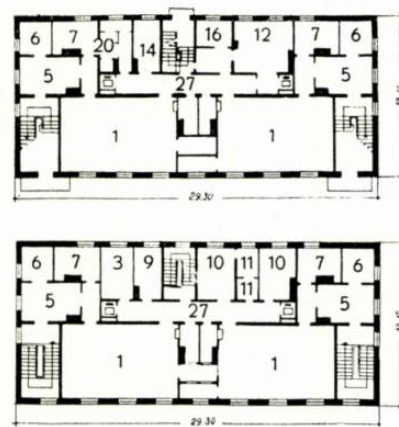

Fig. 1 și 2 — Grădiniță de zi pentru 100 de copii. Proiect ISPROR nr. 1145 — Plan parter și plan etaj

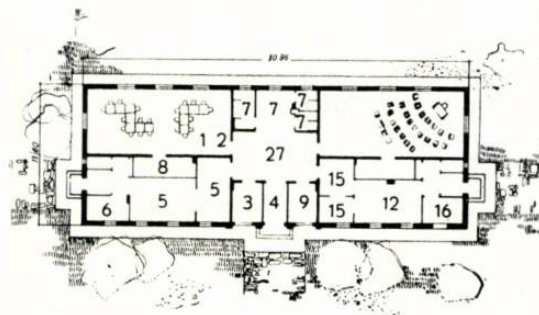

Fig. 3 — Grădiniță de zi pentru 50 de copii. Proiect tip S.C. 12—56 — Plan parter

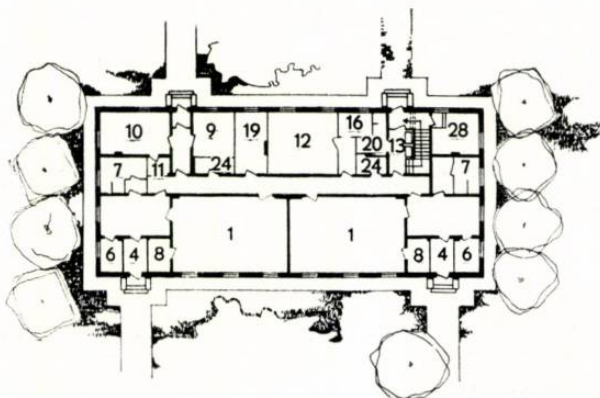

Fig. 4 — Grădiniță de zi pentru 50 de copii. Proiect ISPROR nr. 628 — Plan parter

Legendă comună

1. Camera de grupă — 2. Dormitor — 3. Camera administrație — 4. Intrare, tambur, vestibul
5. Vestiar, spațiu de triere — 6. Boxe izolare — 7. Grup sanitar copii — 8. Cameră depozit
paturi pliante — 9. Cabinet medical — 10. Infirmerie — 11. Anexe infirmerie — 12. Bucătărie
13. Vestibul de serviciu — 14. Vestiar personal — 15. Oficiu — 16. Cameră de alimente
17. Depozit provizii de iarnă — 18. Depozit combustibil — 19. Cameră pentru îngrijitoare
20. Grup sanitar personal — 21. Spălătorie — 22. Uscătorie — 23. Căldătorie — 24. Rufe murdare
25. Cameră rufărie curată — 26. Cameră calorifer — 27. Degajamente circulație — 28. Cameră
boiler — 29. Preparare-curățire alimente — 30. Locuință intendent — 31. Intrare creșă
32. Dormitor creșă — 33. Cameră de joc creșă — 34. Vestiar creșă — 35. Toaletă copii creșă
36. Izolare creșă — 37. Oficiu creșă — 38. Biberonerie — 39. Alăptare — 40. Spălare — 41. Aș-
teptare mame — 42. Soră — 43. Infirmerie creșă — 44. Reparații rufe — 45. Portar — 46. Depozit
cărucioare — 47. Administrație grădiniță — 48. Depozit — 49. Sală de gimnastică — 50. Cancela-
rie educatoare — 51. Intrare grădiniță orar redus — 52. Intrare grădiniță orar normal

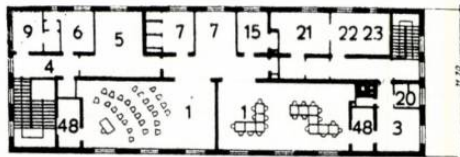

Fig. 5 și 6 — Grădiniță de zi pentru 100 de copii.
Proiect tip SC. 37—57 — Plan parter și plan etaj

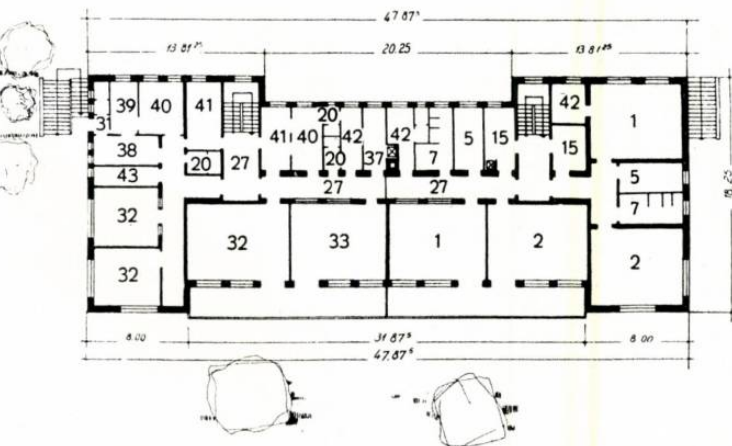
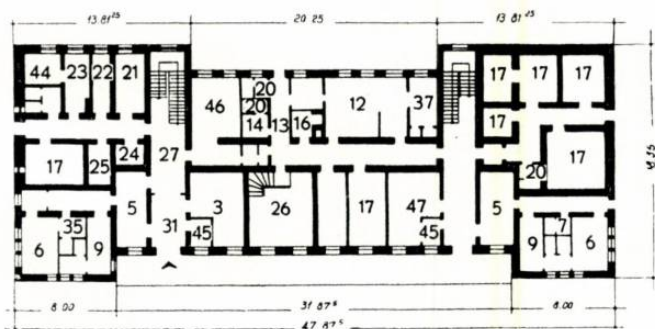

Fig. 7 și 8 — Grădiniță și creșă Direcției Regionale C.F.R. Cluj — Plan parter și plan etaj

Pentru a se reduce suprafața construită, în acest proiect s-a prevăzut o singură intrare pentru ambele grupe, iar grupurile sanitare și vestiarele s-au comasat în câte unul singur, comun celor două grupe.

Din această cauză, precum și datorită faptului că nu a fost necesară prevederea unei spălătorii proprii (această instalație fiind rezolvată central pentru unitățile respective), indicele spațial pentru un copil a scăzut la 8,00 m².

Faptul că acest proiect nu conținea spălătorie, făcea dificilă aplicarea lui în orice situație; din această cauză, în cursul anului 1955, Ministerul Învățămîntului a prevăzut întocmirea, o dată cu primele proiecte tip de școli elementare, și a unui proiect de grădiniță de zi tot pentru două grupe, proiect tip ce s-a elaborat de I.P.C. și care s-a aprobat sub indicativul SC. 12—56 (fig. 3). Acest proiect tip, deși folosește în rezolvarea lui comasările de intrări, vestiare și grupuri sanitare, din cauza unor anexe care s-au prevăzut în plus față de normativ, ca: depozite diverse și locuință pentru îngrijitor, prezintă un indice spațial nefavorabil din punct de vedere economic (9,23 m² pentru un copil).

În cursul anului 1956, pe baza noilor teme cuprinse în normativul modificat, ca urmare a concluziilor trase din experiența acumulată în acest timp, I.P.C.T. a întocmit noi proiecte tip de grădinițe, și anume: grădinița săptămînală pentru două grupe, proiect tip SC. 36—57 și grădinița de zi pentru patru grupe, proiect tip SC. 37—57 (fig. 5 și 6). În rezolvarea dată acestor proiecte s-a urmărit realizarea unei elasticități în folosirea lor, și anume: prin soluționarea lor aproape similară, cu foarte mici modificări, se poate folosi atunci cînd condițiile ar cere acest lucru, grădinița săptămînală de 50 de copii ca grădiniță de zi pentru 100 de copii, prin utilizarea dormitoarelor drept cameră de grupă, sau invers, prin utilizarea camerelor de grupă de la etaj, drept dormitoare. Din punct de vedere economic, la grădinița de zi pentru 100 de copii, indicele spațial de 7,79 m² este cel mai redus față de toate proiectele tip întocmite pînă astăzi, iar cel al grădiniței săptămînale pentru 50 de copii, de 15,58 m², este cel mai redus față de proiecte unicate similare. Calitățile pozitive ale proiectului de grădiniță pentru 100 de copii au făcut ca el să fie folosit în numeroase cazuri, ca, de pildă, în cartierul Floreasca și Mihai Bravu, la întreprinderea Dacia etc.

Din cele expuse mai sus rezultă că proiectele tip pentru grădinițe, mai corespunzătoare din punct de vedere economic și funcțional și care să poată corespunde unor condiții optime de funcționare, nu au fost puse la dispoziția solicitanților decît în ultimii doi ani.

În ultimii zece ani însă, ca urmare a transformărilor prin care a trecut țara noastră, au luat ființă noi unități de grădinițe de copii, astfel încît numărul lor depășea în 1957 cu 300% pe cel din 1938. Asigurarea cu clădiri a unităților care trebuiau să cazeze acest număr mare de copii s-a făcut, în marea majoritate, dată fiind urgența, prin amenajări de construcții existente sau prin construcții noi, realizate după proiecte unicate întocmite anterior proiectelor tip. Astfel, pentru fabrica de confecții « Gh. Gheorghiu-Dej » s-a realizat în 1950, după un proiect întocmit de arh. L. Vasilescu și L. Popovici, o grădiniță săptămînală pentru 100 de copii. Construcția este desfășurată pe un singur nivel, fiind formată dintr-un corp de construcție existent amenajat și unul nou, în formă de L, legat de cel transformat (fig. 11).

Proiectul, întocmit într-o perioadă în care nu erau stabilite normele de proiectare, prezintă o serie de deficiențe, atît de dimensionare — ca, de pildă: dormitoare prea mari, care pot cuprinde cca. 50—60 de copii, deci mai mult decît o grupă, grupuri sanitare și vestiare prea larg dimensionate — cît și de funcționare, separarea copiilor pe grupe sau pe grupări de maximum două grupe de copii, fiind imposibil a se realiza. De asemenea, circulația copiilor către sala de gimnastică se suprapune cu aceea a serviciilor de la bucătărie și spălătorie, ceea ce a determinat, în realitate, renunțarea la folosirea acesteia, actualmente folosindu-se drept sală de gimnastică unul dintre dormitoare mari. Din punct de vedere economic, această soluție prezintă unul dintre indicii cei mai ridicați, și anume 16,65 m² pentru un loc.

Tot în București, pentru întreprinderea « I.D.E.B. » s-a construit în strada Stoian Militaru, în 1951—1952, după un proiect întocmit de arhitecții N. Stănescu și V. Mateescu, o grădiniță săptămînală pentru 50 de copii (fig. 9—10).

În rezolvarea dată s-a urmărit o separare a circulației copiilor de restul circulațiilor, precum și a grupelor între ele. Acest principiu nu s-a realizat integral, deoarece prin prevederea unei săli de masă uneori pentru cele două grupe, separarea lor nu se poate face în mod practic, apărînd astfel ca nejustificate celelalte măsuri luate chiar de la accesul în clădire, pentru care sînt prevăzute două intrări.

De asemenea, prevederea unor spații separate pentru masă și clasă a dus la un indice spațial foarte mare (17,21 m² pentru un copil).

Deoarece proiectele tip de grădinițe de zi pentru două grupe, existente în 1955—1956, nu puteau fi înscrise în amplasamentele din orașul București, I.P.B. a proiectat o grădiniță de zi pentru 2 grupe (autor arh. M. Anghel), după care s-au executat grădinițele pentru întreprinderile « Electroaparataj » și « UCCECOM » (fig. 12 și 13). În rezolvare s-a urmărit ca încăperile prevăzute de temele din normativ să se înscrie într-un volum care să poată răspunde condițiilor cerute de amplasament, mai ales în ceea ce privește înălțimea construcției. Acest lucru însă nu s-a făcut într-un spirit economic, rezolvarea dată ducînd la un indice spațial cu cca. 40% mai mare decît cel rezultat la proiectul tip SC—12—56. Utilizarea unei înălțimi libere de 3,90 m la încăperile de grupă, înălțime mai mare decît cea ce se prevede în normele de proiectare, dimensionarea mai largă a vestiarului și grupului sanitar pentru cele două grupe — care nu sînt comasate ca la proiectul tip — precum și prevederea unor anexe prea ample, au determinat această majorare de suprafață și volum construit.

În afara aspectului economic, această rezolvare se răsfrînge și în aspectul arhitectural al clădirii, care, din cauza golurilor prea mari utilizate la camerele de grupă, nelegate de scara unei asemenea construcții, este lipsită de caracterul pe care ar trebui să-l aibă o asemenea clădire. Prevederea unor ferestre aproape de cele normale, la podul care se află peste camerele de grupă, contribuie la crearea unei impresii false, care îți indică existența unui spațiu folosit normal, și la întărirea caracterului neeconomic al acestei rezolvări.

Pentru rezolvarea ocrotirii copiilor de toate vîrstele, unele întreprinderi și-au construit unități combinate de grădinițe și creșe. Dintre acestea cităm grădinița cu creșă, fiecare pentru cîte două grupe de copii, a Direcției Regionale

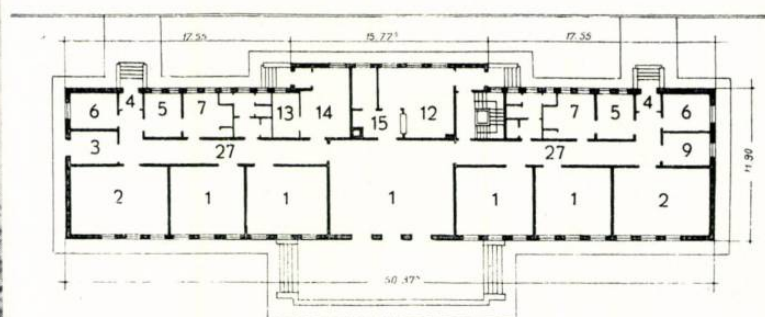

Fig. 9 și 10 — Grădiniță săptămînală a întreprinderii IDEB-București — Vedere și plan parter

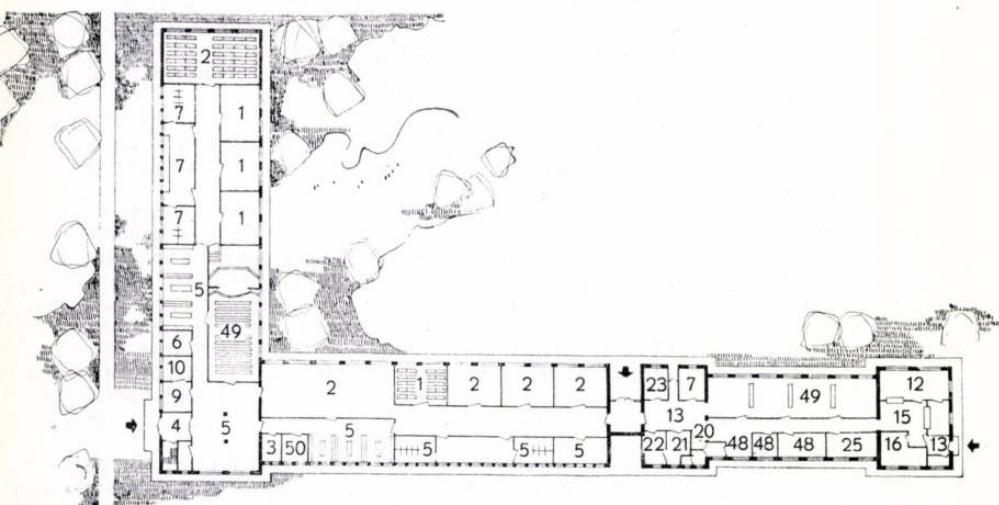
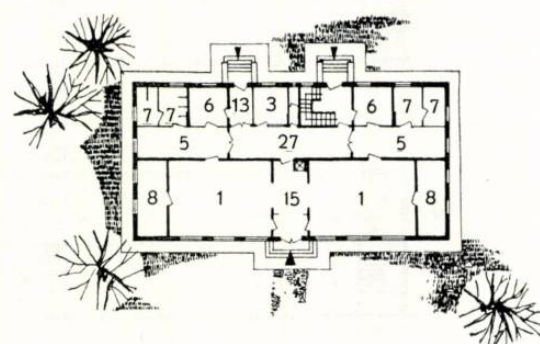
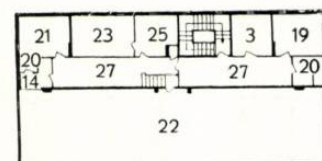

Fig. 11 — Grădiniță săptămînală a fabricii de confecții « Gh. Gheorghiu-Dej » — Plan parter

Fig. 12 și 13 — Grădiniță de zi a UCECOM-București
Plan parter și plan etaj

C.F.R. Cluj (autor, arh. Marioara Salvanu) (fig. 7 și 8) și aceea a Monetăriei de Stat din București (autor, arh. Michaela Slomnescu) (fig. 14 și 15). Ambele proiecte, întocmite pe baza temelor din normativ, pentru funcționare săptămînală, asigură atât separarea circulației copiilor de la creșe de aceea a copiilor de la grădinițe, cât și separarea completă a celor două grupe de la grădinițe. Prevederea unor încăperi cu destinație specială la grădinița de la Cluj a determinat un indice spațial foarte mare, de 19,37 m², în timp ce la aceea a Monetăriei, respectarea normativului a făcut ca indicele spațial de 15,45 m² să fie foarte aproape de cel realizat prin proiectul tip de grădiniță săptămînală pentru două grupe.

Din cele expuse mai sus și din analiza tabelului de indici spațiali rezultă următoarele:

1. Proiectele de grădiniță pentru 100 de copii prezintă indici spațiali mai mici decît cele pentru 50 de copii. La proiectele tip pentru grădinițe de zi această diferență este de 15%.

2. Pentru aceeași capacitate, modul de funcționare — cu program normal de zi sau săptămînal — determină în proiectare rezultate diferite din punctul de vedere al economicității, și anume:

— pentru capacitatea de 50 de copii, indicii spațiali obținuți la proiectele tip pentru grădinițele de zi sînt cu 40% mai mici decît a cele săptămînale;

— pentru capacitatea de 100 de copii, indicii spațiali obținuți la proiectele tip pentru grădinițele de zi sînt cu 53% mai mici decît la cele săptămînale, de mare capacitate.

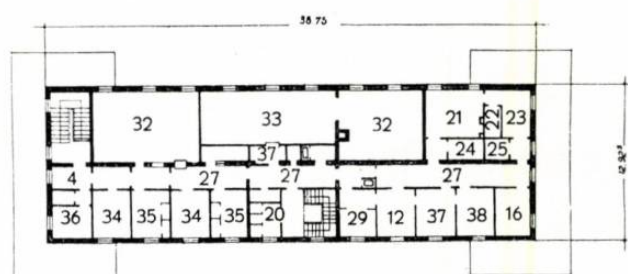
Se poate deduce deci că cel mai economic tip din punct de vedere constructiv este grădinița cu program normal de zi pentru 100 de copii (patru grupe).

Pe baza acestor concluzii rezultate din analiza proiectelor tip și unicat realizate în ultimii ani, ținînd seama de directivele referitoare la reducerea prețului de cost în toate sectoarele, C.S.C.A.S. a inițiat elaborarea prin I.P.C.T. a unui studiu care să determine noi teme și scheme pentru rezolvarea unor proiecte de grădinițe mai economice decît cele obținute pînă în prezent. Premisa care a stat la baza acestei inițiative a fost ideea ca unitatea care se va crea să reprezinte, nu numai o soluție economică în ceea ce privește construcția, ci

să ofere condiții de reducere simțitoare și a cheltuielilor de funcționare și întreținere, astfel încît să rezulte un cost cît mai redus pentru cazarea unui copil în grădiniță.

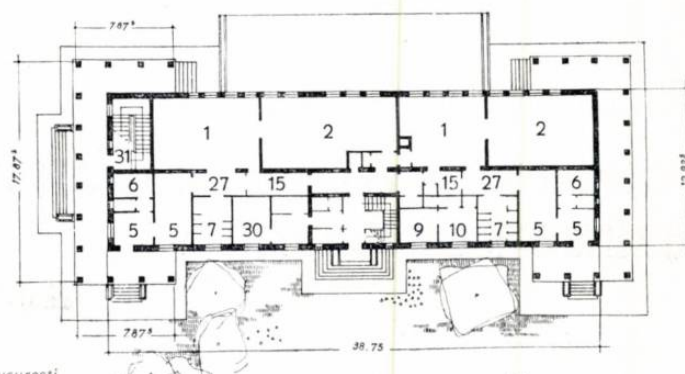
INDICI SPAȚIALI

Denumirea proiectului	Modul de organizare	Capacitatea	Supr. total constr. Ap/m ²	Indice spațial Ap/copil
PROIECTE TIP				
Proiect ISPROR nr. 628—1954....	de zi	50	525	10,50
Proiect ISPROR nr. 1014/8—1954	de zi	50	400	8,00
Proiect tip I.P.C.—SC. 12—56 ...	de zi	50	461	9,23
Proiect tip I.P.C.T.—SC. 37—57	de zi	100	779	7,79
Proiect ISPROR 1145/1955	de zi	100	973	9,73
Proiect tip I.P.C.T.—SC. 36—57	săpt.	50	779	15,58
Studiu I.P.C.T. nr. 1047 var. B parter și etaj	de zi	210	1 075	5,12
Studiu I.P.C.T. nr. 1047 var. H parter	de zi	210	1 090	5,19
PROIECTE UNICAT				
UCECOM — proiect I.P.B.	de zi	50	654	13,08
I.D.E.B. — București	săpt.	50	860	17,21
F. de confecții « Gh. Gheorghiu-Dej » București	săpt.	160	2 666	16,65
Direcția Regională C.F.R. — Cluj	de zi	40	775	19,37
Monetăria Statului — București ..	săpt.	50	772	15,45

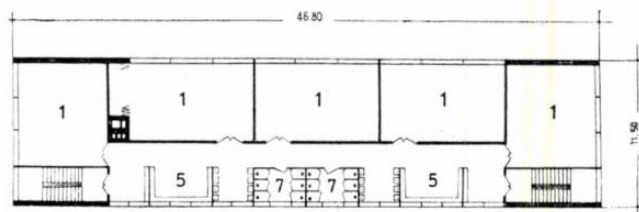
Plan etaj

Fig. 14 și 15 — Grădinița și creșa Monetăriei de Stat, București

Plan parter

Fig. 16 și 17 — Grădinița pentru 210 copii

Plan parter (variante cu parter și etaj)

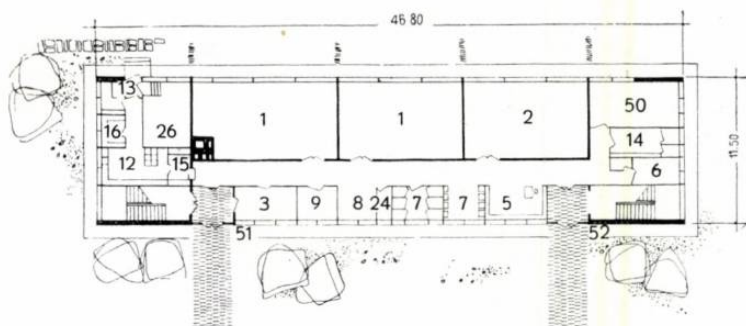
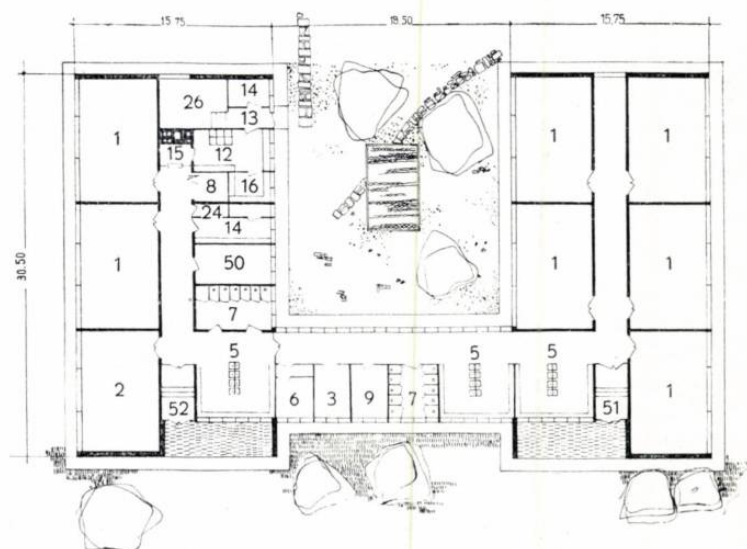

Fig. 19 — Plan etaj

Fig. 18 — Grădinița pentru 210 copii — Varianta numai cu parter

Condițiile mai importante pe baza cărora s-a elaborat studiul au fost:

1. Realizarea unei unități complexe de grădiniță cu orar redus (pentru cinci grupe) și orar normal (pentru două grupe), numai cu funcționare de zi, organizarea lor urmînd a se face numai sub forma unor unități de cartier și nu de întreprindere. În acest mod, cheltuielile ce revin pentru un copil într-o grădiniță săptămînală, care este tipul curent al grădinițelor de întreprindere, se va reduce considerabil, atît prin reducerea timpului de staționare și a numărului de mese, cît și a transportului special al copiilor. Totodată, rezolvarea pe principiul raionării oferă și condiții de confort mai bune, deoarece capacitatea totală de 210 copii, care se stabilește în acest studiu pentru tipul cel mai economic, determină o rază de deservire într-un cartier curent urban ce nu va depăși cca. 500 m, ceea ce reprezintă o soluționare corespunzătoare a transportului copiilor, care se poate face pe jos într-un timp minim.

2. Pentru rezolvarea cazurilor în care mamele lucrează și în timpul nopții s-a prevăzut și un dormitor pentru o grupă de copii care vor trebui să fie cazați în acest timp, pe perioada cît durează tura de noapte a mamei.

3. În vederea reducerii suprafeței construite și pentru a se micșora și raportul dintre încăperile auxiliare camerei de grupă și aceasta, s-a propus majorarea numărului de copii în grupă de la 25 la 30. Acest lucru duce și la reducerea personalului educativ, deoarece în loc de 8 grupe a 25 de copii rezultă pentru această unitate numai 7 grupe a 30 de copii.

4. Pentru fiecare unitate cu program de zi și program normal s-au prevăzut intrări separate, pentru a se putea asigura modul de funcționare diferit al fiecăreia, pentru grupele cu orar normal prevăzîndu-se trierea din punct de vedere medical a copiilor.

5. Pentru fiecare grupă s-a prevăzut ca încăperea principală o cameră de grupă, care va satisface toate funcțiunile: joc și clasă pentru programul redus, și joc-clasă-masă-odihnă pentru programul normal, odihna asigurîndu-se prin folosirea de paturi pliante. Pentru dimensionarea acestei camere de grupă se propune reducerea normei de la 2,50 la 2,00 m² pentru un loc, astfel

încît cubajul minim să fie de cel puțin 6.000 m³. Restul încăperilor pentru grupele cu orar normal sînt cele prevăzute în normativele în vigoare, în afara spălătoriei, la care s-a renunțat (presupunîndu-se, în vederea realizării unei exploatări mai raționale, că rufe se vor spăla la o spălătorie centrală a raionului respectiv sau eventual la cea a creșei din apropiere).

Pentru grupele cu orar normal, anexele prevăzute sînt cele necesare instalațiilor sanitare normale și circulației curente. Pentru întregul ansamblu, cancelaria, administrația și medicul sînt comune.

Dintre schemele studiate de I.P.C.T. pe baza acestor principii prezentăm două, considerate ca fiind cele mai corespunzătoare, și anume: o variantă cu parter și etaj (fig. 16 și 17) și o variantă numai cu parter (fig. 18). Ambele variante reprezintă soluții foarte economice în raport cu proiectele anterioare, indicii spațiali obținuți de 5,12 și 5,19 m² reprezentînd, față de proiectul tip de grădiniță cu 100 de locuri, o reducere de cca. 34%.

Costul ce revine în aceste soluții, pentru un loc de copil (construcție și instalații aferente) este cuprins între 3 800 și 3 900 lei, față de 6 764 cît revenea la proiectul tip de grădiniță pentru 100 de copii, deci se realizează o reducere de cca. 40%.

Concluziile pozitive la care a ajuns studiul întocmit de I.P.C.T. vor trebui analizate de toți factorii interesați în această problemă, sub toate aspectele, pentru ca viitoarele proiecte tip să se poată definitiva cît mai urgent și să corespundă astfel noilor directive în ceea ce privește reducerea prețului de cost în construcție. Acest studiu nu epuizează însă problema, deoarece capacitatea de 210 copii nu poate satisface toate cerințele. Principiile ce vor rezulta din acest studiu ca definitive vor servi ca teme de proiectare pentru diferite capacități de grădinițe, care se vor putea încadra corespunzător în cartiere cu diferite densități de populație. În acest sens, în scopul respectării unor indici spațiali corespunzători din punct de vedere economic, va fi necesar a se trece la proiectarea unor unități complexe de creșe cu grădinițe, care menținînd o capacitate totală mare, vor permite totuși și capacități mai mici de grădinițe decît 210 copii, care în multe cazuri vor fi prea mari.

CONCEPȚII ÎNVECHITE ȘI CĂUTĂRI NOVATOARE ÎN CREAȚIA ARHITECȚILOR SOVIETICI

Problemele orientării creației, contemporaneității și caracterului național al arhitecturii, justa înțelegere a metodei realismului socialist și alte probleme filozofice și teoretice s-au pus deosebit de acut în fața arhitecților în ultimii ani, după hotărârile istorice ale partidului și guvernului în domeniul construcțiilor și arhitecturii.

Totuși, pînă în prezent aceste probleme nu se dezbat în mod organizat și pe scară largă, fiind interpretate diferit, uneori greșit și chiar dăunător.

În hotărârile partidului și guvernului, în rezoluțiile celei de a doua Consfătuiri unionale a constructorilor și ale celui de al doilea Congres unional al arhitecților sînt trasate clar noile căi de dezvoltare a construcțiilor și arhitecturii în țara noastră.

Să construim repede, trainic, frumos și ieftin — iată sarcina care trebuie rezolvată în cel mai scurt timp.

« Condiția hotărîtoare pentru îmbunătățirea radicală a muncii de construcție este continuul progres tehnic și permanenta industrializare a construcțiilor — se spune în Hotărîrea C. C. al P.C.U.S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. din 23 august 1955, privind « Măsurile pentru continua industrializare, îmbunătățire a calității și scădere a prețului de cost al construcțiilor ». Începînd din anul 1954, partidul și guvernul au înfăptuit o serie de măsuri deosebit de importante pentru dezvoltarea bazei industriale a construcțiilor în U.R.S.S.

O dată cu aceasta, proiectanții — arhitecți și ingineri — elaborează serii de noi proiecte tip care corespund noilor cerințe de viață, noilor condiții și metode de construcție. În aceste proiecte noi, atenția principală este îndreptată spre partea tehnologică, atît din punctul de vedere al comodității de exploatare a viitoarei construcții, rezolvării ei funcționale, cît și din punctul de vedere al simplității și costului mai redus al ridicării ei, clădirea trebuind să corespundă întru totul scopului ei. Crearea unor astfel de proiecte trebuie să lichideze toate exagerările ce și-au găsit loc în proiectele din anii trecuți.

Totuși este prea devreme să ne închipuim că aceste sarcini sînt deja rezolvate sau vor fi rezolvate fără munca creatoare a arhitecților și inginerilor, fără lupta dîră pentru o orientare principial nouă a arhitecturii sovietice.

« Mulți nu înțeleg just sarcina reconstrucției și o privesc doar ca o reducere a exagerărilor arhitecturale. Problema constă în schimbarea principală a orientării arhitecturii și această treabă trebuie dusă pînă la capăt »*. Asta înseamnă că trebuie să ridicăm arhitectura noastră sovietică pe o treaptă calitativ nouă, superioară.

Cerințele materiale și culturale crescînde ale poporului nostru, noile materiale și scheme constructive aplicate în construcții, străduința de a face clădirea cît mai simplă de montat și cît mai ușoară, acești factori cer arhitectului să renunțe cu totul la o serie de concepții învechite asupra arhitecturii și să chibzuiască asupra problemelor metodei realiste de creație.

Căutarea soluțiilor celor mai raționale, mai juste, care să corespundă actualelor cerințe puse construcțiilor — iată singura cale ce va duce la o exprimare justă a tuturor laturilor conținutului construcțiilor arhitecturale.

Înțelegerea profundă a cerințelor materiale și spirituale imediate, însușirea creatoare a noilor sisteme constructive și materiale, renunțarea la decorare, obținerea unui aspect frumos și expresiv al clădirii prin mijloace organice — iată sarcinile creatoare de bază ale arhitectului sovietic de astăzi.

Din păcate, revizuirea radicală a orientării creației arhitecturale este și astăzi privită încă de unii arhitecți numai ca o luptă împotriva exagerărilor în exteriorul clădirii și, în general, ca o măsură temporară dictată în esență de considerente economice.

Iată un exemplu. Directorul secției regionale de construcții și arhitectură din Tambov, tov. V. G. Samorodov, a respins un proiect tip de club, cu aspect contemporan, bazat pe folosirea prefabricatelor și a declarat că dinșii vor să clădească la Tambov « o clădire frumoasă » și de aceea au ales un alt proiect de club, a cărui fațadă imita arhitectura clasică. Eu am obiectat că planul nu este convenabil, iar întregul aspect al clădirii nu corespunde spiritului contemporan. La aceasta a urmat răspunsul: « Oare a interzis cineva coloanele ? Trebuie doar să mai reducem din exagerări și clădirea va deveni bună ! »

Dînsul personal a prelucrat fațada clădirii, lăsînd la mijloc un portic din șase coloane corintice.

Fiind membru al Comisiei Construcției de Stat a U.R.S.S. am plecat în cercetare în orașul Soci, unde am avut din nou ocazia să aud asemenea păreri. Inginerul șef al Administrației Teritoriale a stațiunii, tov. A. K. Kușnariiev, a declarat membrilor comisiei că Soci nu este un oraș de rînd, ci unul deosebit, din care cauză aici trebuie construite « clădiri frumoase », și « unele exagerări » sînt permise. Sub titlul de « clădiri frumoase » aceștia înțelegeau construcții cu un belșug de ornamente fără sens, de care pînă în prezent încă nu se pot debarasa unii arhitecți.

Ca rezultat al unei asemenea politici, la Soci se continuă construirea unor clădiri lipsite de gust, de felul corpurilor centrale ale sanatoriilor « Rusia » (autori, arhitecții V. A. Voskresenski și G. B. Minervin), « Belorusia » (autori, arhitecții R. M. Hegardt și A. M. Nakonecinii), « Volna » (autori, arh. R. M. Hegardt și ing. N. K. Rîkov) ș. a.

Încă un exemplu. Unii participanți la concursul pentru clădirea Palatului Sovietelor din Moscova au considerat că în acest proiect este permisă folosirea întregului arsenal de forme arhitecturale elaborate de istorie, întrucît această clădire este unicat și nu trebuie privită la fel ca un proiect tip. Ca exemple pot fi date proiectele comandate unor arhitecți de seamă ca L. M. Poliakov, D. N. Ceciulin și alții.

Înțelegerea nejustă a hotărîrilor guvernului, considerarea lor ca măsuri temporare și privind doar construcția de masă, cît și refuzul de a recunoaște punctul de vedere greșit al concepțiilor lor sînt fenomene care mai au loc, nu numai în rîndul arhitecților, ci și al celor care comandă, avizează și confirmă proiectele.

« Oameni care sînt ruși de viață, de interesele poporului, nu sînt capabili să înțeleagă că dacă se cramponează de ceea ce este vechi, pot dăuna cauzei, pot dăuna intereselor poporului... Ei trăiesc sub robia concepțiilor învechite, a schemelor, dogmelor și formulelor cărturărești »*.

Noua orientare în arhitectura noastră nu a reușit încă să se închege. Totuși, majoritatea arhitecților, pe baza noilor principii de creație, muncesc cu energie și dîrzenie pentru crearea unor noi soluții și forme arhitecturale. Și oricît ar părea de curios, ei trebuie să ducă o luptă serioasă, să țină piept unor atacuri și învinuiri din partea unor oameni care nu vor să înțeleagă că arhitectura nouă nu se poate închea singură, fără eforturi creatoare din partea arhitecților, că în orice creație nu există căi gata făcute, ci ele sînt descoperite ca rezultat al unor îndelungi și asidue cercetări

* Discursul tov. N. S. Hrușciiov la Consfătuirea unională a constructorilor din 12 aprilie 1958. « Stroitelnaia gazeta » nr. 6, 1958, p. 4.

* N. S. Hrușciiov « Pentru o strînsă legătură a literaturii și artei cu viața poporului ». « Gospolitizdat », p. 6.

Înainte de toate trebuie analizată învinuirea de «lipsă de principialitate», care constă în aceea că refuzul de a folosi formele clasice înseamnă, chipurile, renunțarea în general de a folosi moștenirea și tradițiile în arhitectură, lucru incompatibil cu principiile realismului socialist.

O altă învinuire este formalismul, ploconirea în fața formei construcției numai de dragul formei, fără vreo necesitate, în detrimentul «noțiunii constituite a frumosului» în arhitectură.

În sfârșit, arhitecții care caută forme creatoare noi sînt învinuiți că le lipsește spiritul inovator, sub motivul că ei copiază, chipurile, exemplele Occidentului, unde arhitectura a devenit cosmopolită, și-a pierdut trăsăturile naționale.

Toate aceste învinuiri trebuie serios analizate pentru a dovedi netemeinicia lor. În majoritatea cazurilor, ele trebuie respinse, deoarece răspîndirea unor asemenea învinuiri neconcrete poate frîna dezvoltarea arhitecturii și construcțiilor noastre. Desigur că în unele proiecte se întîlnesc aceste trei lipsuri, dar în nici un caz ele nu sînt în general caracteristice noii orientări a arhitecturii sovietice.

Învinuirea de «lipsă de principialitate» nu este consistentă, în primul rînd, pentru că ea pornește de la principiul dogmatic al invariabilității frumosului care, chipurile, a fost canonizat încă în epoca antică. Atitudinea dialectică față de această problemă ne convinge că noțiunea de frumos se schimbă în funcție de condiții, este istoricește concretă. De aceea întotdeauna arhitectura, expresia ei artistică, se schimbă o dată cu schimbarea condițiilor de construcție.

Noile principii socialiste de organizare socială, noile cerințe ale oamenilor, noile materiale de construcție și sisteme constructive vor da naștere în mod obligatoriu unor noi forme estetice în arhitectură. Viața pune în fața arhitectului sarcina de a fi mereu în frunte, de a merge în pas cu vremea, de a nu se crampona de principii învechite și de canoane.

Din aceasta nu trebuie să deducem că trebuie să renunțăm cu totul la moștenirea clasică a trecutului. Dimpotrivă, clasicul trebuie de asemenea studiat, la fel cum trebuie să ne folosim de întreaga experiență uriașă acumulată de omenire. De la arhitecții clasici trebuie să învățăm, înainte de toate, arta de a fi contemporani. Toate construcțiile clasice ale Egiptului, Greciei, Italiei și altor țări și popoare au corespuns întotdeauna pe deplin epocii lor, au fost extrem de actuale pentru timpul lor. Aspectul unei construcții clasice exprima esența ei interioară, sinteza funcțiunii și a rezolvării constructive. Această sintetizare generează la rîndul ei noua calitate a construcției, ridicînd-o la valoarea de adevărată operă de artă.

Toate aceste teze constituie, după cum se știe, principiile de bază ale adevăratului realism, care privește forma în artă ca o reflectare a conținutului obiectiv. Realismul subordonează fiecare detaliu al unui model de artă exprimării esenței lui interne. Aceste principii stau la baza realismului socialist.

Din păcate, unii arhitecți înțeleg prin folosirea clasicului imitarea acestuia, copierea modelelor clasice pînă la deplina reproducere a canoanelor arhitecturii create în epoci de mult trecute. Ei socotesc ca fiind de neclintit și obligatorii asemenea metode de compoziție ca secțiunea de aur, echilibrarea maselor, proporțiile arhitecturii bazate pe ordine etc.

«Mulți proiectanți — spune tov. N. S. Hrușciov — s-au obișnuit cu anumite forme și metode de muncă și nu se pot desprinde de formele și metodele învechite, merg numai pe un drum bătătorit pe care s-a mers mulți ani» *.

Este firesc că noile condiții de viață socială și noile metode de construcție vor cere la urma urmelor deplina revizuire, nu numai a tipurilor de clădiri și a construcției lor, ci și revizuirea întregului arsenal de mijloace de compoziție arhitecturală.

Mai departe. Arhitecții care au pășit pe o nouă cale creatoare sînt adesea învinuiți de formalism, de repetarea greșelilor constructivismului din anii 1920—1930. Este pe deplin posibil că în unele cazuri aceasta se întîmplă. Asemenea proiecte sînt nereușite. Dar nu poți trece cu vederea deosebirea principială dintre constructivismul anilor trecuți și noile căutări creatoare ale arhitecților sovietici.

O latură negativă a constructivismului a fost «reprezentarea» noilor sisteme constructive. În afară de asta, pe atunci execuția acestor proiecte nu putea fi asigurată la un nivel necesar de industrializare și cu o cantitate suficientă de materiale noi de construcție.

Despre pericolul transformării noilor forme constructive în «canoane» vorbeau chiar liderii constructivismului (de pildă, M. I. Ginsburg).

Industria modernă sovietică de construcții asigură posibilitatea deplină de realizare a unor construcții cu adevărat realiste. Astăzi nu este necesară o «reprezentare» formalistă a unor sisteme constructive inexistente.

Pericolul formalismului pleacă în mare parte de la copierea arhitecturii epocilor trecute, cărora le erau caracteristice: o tehnică înapoiată de construcție, un număr restrîns de materiale de construcție, metode primitive de calculare a construcțiilor. Ținîndu-se orbește de clasicism, unii arhitecți aplică și astăzi colonade butaforice, bolți suspendate, cornișe artificial decorative și alte «tribute arhitecturale» care au devenit de mult ornamente pur formaliste.

Trăsătura de bază a formalismului este neconcordanța dintre formă și conținut (în sens filozofic) și nu anumite forme stilistice și metode arhitecturale, care depind întotdeauna de un anumit conținut concret din punct de vedere istoric.

Învinuirea de ploconire în fața arhitecturii occidentale, în urma căreia arhitectura noastră își pierde, chipurile, trăsăturile naționale, este de asemenea neîntemeiată. Înainte de toate, nu este de condamnat faptul că studiem experiența de peste hotare; nu este nimic rău dacă în urma acestui studiu preluăm și noi ce este progresist și înaintat. Schimbul de experiență, folosirea reciprocă a elementelor tehnicii înaintate este mai curînd o calitate nouă și nu o lipsă în dezvoltarea contemporană a arhitecturii.

Însușirea experienței mondiale contribuie la dezvoltarea mai rapidă, multilaterală, a arhitecturii noastre naționale.

Este firesc că arhitecții sovietici urmăresc atent toate fenomenele noi din arhitectura de peste hotare. Este adevărat însă și faptul că unii arhitecți sînt capabili să preia în mod critic și creator această experiență, în timp ce alții se limitează la copierea oarbă sau la împrumutarea mecanică a experienței de peste hotare.

Caracterul socialist al arhitecturii noastre, originalitatea ei națională nu vor avea de suferit, ci vor cîștiga dacă noi ne vom întrece curajos și deschis cu colegii din străinătate pentru realizări mai bune în domeniul arhitecturii și urbanismului. Să ne închistăm, ar fi o mare greșală, greu de îndreptat.

Tot ceea ce produce poporul nostru are imprimat într-o anumită măsură caracterul național. Este firesc ca trăsăturile naționale să fie caracteristice și arhitecturii noastre actuale. Însă particularitățile naționale ale arhitecturii nu pot fi create pe calea introducerii a tot felul de dantele și ornamente în rezolvarea arhitecturală a fațadelor clădirii sau a copierii formelor arhitecturii naționale din trecut. Este tot atît de nefiresc cum ar fi de pildă scrierea unui roman modern în limba slavă veche și tipărirea lui cu caractere vechi, ornamentate.

Creația lui A. S. Pușkin este profund națională; toată viața, el s-a îndreptat spre creația populară, izvor de înțelepciune și adevărată poezie. Dar nici una din operele sale nu poate fi numită arhaică și nu imită motivele și trăsăturile naționale; toate sînt contemporane și aduc o nouă contribuție creatoare la tezaurul culturii naționale, la istoria dezvoltării limbii și literaturii ruse.

*

La baza creației arhitecților novatori trebuie să stea principiile realismului socialist — metoda cunoașterii artistice și a ogîndirii juste a realității obiective. Orice abatere de la adevărul vieții duce inevitabil la decăderea artei; aceasta se poate vedea din exemplele date de istorie.

Forma artistică nu trebuie opusă realității obiective, trebuie să tindem spre ogîndirea justă a conținutului obiectiv — iată principiile de bază ale metodei realismului socialist în arhitectură.

Baza socială a realismului socialist este viața poporului, lupta pentru triumful noului, al societății comuniste.

Din păcate, problemele fundamentării filozofice a orientării arhitecturii noastre sovietice nu au fost elucidate cum se cuvine, nici în lucrările Academiei de construcții și arhitectură, nici în revista «Arhitectura U.R.S.S.», nici în rezoluțiile și recomandările Uniunii Arhitecților. Aceste probleme sînt foarte importante; numai pe baza studierii lor putem pune capăt variațiilor de stil, eclectismului, lipsei de gust, gustului mic-burghez și altor deficiențe care mai există în practica noastră arhitecturală. De pildă, un asemenea organ ca Consiliul de Arhitectură și Construcții al orașului Moscova se abate adesea de la problemele orientării stilistice a proiectelor avizate. Hotărârile sale se limitează de obicei la latura economică sau la calitatea și fundamentarea rezolvărilor de sistematizare. În acest timp, raioanele Moscovei sînt înzestrate cu clădiri adesea cu totul inegale ca valoare și deficiente în ce privește calitățile estetice.

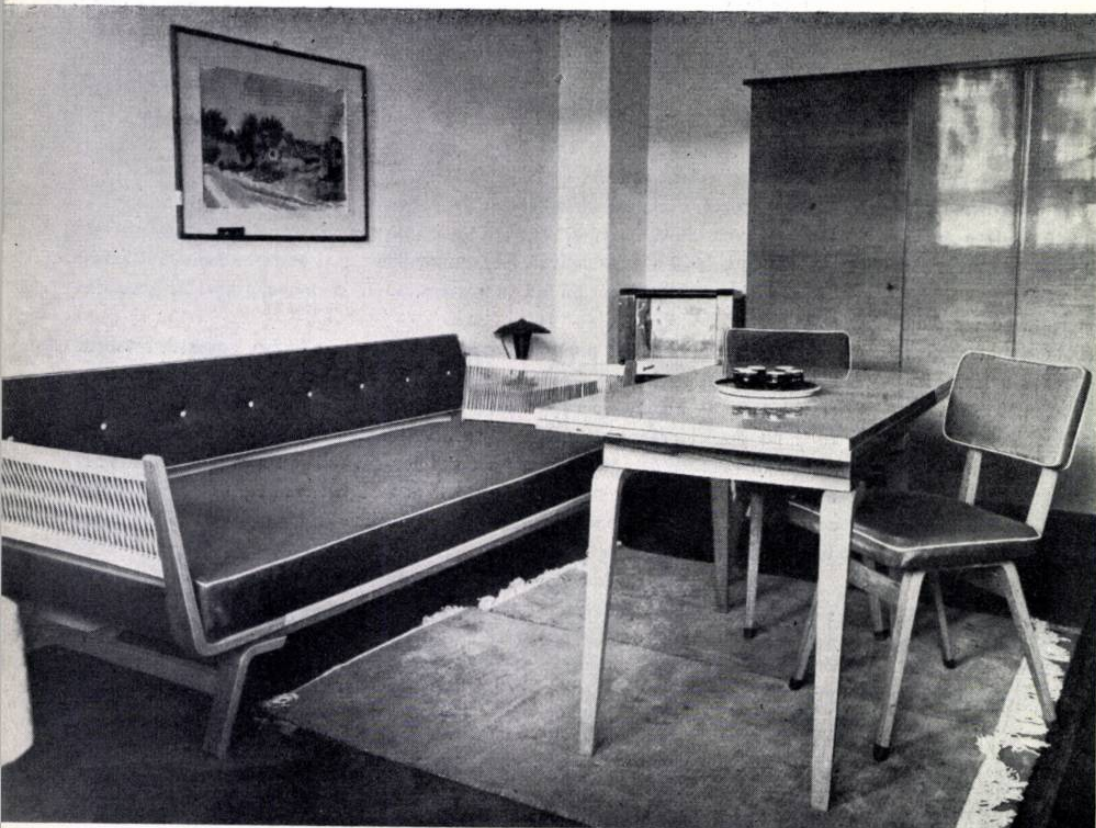
Problemele orientării creatoare frămîntă întreaga noastră comunitate arhitecturală și în special tineretul, care trebuie să găsească de la primii pași căile juste în munca sa, să nu meargă orbește, ci în direcția indicată de teoria științifică.

Toate aceste probleme cer o dezbateră socială largă. S-a copt necesitatea de a ține o discuție creatoare în urma căreia se vor clarifica problemele de bază ale orientării actuale a arhitecturii noastre sovietice.

* Discursul tov. N. S. Hrușciov la Consfătuirea unională a constructorilor din 12 aprilie 1958, «Stroitelnaia gazeta» nr. 6, 1958, p. 9.

Arh. Mihai Enescu

VIZITÎND EXPOZIȚIA DE NOI PROPUNERI DE MOBILIER

150 000 de vizitatori au ținut să cunoască, cu un ceas mai devreme, noile tipuri de mobilier care vor intra în producția anului 1960, cu menirea de a completa și lărgi sortimentul aflat astăzi în magazinele de specialitate.

Această cifră demonstrează cu prisosință interesul stîrnit printre cei care vor să trăiască în interioare plăcute, optimiste, cu o bună funcționalitate și ușoară întreținere.

Aceasta este dorința lor și a noastră, pe măsura cerințelor materiale și spirituale pe care un nivel de trai în continuă creștere le pretinde.

Acestor cerințe au fost chemați să le facă față cei care au proiectat și executat mobila expusă în apartamentele de la etajele 1—2 din blocul recent construit în piața Kogălniceanu.

După cum se vede, o sarcină — nu dintre cele mai ușoare — al cărei rezultat trebuie considerat mai mult decît o reușită, mai mult decît un succes de expoziție, și anume: o binevenită cotitură în proiectarea și executarea mobilei. Și iată de ce:

În primul rînd, expoziția demonstrează remarcabilele posibilități tehnice și decorative ale materialelor noi în execuția mobilierului, cum sînt: plăcile aglomerate din aşchii de lemn (P.A.L.), placajul mulat — atît de puţin întrebuinţat în trecut — materialele plastice, lemnul stratificat, metalul vopsit sau nichelat etc.

În al doilea rînd, expoziția convinge pe vizitator asupra posibilităţilor de încadrare a mobilierului în suprafeţele riguros limitate ale încăperilor apartamentelor în care s-a montat expoziția, pentru a demonstra astfel posibilităţile de folosire a noilor tipuri de mobilier în locuinţele economice executate după proiecte tip, fără sacrificarea confortului şi fără dificultăţi de amplasare.

În al treilea rînd, expoziția cuprinde — în majoritate — tipuri de mobilă ușoară, de o linie simplă, ușor de executat — deci economică — ușor de întreținut și care, prin tonuri deschise, contribuie la realizarea unor interioare agreabile și optimiste.

În sfîrșit, în al patrulea rînd, expoziția marchează un bun început, în cadrul unei hotărîte acțiuni de propagare a unei concepții noi privind amenajarea interioarelor prin folosirea formelor simple, ușoare și a culorilor deschise, în scopul « renovării » gustului îndoielnic existent încă atît

- 1— Mobilier pentru cameră de zi, prezentat de «IPROCIL»-București: forme simple și agreabile, tonuri deschise, tapiserie din material plastic ușor de întreținut
- 2— Exemplu pozitiv de mobilă combinată de depozitare, realizată din corpuri modulate și asamblate, pe cadre fixe de picioare (« Tehnolemn »—Timișoara)
- 3— Mobilă combinată cu funcțiunea de depozitare, în spații deschise și închise, executată din P.A.L. furniruit și placaj mulat («IPROCIL»-București)

3

printre cumpărători, cât și — din păcate — printre mulți proiectanți-specialiști ai fabricilor de mobilă.

Este evident că pentru toate aceste lucruri bune, arătate mai sus, pentru strădania depusă întru realizarea scopului general propus, meritul revine organizatorilor acestei expoziții, care, cu multă seriozitate, au pregătit din vreme participarea unităților M.C.M.L., urmărind îndeaproape, atât proiectarea și execuția prototipurilor, cât și problema prețului de cost al obiectelor de mobilier. Dar cel puțin tot aceleași merite revin și tehnicienilor și muncitorilor din întreprinderile participante, care au lucrat cu un entuziasm remarcabil, asigurând prezentarea unor noi tipuri de mobilier a cărui calitate în ceea ce privește execuția, se ridică peste ce se realizează în mod obișnuit.

Este, putem spune, al cincilea aspect pozitiv, care se adaugă la celelalte menționate mai sus.

*

Dar vizitând expoziția, în special ca arhitect, și cum arhitecții au totdeauna un cuvânt de spus când e vorba de probleme înrudite cu arhitectura (de fapt, interiorul unei locuințe nu înseamnă chiar arhitectură?) mi-am scos carnetul de însemnări, trecându-mi în el și o altă categorie de observații, pe care le voi ridica în cele ce urmează, în speranța că vor contribui, într-un fel, la lămurirea unor probleme legate de ceea ce numim interior nou, plăcut, optimist.

Și am scris: calitatea decorativă a tapiseriei este încă scăzută, încât eforturile de a proiecta și executa bine o mobilă nu sînt puse în valoare decît pe jumătate. Problema sortimentului încă necorespunzător al materialelor textile de tapiserie trebuie să constituie o preocupare de prim ordin pentru cei în drept, pentru ca ea să nu stea în coadă problemei mobilierului, ci alături de ea, în pas cu ea. Și, ca să fiu mai convingător, aș menționa că tapiseria într-o încăpere de locuit dă — prin suprafața, culoarea și desenul ei — nota dominantă a interiorului.

Legată de această problemă este și cea a materialului pentru perdele, care suferă de aceleași lipsuri. Cum îmi rămăseseră ochii pe una dintre perdele, un vizitator — parcă mi-ar fi ghicit gîndurile — mi se adresează: « Ați văzut camerele de la Eforie? » Din scurta discuție purtată, am dedus că oamenii sînt în general cîștigați în fața

unor exemple bune, în care există preocupare pentru toate elementele ce constituie un ansamblu armonios.

Fără să subscriu întru totul pentru cutare perdea sau cutare tapiserie văzută prin camerele noilor complexuri de la Eforie, i-am spus convorbitorului meu că ele însoțesc pe același drum nou și bun arhitectura litoralului, arhitectura noilor blocuri ale Bucureștiului și că foarte curînd vom putea vorbi deci și de o « arhitectură » nouă a tapiseriei și perdelelor...

Apoi mi-am mai notat că o serie de accesorii ale interioarelor lasă încă de dorit din punctul de vedere al integrării estetice în ansamblu; printre acestea menționez, ca pe cele mai importante, corpurile de luminat.

Acestea, alese cu grijă de organizatorii expoziției, dintre cele existente în comerț, nu reușesc să placă din cauza formelor și în special a culorii stridente a metalului eloxat, din care sînt confecționate.

Este adevărat că expoziția are ca scop numai prezentarea unor tipuri noi de mobile, dar acest moment reprezintă un bun prilej pentru a constata și semna insuficientul sortiment — insuficient cantitativ și calitativ — al obiectelor și materialelor ce colaborează cu mobilierul la realizarea unui interior armonios și unitar.

Recapitulez deci, în carnet, lista acestora: materiale de tapiserie, perdele, corpuri de luminat — la care mai adaug și covoare.

Și acum, parcurgînd din nou seria de apartamente, încerc să mă opresc — cu cîteva observații de detaliu — asupra aspectelor pozitive și negative pe care le prezintă mobilele expuse de fiecare întreprindere în parte.

Această încercare de analiză critică reprezintă părerea unui arhitect, pe care acesta o supune confruntării cu alte eventuale puncte de vedere. Scopul pe care-l urmărim cu toții este ca prin acest procedeu să contribuim la reușita cît mai grabnică a acțiunii de primenire, de înnoire în concepția și execuția echipamentului casnic al oamenilor muncii, în scopul realizării unor tipuri de mobilier frumos, util și ieftin.

În apartamentele I și II (executant, «IPROCIL»-București) sînt expuse cîteva încercări de folosire a maselor plastice și a metalului la fabricarea mobilei. Tipurile de mobilier expuse împreună cu cele ale întreprinderii « Măgura Codlei » constituie fără îndoială căutări binevenite, dar care nu reușesc să oglindească

toate posibilitățile ce decurg, din punct de vedere plastic și tehnic, din întrebuințarea acestor materiale.

De pildă: materialul plastic folosit în camerele de zi ale celor două apartamente prezintă o tușă neplăcută; adevărul e că există în fabricație și alte sorturi de mase plastice pentru acest scop, mult mai convingătoare, și a căror întrebuințare la fabricarea mobilei trebuie neîntîrziat introdusă.

Ideea acoperirii cu vinilin a foilor de ușă de la dulapul din camera de zi (apartamentul I) este bine susținută de avantajele de ordin estetic, funcțional și economic pe care ni le înfățișează convingător chiar executantul mobilei, tîmplarul Iosif Moise: « La finisare — spune el — am folosit vinilul în locul furnirului, aplicînd pe un strat de clei uniform întins, foaia de vinilin. Economia rezultată: furnir și toate celelalte materiale de finisaj (nitrolac, egalizator) la care se adaugă și scurtarea procesului de producție.

Întreținerea se face ușor și simplu, prin spălarea cu apă a suprafeței respective ».

Din păcate însă, dulapul în speță cuprinde un soclu-profil exagerat și bătător la ochi.

În aceeași cameră de zi trebuie remarcată prezența unei lămpi-stative de metal vopsit, care, ca principiu de corp de lumină, poate reprezenta o sugestie pentru unitățile de fabricație din sectorul electrotehnicii.

Tot în cadrul apartamentului I este expusă o cameră pentru copii care, lăsînd la o parte tonul închis al mobilei, demonstrează cu succes posibilitățile pe care le oferă o justă utilizare a unui spațiu restrîns, în care — datorită proiectării lor corespunzătoare — încap toate piesele necesare dotării complete a încăperii. Mobilierul este tratat în linii simple și agreabile (proiectant, magazinul « Mobila »).

În celălalt dormitor al apartamentului sînt de criticat: picioarele grele și inestetice aplicate pe laturile dulapului, biblioteca-etajeră neindicată ca volum și rezolvare pentru un dormitor, precum și aspectul mohorît al tapiseriei patului, pentru care — evident — vina nu mai este în întregime a executantului mobilei.

În apartamentul II, încercarea de a folosi combinat lemnul de culoare deschisă, metalul și masele plastice este mai convingătoare, prin ambianța optimistă și senzația de spațiu pe care acest decor le realizează. E vorba de camera de zi în care își mai face loc și o bibliotecă cu rafturi

mobile de placaj multat, reușită; este însă regretabil că această piesă, fiind unica de acest gen în toată expoziția, nu convinge suficient asupra posibilităților multiple pe care le poate oferi tehnica placajului multat, avantajele acestuia meritând a fi — în treacăt — menționate: posibilitățile variate de plastică, precizia execuției, rezistența produsului finit și productivitatea mare.

În aceeași cameră de zi (apartamentul II) se mai află expus un dulap de haine ale cărui picioare apar sub o rezolvare căutată și discutabilă.

În apartamentele III și IV expune întreprinderea «Simo Geza» din Tîrgu-Mureș. Mobilierul prezentat, în general corespunzător, păcătuiește totuși prin lipsă de unitate plastică. Scaunele din camera de zi au șezutul prea jos și formă greoaie. O restudiere a formelor se impune și în cazul fotoliului expus, care are aspect demodat. Este de reținut prețul convenabil cu care fabrica «Simo Geza» reușește să livreze în comerț ansamblul de mobile prezentate.

Apartmentul V (executant, întreprinderea «Gheorghe Doja» Arad) constituie un bun exemplu de mobilare cu piese asamblabile, simple și în culori clare. Mobilierul expus se bucură aici de o mai bună punere în valoare, prin colaborarea lui cu materialul de tapiserie, care se prezintă în acest caz peste nivelul general existent în expoziție.

Merită a fi scos în evidență și sistemul constructiv și de montare a mobilei (panouri și piese asamblabile, picioare care se înșurubează), fapt care ușurează depozitarea, transportul și introducerea mobilei în locuință. Doar două remarci de ordin negativ, și anume: aparența de material supra-dimensionat, puțin greoi — și prețul mobilei — influențat probabil, într-o oarecare măsură, și de sistemul constructiv.

Apartmentul VI, în care expune întreprinderea «Reconstrucția» din Orașul Stalin, cuprinde o cameră de zi în care mobilierul prezintă suprafețe furniruite întrerupte de dungi albe, cu scopul de a se crea carelaje decorative.

Acest procedeu apare costisitor, iar efectul estetic căutat este îndoielnic. Dacă la aceasta s-ar rezuma observația de adus mobilei din camera de zi, în schimb — în cazul dormitorului — merită să ne oprim mai mult.

În această încăpere se prezintă o rezolvare «ad hoc», valabilă ca o proiectare de unicat,

Ansamblul prezentat de întreprinderea «Simo Geza» din Tg. Mureș, cuprinzând elemente de mobilier în linii simple și tonuri deschise, constituie un interior plăcut și optimist

Interior al camerei de zi prezentată de întreprinderea «Gh. Doja»—Arad. Caracteristici: elemente mobilă asamblabile, linie simplă, tonuri deschise, tapiserie participând la realizarea unui interior plăcut

în care patul se combină cu nișa și dulapul înzidit, formînd împreună o adevărată compoziție pe unul dintre pereții camerei.

Trebuie subliniat aici un lucru pe care executantul acestei mobile nu l-a înțeles, și anume: că scopul expoziției era de a prezenta tipuri de mobilier «mobil» și nu fix sau înzidit și care să nu presupună o proiectare a lui pentru fiecare caz special în parte, ci care, găsindu-se în magazine sub forma unor piese de serie, să poată fi achiziționate separat sau împreună și cu care beneficiarul să-și poată crea un ansamblu prin simplă alăturare sau suprapunere, posibil de realizat în orice ipoteză de încăpere normală. Exemplul cel mai concludent în această privință îl prezintă expunerea elementelor de serie ale întreprinderii «Gheorghe Doja» și ale magazinelor «Mobila» și «Tehnolemn», în apartamentul V, camera de copii din apartamentul I și respectiv apartamentul XII.

În apartamentul VII, mobilat de întreprinderea «Bihorul» Oradea, tipurile de mobilier expus prezintă suprafețe de P.A.L. băituit închis, de o excepțională calitate de finisaj. Aerul general al ansamblului este însă, datorită tonului închis al mobilei, prea sever; cu o altă tapiserie, această mobilă ar fi ciștigat — probabil — mai multe aprecieri din partea vizitatorilor. Ca observație de detaliu trebuie menționată necesitatea unor apărători de perete la divanele din camera de copii.

Apartmentele VIII și IX (executant, întreprinderea «Măgura Codlei») prezintă în general interioare plăcute, în nuanțe deschise și atrăgătoare, suprafețele mobilei strălucind printr-o remarcabilă tehnică a băitului. S-au strecurat totuși și aici lucruri care nu sînt în perfectă ordine, și anume: fotoliul-pat din camera de zi a apartamentului VIII nu funcționează comod ca fotoliu, datorită spătarului prea distanțat și format din etajeră combinată cu ușa lăzii de așternut; insuficiența capacității de depozitare a dulapului din aceeași cameră de zi; patul extensibil (apartamentul IX) are forme demodate, iar colțarul-bar a cărui funcțiune poate fi preluată — de pildă —

Ansamblu de mobilier executat din plăci de aglomerate lemnoase (P.A.L.), țevă vopsită și material plastic prezentat de «IPROFIL» — București

Mobilier de bucătărie prezentat de «IPROFIL» — București : masă-dulap servind pentru preparare și depozitare, peste care se montează corpul suspendat, cu funcție de depozitare pentru articole și ustensile auxiliare preparării

de o mobilă de depozitare înglobată într-un ansamblu bibliotecă + corpuri cu uși, poate foarte bine lipsi, cu atât mai mult cu cât ocupă un spațiu foarte prețios al încăperii. În legătură cu patul escamotabil, e locul să pomenim în treacăt că proiectanții se lasă uneori amăgiți de tentația «noului cu orice preț», elaborând propuneri care nu rezistă unei analize mai atente. De pildă, acest pat escamotabil propus de «Măgura Codlei» necesită pentru extinderea sa un front de perete liber de lungimea unui pat; asemenea fronturi libere sînt greu de găsit, iar atunci cînd există, mobilarea cu două paturi nu mai constituie o problemă.

În apartamentele X și XI expune întreprinderea «Libertatea» din Cluj. Mobilele prezentate, în special cele din apartamentul X, sînt în tonuri deschise, contribuind astfel la realizarea unui interior vesel. În apartamentul-garsonieră XI, reușit în ansamblu, se face remarcată asamblarea rațională a noptierei, patului și scrinului pentru lenjerie; din păcate, și aici se face simțită «influența nefastă» a unei tapiserii nereușite.

Apartamentul XII (executant, întreprinderea «Tehnolemn» Timișoara) reprezintă și el un ansamblu convingător de corpuri de mobilă în care se face remarcată ambianța optimistă pe care o dă culoarea clară și naturală a lemnului. Ideea realizării ansamblului prin alăturarea unor corpuri ce formează «familie» este una dintre reușitele cu care se prezintă proiectanții acestei mobile în fața vizitatorilor. O notă bună în plus pentru mobila combinată joasă și lampa stativă, care — ca și în cazul celei de la apartamentul I IPROCIL — contribuie prin specificul ei la intimitatea camerei.

Apartamentele XIII și XIV sînt mobilate de întreprinderea «IPROFIL» din București. Aici este prezentat cu succes un mobilier în nuanțe semiînchise transparente, lăsînd aparentă structura lemnului. Pentru cine preferă mobila de tonuri închise numai pentru considerentul unei mai ușoare întrețineri, recunoscînd totuși avantajul de ordin estetic al nuanțelor deschise, mobila prezentată de «IPROFIL» București

poate constitui, din aceste puncte de vedere, mobila ideală.

Merită aprecieri speciale mobila combinată de depozitare pe două sau trei travee, corespunzătoare frontului de perete disponibil. Ambianța generală bună este completată de o tapiserie agreabilă.

Am lăsat la sfîrșit problema bucătăriilor, deoarece la acest capitol sînt de spus cîteva lucruri valabile pentru toate exemplele expuse.

Din capul locului trebuie menționat faptul îmbucurător al prezentării mobilierului sub forma corpurilor separate pe funcțiuni (masă-dulap destinată depozitării și preparării și dulapul suspendat, pentru depozitarea obiectelor de volum mic auxiliare preparării), care este o formulă de mobilare adoptată în toate țările, pentru buna funcționare și spațiul minim ocupat în bucătărie. E un pas înainte pe linia înțelegerii procesului funcțional al bucătăriei, care ne îndreptățește să credem că, în curînd, nu vom mai vedea în vitrinele magazinelor de mobilă acel «bufet» (tip «Trotuș», «Sibiu» sau similar) ca unică mobilă de bucătărie ce se oferă azi cumpărătorilor și care reprezintă un exemplu de mobilă ce nu corespunde scopului pentru care a fost creată.

Tipurile de mobilier de bucătărie prezentate în expoziție și corespunzătoare în ansamblu (în ciuda unor neconcordanțe de ordin dimensional între mărimea apartamentului și capacitatea mobilei de bucătărie) le lipsește materialul de protecție a blatului de lemn, care — dat fiind specificul de lucru și preparare pe el — nu poate rămîne aparent; în acest sens e de încercat utilizarea maselor plastice, așa cum s-a experimentat cu succes la prototipurile în studiu ale mobilierului bucătăriilor din blocurile ce se clădesc în piața noii săli a Palatului Republicii, unde materialul necesar suprafeței de lucru este «Dermatina» pe suport textil fabricată la Timișoara.

În această ordine de idei, sugerăm fabricilor de mobilă o mai strînsă legătură și colaborare

cu sectorul de producție a maselor plastice, unde progresele privind îmbunătățirea și îmbogățirea sortimentului de obiecte și materiale necesare diferitelor ramuri de producție și activitate sînt rapide și remarcabile.

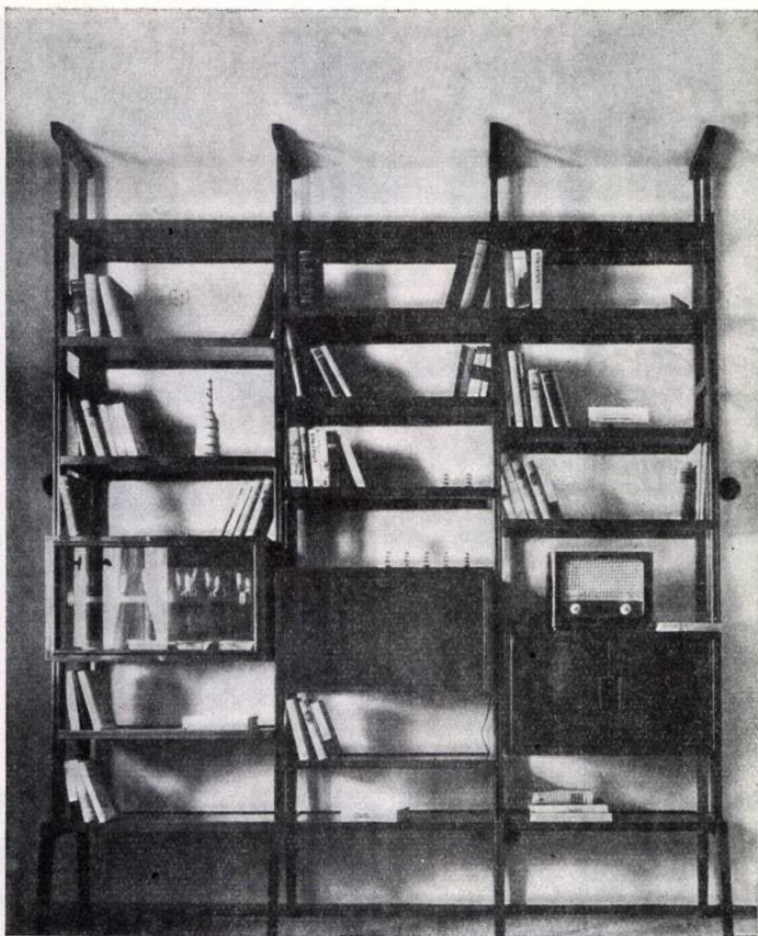
★

Recitind după un timp observațiile culese și analizînd din nou aspectele pozitive și negative pe care această expunere de mobile le prezintă, am încercat să-mi formulez concluziile privind această adevărată problemă a mobilierului, problemă de mare actualitate în acest moment, în care locuința oamenilor muncii din țara noastră reprezintă o preocupare de competență a statului nostru.

Se spune uneori că unele locuințe nou-construite în țara noastră ar oferi spații locuibile subdimensionate, în care dotarea cu mobilierul necesar asigurării bunei desfășurări a vieții și activității zilnice a locatarilor s-ar face foarte anevoios. Compararea locuințelor construite la noi cu acelea ce se construiesc în numeroase țări străine arată că, în marea lor majoritate, locuințele noastre se află la nivelul ultimelor realizări de peste hotare, atît din punctul de vedere al soluțiilor de plan, cît și din cel al indicilor spațiali. Care este atunci cauza lipsurilor sesizate și unde trebuie căutată soluționarea acestei stări de lucruri?

În multe locuințe, date recent în folosință, sînt încercate ipoteze de utilizare diferite de cele avute în vedere în tema de proiectare, folosindu-se bucătăria de preparat ca o bucătărie în care se ia masa sau cazîndu-se două persoane într-o cameră de o persoană; în sfîrșit, în multe locuințe, amplasarea mobilierului în încăperea respectivă se face nerațional, pierzîndu-se din spațiul util și incomodînd circulația și buna desfășurare a activității.

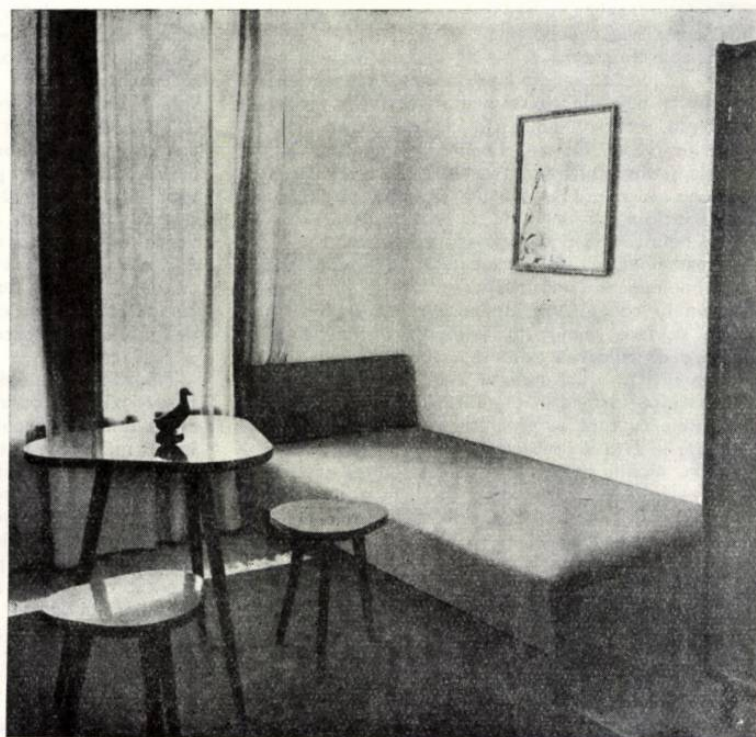
Dar — în cea mai mare măsură — greutățile de mobilare a unora dintre noile apartamente date în folosință sînt rezultatul faptului că mobilierul și echipamentul cu care au fost dotate

1

- 1 — Exemplu de mobilă combinată de depozitare, în care rafturile și corpurile închise sînt reglabile după dorință și necesitate; reglabilă este și fixarea de tavan, ce se poate realiza în cazul înălțimilor diferite ale încăperilor (« IPROFIL » — București)
- 2 — Ansamblu de elemente mobilier ușoare și de gabarit redus, realizat prin alăturare și suprapunere (« Libertatea » — Cluj)
- 3 — Detaliu al camerei de copii prezentată de « Măgura Codlei », în care se fac remarcate lipsuri de ordin funcțional și anume: subdimensionarea mesei de lucru servind la prepararea lecțiilor și lipsa unui element de protecție a peretelui adiacent patului

2

3

nu sînt adecvate acestor locuințe. Mobilele — în special cele vechi, constituind avutul locatarilor, dar și cea mai mare parte dintre cele existente în magazinele de specialitate — au gabarite exagerate, peste necesitățile dimensionale cerute de o normală funcționare a lor.

Este interesant de menționat aici că multe dintre aceste mobile — în ciuda supradimensionării lor — nu oferă un confort satisfăcător, lăsînd la o parte păcatele cunoscute, ca: forme necorespunzătoare, întreținere greoaie.

Sistemul actual de vînzare a mobilelor în « garnituri complete » sau « camere », pe lîngă că încarcă locuința cu piese adesea inutile, ocupînd spații necesare altor funcțiuni, mai are și inconvenientul că mobila nu poate fi achiziționată treptat, sub forma de piese separate, în funcție de necesitățile și posibilitățile de mobilare pe care le oferă spațiul util rămas disponibil.

Experiența unor construcții în dotarea cărora s-a folosit un mobilier special proiectat, ca și exemplul expoziției I.P.C.T. de la Pipera din decembrie 1958 și al celei din piața Kogălniceanu dovedesc că apartamentele noi pot oferi atît confortul corespunzător, cît și ambianța plăcută, cu condiția unor dotări adecvate.

Pentru a îngădui dotarea locuințelor cu mobilier în funcție de necesitățile specifice ale diferitelor familii, este necesară existența unor serii de elemente de mobilă care se pot cumpăra separat și în timp, nu în « garnituri ».

Aceste elemente, formînd seria respectivă, trebuie să fie rodul unui studiu unitar, producția lor trebuind să asigure, pe timp îndelungat, o constanță de calitate și de finisaj care să îngăduie — în timp — completarea dotării cu piesele necesare, fără a se ajunge la o alăturare de piese de mobilier întîmplătoare.

Aceasta este ideea ce ar fi trebuit să constituie încă unul dintre obiectivele expoziției de noi prototipuri de mobilier și care, insuficient realizată în cadrul acestei expoziții, poate constitui un punct de plecare pentru preocupările tuturor celor care, cu sîrg și entuziasm, activează pe tărîmul proiectării și execuției mobilierului la noi în țară.

Arh. J. Făinaru

EXPOZIȚIA DE SFÎRȘIT DE AN A ȘCOLII TEHNICE DE ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚIA ORAȘELOR DIN BUCUREȘTI

Aceasta este a doua expoziție publică organizată de școala tehnică de arhitectură; prima, deschisă în 1956, un an după înființarea școlii, a avut drept scop arătarea drumului pe care a pornit școala. Observațiile și criticile primite atunci au fost un îndrumar pentru activitatea didactică ulterioară.

După 4 ani de muncă rodnică și după promovarea în producție a două serii de absolvenți, școala a organizat o a doua expoziție, închinată celei de-a 15-a aniversări a eliberării țării noastre, cu scopul de a arăta munca și realizările școlii și a primi în continuare sugestii, observații, critici, care să ajute la întocmirea planului de învățământ pe anul școlar 1959—1960.

Au fost expuse lucrări ale tuturor disciplinelor ce se predau în școală. De la intrarea în expoziție s-au remarcat panourile cu lucrările de desen tehnic de arhitectură și de proiecte ale anului I, în care predominau planșele și proiectele atelierelor profesorilor arh. M. Lucescu, arh. S. Dodiță, arh. L. Schwarz.

Desenarea elementelor de arhitectură clasică, mici proiecte și schițele de schiță sint primele studii de proiectare în care se urmărește aplicarea principiilor de compoziție însușite la cursul de teoria arhitecturii, pe baza celor mai adecvate posibilități și metode tehnice, deprinzând pe elevi cu rezolvări de teme simple (canton C.F.R., școală elementară cu 2 clase, locuință cuplată, magazin cooperatist etc.).

S-au evidențiat lucrările unor elevi frunzași, ca Cioca Dan, Keintzel Volker, Enescu Mihai, Ghibu Ruxandra, Nisipescu Radu și alții.

Panourile de arhitectură ale atelierelor anilor II și III au arătat lucrările executate sub îndrumarea profesorilor: arh. Gh. Trifu, arh. Al. Costinescu, arh. N. Florescu, arh. V. Agent, arh. Gh. Mullaridis, arh. A. Prodan și alții.

În rezolvarea programelor s-a urmărit găsirea unor soluții clare, economice, folosirea sistemelor constructive simple, deschideri tip pentru eventuala întrebuințare a prefabricatelor, respectarea indicilor și a normelor în vigoare, cu o arhitectură adecvată temei, folosind materialele locale etc. În școala de arhitectură, studiul unei teme se desfășoară în două faze: sarcina de proiectare (30—40 ore de proiect), care cuprinde planuri, fațade și secțiuni la scara 1/100, prezentată pe hîrtie și randată, și proiectul tehnic (60—80 ore de proiect) cu planuri, fațade și secțiuni la scara 1/50, detalii de construcție, urmărindu-se pe cit posibil folosirea detaliilor tip, desenat în creion pe calc, cu cote scrise în tuș.

Printre subiectele tratate în anul 1958—1959 au fost: dispensar cu staționar, cantină pion erească 200/2, locuințe prin cooperare (p + 1 etaj), locuințe cu coridor exterior.

Schițele de idei au avut ca subiecte: anexe gospodărești la locuințe unifamiliale, sfat popular raional, cabană la munte, copertă pentru un volum festiv, bufet expres, hotel cu 30 de camere, autogară etc.

Dintre autorii celor mai bune lucrări expuse, menționăm pe Fediuc Sorin, Stănescu Paul, Griman Nicolae, Pataki Ladislau — din anul II — Boka Iardache, Cohen Iancu, Cojan Ana, Pascal Ion, Sasu Aurelia — din anul III.

Detaliile de construcții, de instalații și rezistență, partea cea mai importantă din lucrările practice executate de elevi, au ilustrat în suficientă măsură importanța și ponderea pe care o au în formarea viitorului tehnician în arhitectură. Totodată, au arătat clar rolul acestor aplicații, care urmăresc să fixeze noțiunile teoretice ale elevilor și să indice modul de utilizare a acestor noțiuni învățate, în diferite cazuri practice.

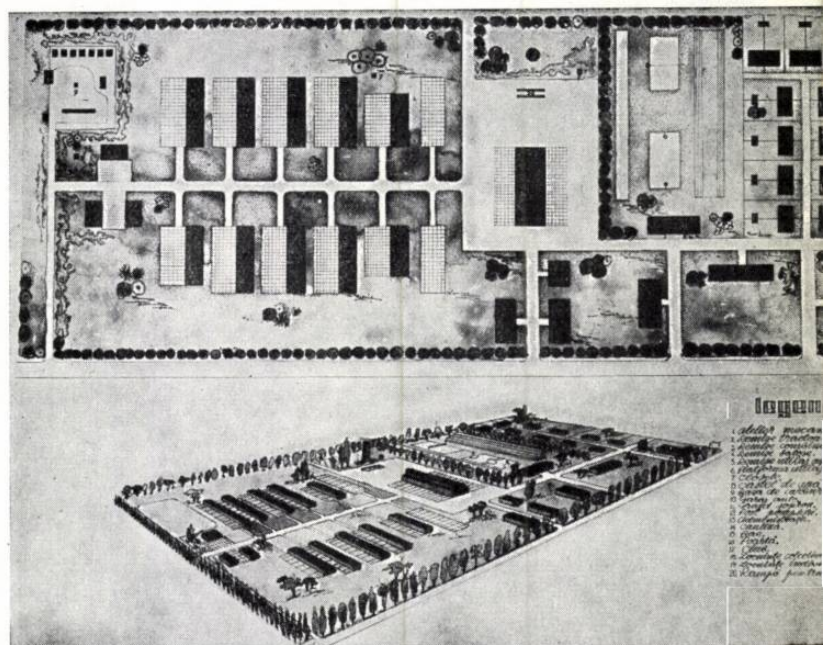
S-au remarcat lucrările practice executate de elevii profesorilor de construcții arhitecturale (arh. N. Mingopol și arh. I. Roșu), de instalații (ing. M. Mărgăritescu și ing. Vi. Cvașă) și lucrările de calcule de rezistență ale elevilor profesorilor ing. M. Males, ing. D. Moraru și alții.

Au făcut o bună impresie caietele de practică de anul I pentru topografie și lucrările de roșu și de anul II pentru lucrările de finisaje, instalații și organizarea șantierelor.

Au fost apreciate de vizitatori și caietele de documentație economică. Fiecare absolvent al școlii trebuie să cunoască în detaliu cum se apreciază

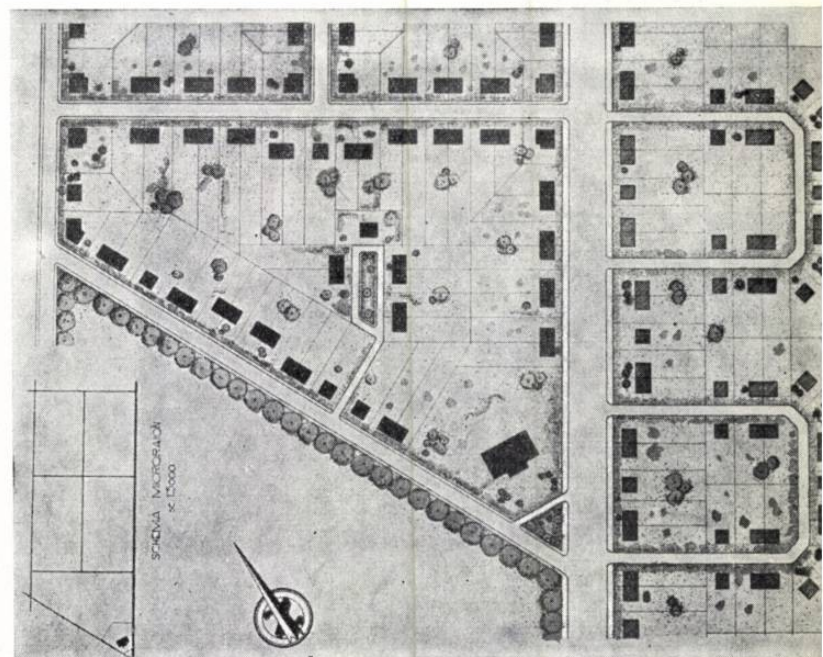

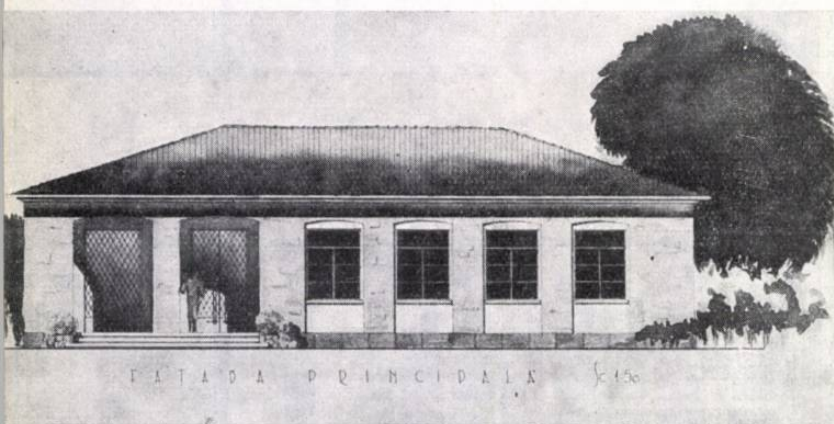
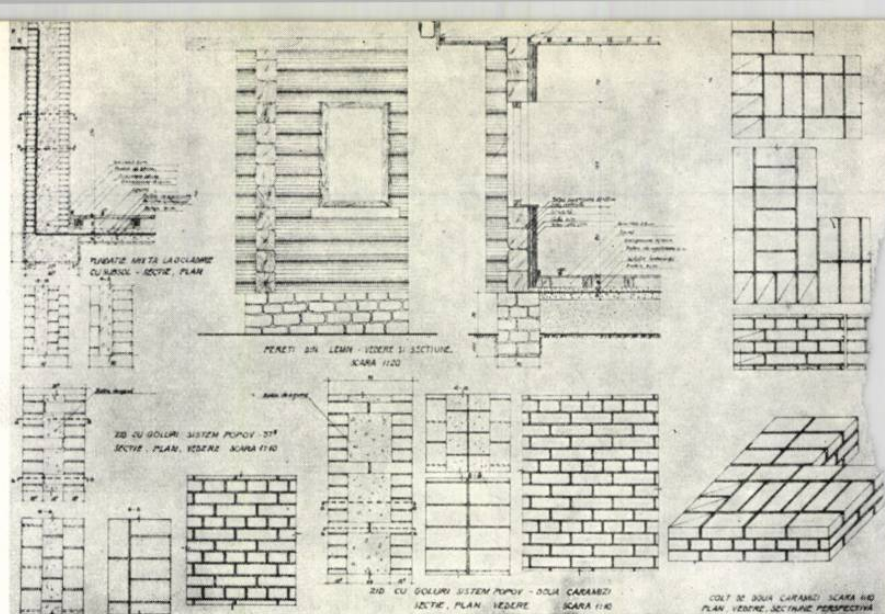
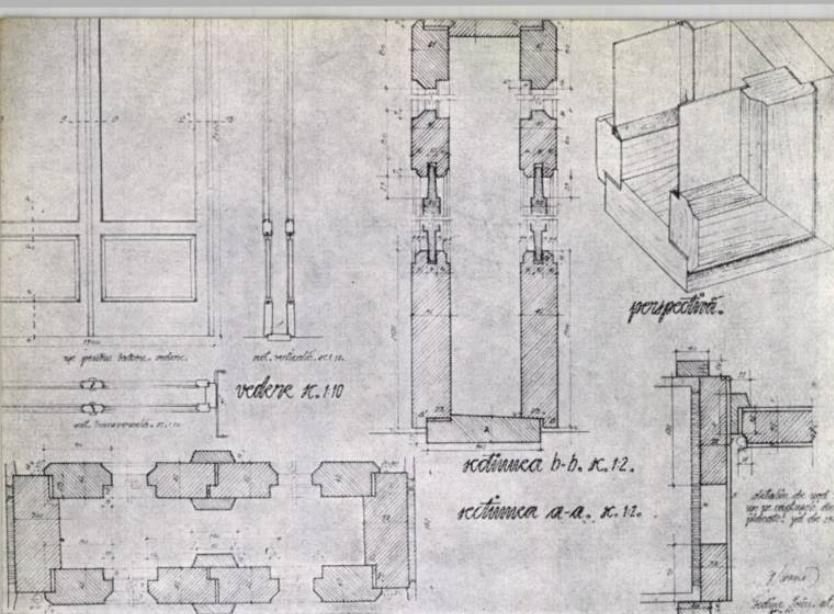
Vedere din expoziția proiectelor Școlii tehnice de arhitectură

S.M.T. — Plan de situație și perspectivă aeriană — Elev Diaconu Ion, clasa a III-a C

Cvartal de locuințe individuale — Plan de situație — Elev Pascal Ioan, clasa a II-a D

- 1 — Detalii — Elev Feduc Sorin, clasa I A
- 2 — O bibliotecă — Fațadă principală — Elev Elkan Gheorghe, clasa I B
- 3 — O bibliotecă — Plan — Elev Elkan Gheorghe
- 4 — Școală cu două clase — Elev Fleșeru Romul, clasa I D

valoarea lucrărilor de construcții, structura prețului de cost etc. Sub conducerea profesorilor ing. I. Ceară și ing. R. Răsnovanu, elevii învață importanța problemelor economice, cărora li se subordonează celelalte probleme de ordin tehnic, importanța reducerii prețului de cost pentru realizarea de construcții ieftine, importanța realizării de economii prin proiectare etc.

Panoul cu lucrările de urbanism (profesor arh. G. Chițulescu) a cuprins parcelări pentru locuințe individuale, amenajări de mici spații plantate, amplasamente și amenajări de detaliu în interiorul unui cvartal, cartări de pante etc.

În rezolvarea temelor s-au urmărit soluții raționale, economice. Planșele sînt executate cu folosirea semnelor și culorilor convenționale și cu o grafică cit mai ridicată.

Panourile cu relevee au arătat o altă activitate practică a elevilor din anul II: relevarea de clădiri existente, care de multe ori prezintă o valoare istorică și artistică prin elementele lor arhitecturale și decorative, pentru efectuarea unor lucrări de conservare a monumentelor istorice, reconstituiri, supraetajări, transformări etc.

Releveele din Muzeul Satului, din orașele Sibiu și Cluj au arătat că elevii sînt înarmați cu pregătirea necesară pentru a înțelege valoarea și caracterul acestor construcții, reproducîndu-le pe hîrtie cu exactitate, sub o formă clară și frumoasă.

Lucrările expuse au fost îndrumate de profesorii arh. V. Cherulescu, arh. V. Smighelschi și arh. Gh. Sebestyén.

S-au remarcat elevii: Pascal Ion, Rusu Sever, Constantinescu Cornel, Elkan Gheorghe, Murgu România și alții.

Panourile cu lucrările de diplomă au fost cele mai apreciate și au arătat seriozitatea cu care sînt formate în Școala de arhitectură cadrele de tehnicieni necesare producției. Diplomele unor elevi ca Pintea Gh., Picioranu N., Pascal Ion, Formagiu Constantin, Giurgiu Adrian s-au remarcat prin conținutul lor și măiestria grafică.

Ultimile panouri au fost cele cuprinzînd lucrările de desen liber. Această disciplină are ca scop de a forma ochiul elevilor, deprinderea de a sesiza în adevărată valoare formele, dimensiunile și proporțiile obiectelor, de a-i ajuta să-și dezvolte gustul pentru frumos și să-și perfecționeze abilitatea grafică, de a stăpîni toate tehnicile grafice (creion, cărbune, tuș, laviu, acuarelă, tempera).

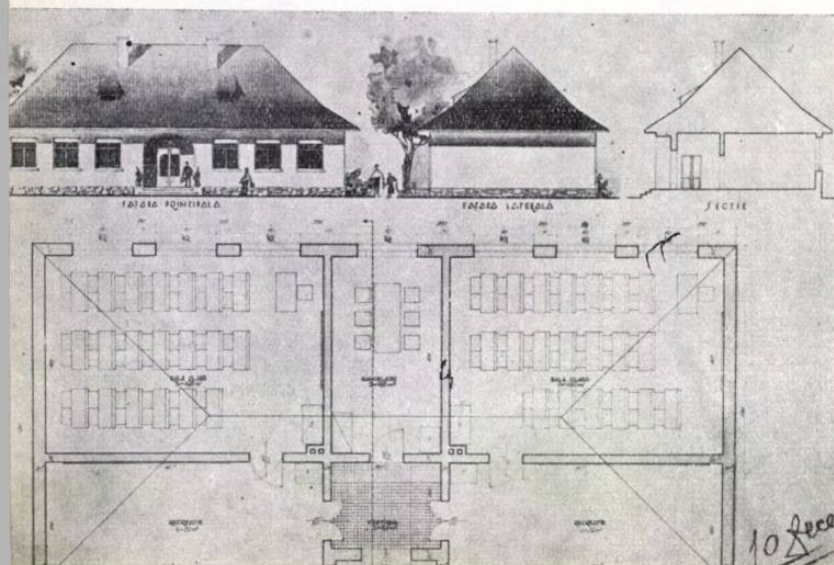
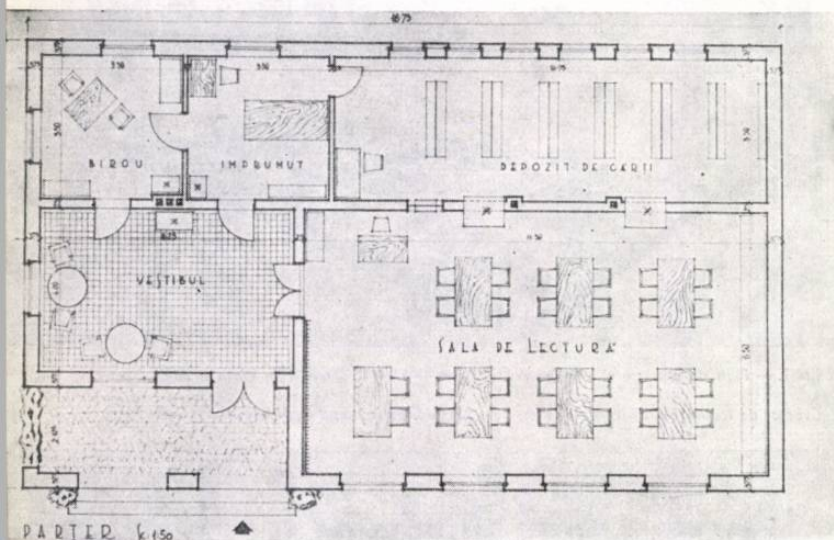
Se remarcă în mod deosebit lucrările elevilor profesorului Andrei Niculescu. Prin îndrumarea sa perseverentă, elevii au izbutit să-și dezvolte simțul artistic și să execute lucrări frumoase. Subiectele sînt foarte diverse: de la capitelluri și detalii de cornișă clasică, pînă la studii de compoziție pentru diferite elemente de finisaj în diferite materiale: pardoseli de mozaic și parchet, balustrade, grile, lambriuri, porți monumentale, vitrouri etc., perspective de construcție, de ansambluri etc.

De asemenea, s-au remarcat panourile cu lucrări de grafică: afișe pentru ziua de 7 Noiembrie, modele de timbre pentru ziua de 30 Decembrie, coperte de cărți etc. executate în cadrul cercului plastic.

După deschiderea festivă a expoziției au urmat o serie de discuții cu tovarăși din partea Ministerului Învățămîntului și Culturii, din partea Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare și cu mulți tovarăși din producție, care au arătat o serie de lipsuri în îndrumarea didactică ca: lipsa de legătură cu viața de azi a unora dintre subiectele de proiecte, lipsa de programe agricole și industriale, rezolvarea neeconomică a unora dintre detaliile de construcție, risipa în folosirea materialelor lemnoase la ferme de acoperiș, lipsa de terase, alegerea de profile metalice care nu se fabrică de industria noastră etc.

De asemenea, expoziția nu a oglindit nimic din viața U.T.M.-ului și din munca patriotică a elevilor, din atelierelor școlii, din bibliotecă, din excursii, activitatea pedagogică a profesorilor etc.

Corpul didactic și conducerea școlii au învățat mult din aceste discuții și credem că scopul pentru care a fost deschisă expoziția a fost atins.

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR

PARTICIPAREA DELEGAȚIEI ROMÎNE LA LUCRĂRILE ADUNĂRII GENERALE A U.I.A.

Între 22 și 30 septembrie au avut loc la Lisabona (Portugalia) lucrările Adunării generale a U.I.A. la care au participat, din partea Uniunii Arhitecților din R.P.R., arh. Anton Moisescu, secretar al U. A., și arh. Gustav Gusti, membru în Comitetul de conducere al U. A.

Lucrările Adunării generale a U.I.A. s-au desfășurat conform următoarelor ordine de zi: 1) verificarea delegațiilor; 2) adoptarea ordinii de zi; 3) modificări aduse statutului și regulamentelor interioare; 4) primirea de noi secțiuni naționale; 5) relații cu alte organizații internaționale (Națiunile Unite, UNESCO, Organizația mondială a sănătății, Federația internațională a locuinței și urbanismului și alte organizații); 6) raportul de activitate al comisiilor de lucru (comisiile: Exercițierea profesiei, Formația arhitectului, Urbanism, Construcții școlare, Sănătatea publică, Locuința și cercetările, Construcții sportive); 7) problemele concursurilor internaționale (A — Activitatea Secretariatului general — Proiect de modificare a regulamentului internațional — Premiile U.I.A. B — Concursuri între școlile de arhitectură); 8) expoziții; 9) cursuri de vară; 10) finanțe (Bilanțul 1957—1958 — Raportul comisariatului de conturi — Bugetul 1959—1960 — Propuneri de modificare a repartizării cotizațiilor); 11) raport asupra desfășurării celui de al V-lea Congres de la Moscova și a reuniunii Comitetului executiv din anul 1958; 12) pregătirile în vederea celui de al VI-lea Congres; 13) programul și orientarea activității U.I.A. în anii ce urmează; 14) alegeri pentru reînnoirea Comitetului executiv; 15) diverse (Ziua mondială a arhitectului — Problema centrului civic al orașului — Proiect pentru un serviciu de voiaj și informații pentru arhitecți — Apelul U.I.A. către guverne pentru stabilirea Statutului arhitectului — Posibilități de activitate în străinătate — Proiecte de chartă a AIAP/U.I.A. — Probleme privind metodele de discuție în congresele U.I.A.).

Dintre concluziile cele mai importante ale lucrărilor se menționează că: drept rezultat al modificării Statutului (reducerea cifrei plafon de la 100 la 50 de membri ai unei țări pentru a putea fi primită în U.I.A.) au fost primite în U.I.A. Columbia, Republica Democrată Vietnam și Luxemburg; au fost ratificate și modificate în componența lor unele delegații, precum și reorganizate unele secțiuni naționale; s-a hotărât ca cel de al VII-lea Congres al U.I.A. să aibă loc în Cuba, la Havana, în anul 1963, iar Adunarea generală să se țină în același an în Mexic, la Mexico-City.

Delegația noastră a distribuit publicații de arhitectură, de artă și revista Arhitectura R.P.R. unor personalități marcante ale U.I.A. precum și arhitecților gazde. Este de semnalat marele interes manifestat de arhitecții portugezi pentru cunoașterea arhitecturii și în general a realităților noastre.

ȘEDINȚA COMITETULUI DE CONDUCERE AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

În ziua de 30 octombrie a avut loc ședința Comitetului de conducere al Uniunii Arhitecților.

Comitetul a hotărât cooptarea în Comitetul de conducere și în Biroul Uniunii a tovarășului arh. Gh. Pavlu în calitate de secretar al Uniunii.

Arh. A. Moisescu, secretar al U. A., a prezentat un raport asupra lucrărilor Adunării generale a U.I.A. care a avut loc între 22 și 30 septembrie la Lisabona și asupra activității delegației U. A. din R.P.R. Comitetul a aprobat în unanimitate raportul delegației.

Apoi comitetul a trecut la discutarea și rezolvarea unor probleme organizatorice ale Uniunii.

ACTIVITATEA CERCULUI DE STUDII PENTRU PROBLEME IDEOLOGICE

În cadrul Uniunii Arhitecților funcționează un cerc de studii pentru probleme ideologice, la care participă 22 de arhitecți.

Printre problemele ce se vor discuta, pe baza unor referate, sînt: raportul dintre arhitectură, producție, bază și suprastructură; conținut și formă în arhitectură: arhitectura și problemele economice ale construcției sociale etc.

VIZITA UNEI DELEGAȚII DE ARHITECȚI SOVIETICI ÎN ȚARA NOASTRĂ

În cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, pe baza înțelegerii între Uniunile de arhitecți din R.P.R. și U.R.S.S. cu privire la schimbul de vizite, la 6 octombrie 1959 au sosit în țară arhitecții sovietici A. I. Kniazev, secretar al conducerii Uniunii Arhitecților din U.R.S.S., V. M. Novak, secretar organizatoric al conducerii Uniunii Arhitecților din U.R.S.S. și N. N. Selivanov, președintele filialei Moscova a Uniunii Arhitecților din U.R.S.S.

Arhitecții sovietici au vizitat: orașul București, monumentele sale istorice de arhitectură, principalele piețe, magistralele, ansambluri și clădiri unicate, precum și cartierul de locuințe Floreasca, construcțiile din piața Republicii, fabrica de confecții Gh. Gheorghiu-Dej, cartierele de locuințe din raionul 23 August etc. De asemenea au vizitat Muzeul Satului și alte obiective culturale. În celelalte regiuni ale țării au vizitat monumentele și noile locuințe

din Orașul Stalin, noile ansambluri de odihnă de pe litoral, noul centru al orașului Galați, combinatul de la Chișcani, orașele Brăila și Tulcea și Delta Dunării.

În ziua de 12 octombrie, arhitecții sovietici au participat la deschiderea expoziției de arhitectură sovietică de la Casa prieteniei romîno-sovietice. La 15 octombrie, arh. A. I. Kniazev a ținut la Casa Arhitectului conferința cu tema «Din practica construcțiilor de locuințe din Leningrad», iar arh. N. N. Selivanov a vorbit despre «Arhitectura contemporană din Moscova». La 16 octombrie, arh. A. I. Kniazev a conferențiat la Casa prieteniei romîno-sovietice despre «Arhitectura și construcțiile Leningradului». De asemenea, arh. A. I. Kniazev și N. N. Selivanov au conferențiat și la Orașul Stalin în fața unui public numeros, compus din arhitecți, tehnicieni și alți oameni ai muncii.

Într-o consfătuire cu reprezentanții conducerii U. A., ținută în ziua de 16 octombrie, arhitecții sovietici au expus aspecte din experiența activității Uniunii Arhitecților Sovietici, răspunzînd totodată la o serie de întrebări asupra acestor aspecte.

În seara zilei de 19 octombrie oaspeții sovietici au părăsit țara noastră.

VIZITE ALE ARHITECȚILOR STRĂINI ÎN ȚARA NOASTRĂ

La 12 iunie a sosit în București arhitectul bulgar D. A. Ghețov din Sofia, care a vizitat țara noastră timp de 21 de zile. În acest răstimp, colegul bulgar a vizitat construcții și cartiere de locuințe, șantiere și institute de proiectare, monumente istorice și alte obiective arhitecturale și urbanistice din București, Ploiești, Orașul Stalin, Sighișoara, litoralul Mării Negre etc. În ziua de 24 iunie, arh. D. A. Ghețov a fost primit la Uniunea Arhitecților. Cu această ocazie a vizitat expoziția proiectelor concursului pentru «Centrul civic al orașului Ploiești».

*

La 16 iunie a sosit în București arhitectul Laszlo Bene din R. P. Ungară. Arhitectul maghiar a vizitat în țara noastră Institutul de studii și cercetări de construcții și materiale de construcție, institute de proiectare și șantiere, construcții de locuințe și social-culturale, monumente istorice din București, Orașul Stalin, litoralul Mării Negre, Valea Prahovei etc.

La 24 iunie, oaspetele a fost primit de către reprezentanții conducerii Uniunii Arhitecților.

La 28 iunie, arh. Laszlo Bene a părăsit țara noastră.

*

La 24 octombrie a sosit la București ing. arh. M. Somborski, profesor de urbanism și tehnică comunală la Facultatea tehnică din Sarajevo (R. P. F. Iugoslavia) și director al Institutului de urbanistică al R. P. Bosnia și Hertze-govina.

Arhitectul iugoslav a vizitat principalele obiective arhitecturale și urbanistice din București, orașele Stalin, Sighișoara, Cluj, Galați și litoralul Mării Negre.

M. Somborski a părăsit țara la 7 noiembrie.

VIZITELE ARHITECȚILOR ROMÎNI PESTE HOTARE

În cadrul schimburilor culturale cu străinătatea, numeroși arhitecți romîni au vizitat în cursul acestui an diferite țări.

Între 3 și 19 august, arhitecții Șt. Antoniu și V. Ursache au vizitat în Uniunea Sovietică orașele Moscova, Kiev, Leningrad și Riga. Arhitecții romîni s-au ocupat în special de probleme de arhitectură industrială și au vizitat șantiere, institute de proiectare, cartiere experimentale, monumente istorice și alte obiective. De asemenea ei au studiat realizările sovietice în domeniul organizării șantierei, metodelor noi de proiectare și a materialelor noi.

*

Între 4 și 26 august, arh. N. Stoicescu de la Institutul de proiectare al construcțiilor din industria chimică a vizitat în R. P. Bulgaria orașele: Sofia, Ruse, Razgrad, Varna, Devnea, Dimitrovgrad etc.

*

Între 8 și 23 august, arhitectul M. Melicson, redactor șef al revistei „Arhitectura R. P. R.” a vizitat în R. P. Ungară orașele Budapesta, Szeged, Visegrad, Esztergom, Vespem, Győr, Pecs, Sekesfehervar, Komlo, localități de pe malul lacului Balaton etc.

Arh. M. Melicson s-a interesat în special de problemele de organizare a publicațiilor de arhitectură, a învățămîntului și cercetărilor de istoria arhitecturii și a conservării și restaurării monumentelor istorice.

*

Arhitectul N. Spătaru de la I.R.P. București a vizitat în R. D. Germană, în cursul lunilor august și septembrie, o serie de orașe și localități, printre care Berlin, Stalinstadt, Dresda, Leipzig, Halle, interesîndu-se în special de problemele de urbanism și sistematizare regională.

La 5 septembrie, arh. N. Spătaru a ținut la Weimar o conferință cu tema «15 ani de realizări arhitecturale în Republica Populară Romînă».

*

Între 22 septembrie și 9 octombrie, arh. D. Vernescu de la I.S.C.A.S. a făcut o vizită în R. Cehoslovacă, studiind problemele de sistematizare a orașelor Praga, Most, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Kutná Hora, Pardubice, Olomovec, Ostrava, Gottwaldov, Bratislava și altele.

Această interesantă documentare la fața locului a făcut posibilă strângerea unui bogat material, atât în ceea ce privește sistematizarea orașelor, cât și întrebuințarea materialelor și a sistemelor noi în construcție.

*

Între 22 septembrie și 7 octombrie, arh. Vl. Protopopescu, secretar general de redacție al revistei «Arhitectura R.P.R.» a vizitat în R. P. F. Iugoslavia orașele Belgrad, Zagreb, Ljubljana, Pola, Rijeka, Opatia și altele. Arhitectul român s-a interesat îndeosebi de problemele construcțiilor de locuit și social-culturale și de monumentele istorice din localitățile vizitate.

ANIVERSAREA A 500 DE ANI A CAPITALEI

Cu ocazia sărbătoririi a 500 de ani de existență documentară a orașului București, în ziua de 18 septembrie 1959 a avut loc la Casa Arhitectului conferința prof. arh. H. Maicu, arhitect șef al capitalei, «Cinci veacuri de existență a Bucureștiului».

Cu această ocazie, între 14 și 30 septembrie a fost deschisă la Casa Arhitectului o expoziție de fotografii.

SIMPOSION DE ACUSTICĂ

Marți 13 octombrie a avut loc la Casa Arhitectului un simpozion închinat problemelor de acustică. În cadrul acestui simpozion, acad. prof. arh. D. Marcu,

președintele Uniunii Arhitecților din R.P.R., a rostit un cuvânt de deschidere, după care ing. A. Necșulea a vorbit despre «Noutăți din acustica sălilor» și arh. V. Smighelschi, despre «Izolații acustice la clădirile de locuit».

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

În cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, în ziua de 15 octombrie, la Casa Arhitectului au avut loc conferințele arhitecților sovietici care ne-au vizitat țara: A. I. Kniazev, secretar al conducerii Uniunii Arhitecților din U.R.S.S., «Din practica construcțiilor de locuințe din Leningrad», și arh. N. N. Selivanov, președintele filialei Moscova a Uniunii Arhitecților din U.R.S.S., «Arhitectura contemporană din Moscova».

Conferințele au fost însoțite de proiecții de diapozitive, precum și de filmul documentar sovietic «Orașele își schimbă aspectul» și s-au bucurat de participarea unui public foarte numeros.

*

În ziua de 27 octombrie a avut loc la Casa Arhitectului conferința arhitecților Șt. Antoniu și V. Ursache — care au vizitat Uniunea Sovietică — «Prin marile orașe din U.R.S.S.».

Conferința a fost însoțită de proiecții de diapozitive reprezentând vederi, construcții noi și monumente istorice din orașele Moscova, Leningrad, Riga și Kiev.

*

Arh. Tr. Chițulescu a prezentat la Casa Arhitectului, în ziua de 3 noiembrie, o serie de diapozitive și filmele documentare în culori Leningrad și Kiev, realizate de arh. L. Adler.

SUMAR GENERAL PE ANUL 1959

EDITORIALE — PROBLEME GENERALE — DOCUMENTE

- Congresul al XXI-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice
- Extrase din Raportul prezentat de tovarășul N. S. Hrușciov (nr. 1)
- Plenara a V-a a Uniunii Arhitecților din R.P.R. (nr. 1)
- Sarcinile imediate ale arhitecților
- Referatul Biroului Uniunii Arhitecților prezentat la Plenară
- Dezbaterile din cadrul Plenarei — Concluziile Plenarei
- Telegrama adresată de Plenară tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej
- Activitatea urbanistică — la nivelul sarcinilor actuale! (nr. 2)
- A XV-a aniversare a eliberării patriei — Marea sărbătoare (nr. 4)
- 23 August, sărbătoarea eliberării (nr. 4)
- Critica de arhitectură și criticii arhitecți (nr. 6)

CLĂDIRI DE LOCUIT

- Blocuri de locuințe în «Parcul Libertății» — Bacău (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe strada Ada Marinescu — Bacău (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe str. Karl Marx — Bacău (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe str. Gh. Botezatu — Bacău (nr. 3)
- Ansamblu de locuințe la Roman (nr. 3)
- Blocuri de locuințe în Piața Mihai Viteazul — Cluj (nr. 3)
- Blocuri de locuințe pe strada Horea — Cluj (nr. 3)
- Blocuri de locuințe pe bulevardul 23 August — Craiova (nr. 3)
- Bloc de locuințe și cinematograful la Craiova (nr. 3)
- Blocuri de locuințe la Novaci (nr. 3)
- Bloc de locuințe cu 6 apartamente — Deva (nr. 3)
- Locuințe la coridor exterior — Deva (nr. 3)
- Bloc de locuințe pentru B. R.P.R. la Deva (nr. 3)
- Restaurant și locuințe la Podul Roșu — Iași (nr. 3)
- Blocuri pe strada V. Alecsandri — Iași (nr. 3)
- Studii pentru blocuri de locuințe pe strada Anastasie Panu — Iași (nr. 3)
- Blocuri de locuințe pe strada Horea — Iași (nr. 3)
- Blocuri de locuințe pe strada Filimon Sirbu — Iași (nr. 3)
- Cvatral de locuințe, strada C. I. Parhon — Oradea (nr. 3)
- Cvatral de locuințe în piața 1 Mai — Oradea (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe strada Magheru — Oradea (nr. 3)
- Blocuri de locuințe pe calea Decebal — Oradea (nr. 3)
- Bloc experimental la Oradea (nr. 3)
- Cvatral de locuințe, str. Primăverii — Orașul Stalin (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe Calea Bucureștilor — Orașul Stalin (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe strada Leonte Filipescu — Pitești (nr. 3)
- Bufet expres și locuințe — Pitești (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe bulevardul Republicii — Pitești (nr. 3)
- Bloc de locuințe pe strada Unirii — Pitești (nr. 3)
- Blocuri de locuințe la Suceava (nr. 3)
- Arh. A. Moiescu — Locuințe în piața noii săli a Palatului R.P.R. (nr. 4)
- Arh. N. Kepeș, arh. S. Julman — Ansamblu de locuințe și cămine muncitorești pe drumul Murgului (nr. 5)
- Arh. T. Ricci — Clădiri de locuit pe străzile M. Gorki și L. Tolstoi (nr. 5)
- Conf. arh. M. Alifanti, arh. Gh. Pavlu, arh. M. Caffé — Cartierul de locuințe Băneasa (nr. 6)

DIN ACTIVITATEA INSTITUTELOR REGIONALE DE PROIECTARE

- Arh. I. Bărbăscu, arh. I. Stancu — Din activitatea I.R.P. Cluj (nr. 3)
- Arh. A. Erețian — Din activitatea Institutului de proiectare al regiunii Stalin (nr. 3)
- Arh. Al. Hempel, arh. Cl. Stănescu — Din activitatea I.R.P. Bacău (nr. 3)
- Ing. I. Miculescu — Doi ani de activitate rodnică a institutelor regionale de proiectare (nr. 3)
- Arh. C. Orban — Din activitatea I.R.P. Oradea (nr. 3)
- Arh. V. Perceac — Din activitatea I.R.P. Hunedoara (nr. 3)
- Arh. A. Pătruc — Din activitatea I.R.P. Suceava (nr. 3)
- Arh. C. Popeșteanu — Din activitatea I.R.P. Pitești (nr. 3)

CLĂDIRI SOCIAL-CULTURALE, SANITARE, DE SPORT ETC.

- «Atelier școală» la Institutul de mine Petroșani (nr. 3)
- «Casa Tineretului» la Pitești (nr. 3)
- Cămin cultural la Găvana (nr. 3)
- Cinematograful la Pitești (nr. 3)
- Complex alimentară la Bacău (nr. 3)
- Complex sportiv la Deva (nr. 3)
- Complex de alimentație publică la Tg. Frumos (nr. 3)
- Hală comunală la Predeal (nr. 3)
- Hotel la Deva (nr. 3)
- Hotel la Petroșani (nr. 3)
- Hotel la Suceava (nr. 3)
- Magazin universal la Bacău (nr. 3)
- Maternitate la Bacău (nr. 3)
- «Parcul Noua» — Orașul Stalin (nr. 3)
- Policlinică la Adjud (nr. 3)
- Policlinică la Suceava (nr. 3)
- Restaurantul «Argeșul» — Pitești (nr. 3)
- Restaurarea Teatrului Național «Vasile Alecsandri» din Iași (nr. 3)
- Stadionul «23 August» din Iași (nr. 3)
- Stadionul orașului Pitești (nr. 3)
- Teatru de vară la Bacău (nr. 3)
- Teatru în aer liber la Pitești (nr. 3)
- Prof. arh. H. Maicu — Noua sală a Palatului R. P. Romîne (nr. 4)
- Arh. B. Gheorghiu — Ansamblu de odihnă «O.N.T. Carpați» de la Mamaia (nr. 5)
- Arh. C. Lăzărescu — Centrul de odihnă Eforie II (nr. 5)
- Arh. C. Lăzărescu — Reconstrucția orașului Mangalia (nr. 6)

CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

- Conf. arh. L. Adler — Eficacitatea economică a investițiilor, problemă de a proiectării industriale (nr. 1)
- Arh. T. Georgescu — Unele probleme specifice de arhitectură în industria bunurilor de consum (nr. 1)
- Arh. I. Mahler, ing. Șt. Georgescu — Din practica proiectării industriale (nr. 1)
- Arh. E. Simși — Zece ani de proiectare la IPROMET (nr. 1)
- Arh. N. Stoicescu — Probleme de arhitectură în industria chimică (nr. 1)
- Atelier de forje (nr. 1)

În ziua de 10 noiembrie, arh. A. Moisescu, secretar al Uniunii Arhitecților din R.P.R., a prezentat la Casa Arhitectului o serie de diapozitive cu vederi din Franța și Portugalia.

*

În zilele de 17 și 19 noiembrie, arh. D. Vernescu a vorbit la Casa Arhitectului despre «Sistematizări teritoriale și orașe noi în Republica Cehoslovacă» și «Orașe vechi și cartiere noi în Republica Cehoslovacă».

«CULOAREA ÎN ARHITECTURA INDUSTRIALĂ»

La 24 noiembrie a avut loc la Casa Arhitectului conferința arh. C. Enache intitulată «Culoarea în arhitectura industrială».

Conferința a fost însoțită de proiecții de diapozitive.

EXPOZIȚII

Între 11 și 26 octombrie a fost deschisă la Casa Arhitectului o expoziție de acuarele și desene a arh. Bogdan Gheorghiu.

*

Între 26 octombrie și 13 noiembrie a fost prezentată o expoziție de fotografii din U.R.S.S. executate de arhitecții care au fost în deplasare documentară la Moscova.

*

În cadrul călătoriilor prieteniei organizate de Consiliul General A.R.L.U.S., U. A. a trimis un grup de 21 de arhitecți care au vizitat Moscova între 16 și 21 august 1959. Au fost vizitate Expoziția economică unională a U.R.S.S., Kremlinul, Casa memorială V. I. Lenin din satul Gorki, Expoziția de construcții a Uniunii Sovietice etc.

*

Între 19 și 25 august, un grup de 27 de arhitecți au participat la o excursie documentară organizată de U. A. în R. P. Ungară și R. Cehoslovacă. Au fost vizitate orașele Budapesta, Praga, Karlovi Vary și Gottwaldov.

*

În zilele de 17, 18 și 19 octombrie, un grup de 100 de arhitecți au vizitat — în cadrul unei excursii documentare — construcțiile noi de la Galați, Chișcani și Tulcea. La această excursie au participat și arhitecții sovietici A. I. Kniazev, secretar al conducerii Uniunii Arhitecților din U.R.S.S., N. N. Selivanov, președintele filialei Moscova a Uniunii Arhitecților din U.R.S.S., și V. M. Novak, aflați în vizită în țara noastră cu ocazia Lunii prieteniei romîno-sovietice.

*

Uniunea Arhitecților a organizat în zilele de 31 octombrie, 1 și 2 noiembrie, două deplasări documentare la Borzești, Săvinești, Onești și Bicăz. Au participat 50 de arhitecți, care au vizitat noile construcții industriale barajul, precum și locuințele.

*

În zilele de 14 și 15 noiembrie, un grup de 24 de arhitecți au vizitat, în cadrul unei deplasări documentare, orașul Hunedoara.

- Atelier de întreținere (nr. 1)
- Centrală termoelectrică pentru R. P. Chineză (nr. 1)
- Centrală termoelectrică pentru India (nr. 1)
- Combinat de carne la Hunedoara (nr. 1)
- Combinat de lapte și produse lactate la București (nr. 1)
- Complex industrial forestier la Tirgu-Jiu (nr. 1)
- Dezvoltarea fabricii de geamuri din Scăeni (nr. 1)
- Instalație Fuming pentru valorificarea zgurilor metalurgice (nr. 1)
- Fabrică de mobilă la Iași (nr. 1)
- Fabrică de lapte praf (nr. 1)
- O nouă secție de mase plastice din policlorură de vinil (P.V.C.) (nr. 1)
- Secție de coloranți azoici (nr. 1)
- Secție de semifabricate (nr. 1)
- Tăbăcărie minerală (nr. 1)
- Tesătorie și finisaj pentru in și cîneapă la Păulești (nr. 1)
- Turnătorie de cilindri (nr. 1)
- Turnătorie de fontă (nr. 1)
- Turnătorie de lingotiere (nr. 1)
- Blocuri de sere la Pitești (nr. 3)
- Cramă pentru GOSTAT Răducești (nr. 3)
- Depozit «APEMIN» la Toplița (nr. 3)
- Fabrică de mobilă la Rîmnicul Vilcea (nr. 3)
- Fabrică de piine la Orăștie (nr. 3)
- Fabrică de piine 60 t/24h la Ploiești (nr. 3)
- Stațiune experimentală legumicolă la Buzău (nr. 3)

URBANISM

- Arh. Gabriela Bertumé — Colonie de serviciu la Săvinești (nr. 2)
- Ing. M. Brill, ing. A. Vuzitas, ing. Mihai Popescu — Probleme de echipare tehnică a teritoriului (nr. 2)
- Arh. Tr. Chițulescu, ing. V. Ralea — Amenajarea străzilor pentru îmbunătățirea circulației și a transporturilor în comun (nr. 2)
- Cvtartal de locuințe la Piatra Neamț (nr. 2)
- Arh. T. Evolveanu, arh. M. Silianu — Reducerea costului investițiilor de locuințe în ansambluri prin proiectarea urbanistică (nr. 2)
- Arh. N. Florescu — Sistematizarea orașului Tulcea (nr. 2)
- Arh. Gh. Hussar — Onești, un nou oraș muncitoresc (nr. 2)
- Influența parametrilor geometrici și spațiali ai construcțiilor asupra costului zonei de locuit (nr. 2)
- Prof. arh. M. Locar, arh. T. Evolveanu — Reconstrucția socialistă a orașelor din Republica Populară Romînă (nr. 2)
- Arh. R. Marcus — Sistematizarea orașului Hunedoara (nr. 2)
- C. Spiride — Sistematizarea teritorială (nr. 2)
- Studii de sistematizare și locuințe la Roman (nr. 2)
- Arh. Mariana Vereanu — Sistematizarea Orașului Stalin și detaliul cartierului «Steagul Roșu» (nr. 2)
- Colonie muncitorească la Aghireș (nr. 3)
- Detaliu de sistematizare a orașului Cîmpia Turzii (nr. 3)
- Arh. B. Grünberg — Sistematizarea orașului Iași (nr. 4)
- Arh. V. Sebestyén — Studii pentru sistematizarea centrului orașului Galați (nr. 4)
- Arh. C. Moșinschi — Studii pentru reconstrucția căii Victoriei (nr. 6)

PROIECTAREA TIP

- Arh. R. Crețoiu — Secții tip de hale industriale (nr. 1)
- Discuții asupra problemelor tipizării construcțiilor industriale (nr. 1)
- Arh. Paris Manos, ing. Mihai Popovici — Parametrii geometrici ai hănelor industriale (nr. 1)
- Ing. Mihai Popovici, ing. D. Grigoriu — Elemente de construcție și sisteme constructive tip pentru hale industriale (nr. 1)
- Ing. L. Roșianu — Considerații tehnico-economice asupra tipizării construcțiilor industriale (nr. 1)
- Arh. I. Silvan, ing. P. Vernescu — Tipizarea construcțiilor industriale (nr. 1)
- Arh. Al. Costinescu — Studiu pentru tipizarea fabricilor de piine de 12, 20 și 30 t/24h (nr. 6)
- Arh. Aurelia Teodorescu, arh. C. Borcea — O proiectare mai economică a grădinițelor de copii (nr. 6)

TEORIA ȘI ISTORIA ARHITECTURII

- Prof. arh. G. Gusti — Construcția de locuințe și urbanismul (nr. 1)
- S. Mojneagun — Căutări în domeniul teoriei arhitecturii în Occident (nr. 1)
- Prof. arh. H. Maicu — 500 de ani de existență documentară a orașului București (nr. 5)
- Arh. A. Obrazțov — concepții învechite și căutări novatoare în creația arhitecților sovietici (nr. 6)

MOBILIER

- Arh. Mihai Enescu — Vizitînd Expoziția de noi propuneri de mobilier (nr. 6)

ÎNVĂȚĂMÎNT

- Arh. Z. Solomon — Arhitectura industrială în învățămîntul superior (nr. 1)
- Conf. arh. R. Laurian — Pregătirea cadrelor de specialiști în urbanism (nr. 2)
- Arh. J. Făinaru — Expoziția de sfîrșit de an a Școlii tehnice de arhitectură și construcția orașelor din București (nr. 6)

CONCURSURI

- Prof. arh. A. Damian — Concursul pentru Teatrul Național din Craiova (nr. 2)
- Arh. Tr. Chițulescu — Concursul pentru sistematizarea Pieței Unirii din Iași (nr. 4)
- Arh. M. Dima — Concursul pentru centrul civic al orașului Ploiești (nr. 6)

CRONICĂ — RECENZII — BIBLIOGRAFIE

- Cărți și periodice de arhitectură industrială (nr. 1)
- Din activitatea Uniunii Arhitecților din R.P.R. (nr. 1, 2, 3, 5, 6)
- Expoziția internațională «Construcția și reconstrucția orașelor în perioada 1945—1957» (nr. 2)
- Informații U.I.A. (nr. 3 și 5)
- Ședința Comitetului de conducere al Uniunii Arhitecților din R.P.R. (nr. 4)
- Discuții asupra «Construcțiilor de locuințe proiectate în I.R.P.» (nr. 5)

PLASTICĂ

- Lucrări premiate la Expoziția de acuarele, desene și fotografii executate de arhitecți în anul 1958 (nr. 1 și 2)

АРХИТЕКТУРНАЯ КРИТИКА И АРХИТЕКТОРЫ-КРИТИКИ (стр. 2). Передовая статья этого номера журнала посвящена вопросам архитектурной критики, необходимости укрепить эту критику, повысить требовательность к выполняемым архитектурным работам и углубить их научный анализ.

По следам статьи о литературной и художественной критике, опубликованной органом ЦК Румынской рабочей партии, газетой «Скынтейя», передовая статья журнала «Архитектура РНР» анализирует положение в области профессиональной архитектурной критики и освещения вопросов архитектуры на страницах газет и журналов.

В статье рассматриваются также и задачи, выдвинутые перед редколлегией и коллективом редакции с целью превратить журнал в творческую трибуну, с которой на высоком критическом и научном уровне обсуждались бы самые жгучие вопросы нашей профессии.

ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВО

Арх. К. Мошинский — ИССЛЕДОВАНИЯ ПО РЕКОНСТРУКЦИИ КАЛЯ ВИКТОРИИ (стр. 5). Предпринятые в 1959 году работы по реконструкции Каля Виктории (улицы Победы), старейшей магистрали Бухареста существующей с XVIII века, будут длиться несколько лет.

Улица эта, протяженностью 2,5 км, извилистая и узкая, густо застроена высокими домами от набережной Дымбовицы и до Каля Гривицей и озеленена от Каля Гривицей и до Площади Победы. По обе стороны ее тянется ряд памятников архитектуры, несомненно ценных с точки зрения исторического развития столицы, недавно отметившей 500-летие своего существования.

При всей неоспоримой важности этих памятников, нельзя не признать, что Каля Виктории развилась анархично, стихийно с точки зрения архитектурной гармонии, и градостроительства; она являет подчас самые странные сочетания, узкие места и невыгодные контрасты.

В проектах, представленных в нашем журнале, преследуется цель показать, как будут исправлены вышеуказанные недостатки при сохранении, однако, традиционных характерных особенностей этой магистрали.

На двух концах ее будут созданы две новые площади — Набережной и Победы; получат новое оформление две другие, существующие площади — Республики и Центрального Дома Армии и перепланированы две небольшие площади — бывшего Национального театра и площадь, находящаяся на скрещении с Каля Гривицей. Будут также расширены все узкие участки, построенные многочисленные новые многоквартирные дома в дополнение существующих, более выгодно показаны исторические и архитектурные памятники, проведены меры архитектурного и градостроительного порядка.

В центральной и южной части улицы семи- и десятиэтажные дома — из которых многие уже строятся — дополняют наличный характер высокого и плотного строительства, кульминационным пунктом которого будет построенный на набережной Дымбовицы дом 60-метровой высоты на 19 этажей, на который будет открываться широкая перспектива вдоль набережной и со стороны Каля Виктории.

Арх. К. Лэзреску — РЕКОНСТРУКЦИЯ ГОРОДА МАНГАЛИЯ (стр. 12). В 1958—1959 гг. начались работы по реконструкции города Мангалия, живописной курортной местности на берегу Черного моря.

В первой очереди построены многоквартирные дома в центре города (120 квартир), курортный ансамбль в составе 4-этажных домов (в общей сложности, 1100 мест в 2-комнатных квартирах и комнатах, рассчитанных на 2 места), двухэтажный ресторан со всеми необходимыми придатками, клуб с библиотекой и залами для различных игр, и, наконец, спортивный парк. Во время произведенных земляных работ были обнаружены остатки древнего города Каллатис.

Арх. М. Дима — КОНКУРС НА ЛУЧШИЙ ПРОЕКТ ПЛАНИРОВКИ ГРАЖДАНСКОГО ЦЕНТРА ГОРОДА ПЛОЕШТЫ (стр. 24). В статье анализируются тема и проекты, представленные на конкурс, состоявшийся с 1 по 4 февраля 1959 г.

Отмечается важное значение этого конкурса, вслед за которым было немедленно приступлено к практическим мерам по претворению в жизнь на местах наилучшего решения. В настоящее время построены многоквартирные дома с помещениями для магазинов на первом этаже, благодаря чему уже обрисовывается будущая центральная площадь города.

При анализе представленных на конкурс проектов рассматривается и подход его участников к теме и принципы, избранные для ее решения.

Доцент арх. М. Алифант, арх. Г. Павлу, арх. М. Каффе — **ЖИЛОЙ РАЙОН БАНЫСА** (стр. 30). Авторы статьи подвергают критическому анализу жилой район, недавно построенный на Банясе, в зоне озер на севере Бухареста.

Отметив тот факт, что в целом этот жилой район является немаловажным достижением, авторы статьи выносят на обсуждение в некоторой степени деревенский

характер домов, расположенных при въезде в столицу, на артерии, являющейся основным доступом в город.

В своем стремлении обеспечить домам наибольшее разнообразие и известную традиционность их пластическому оформлению, авторы проектов выбрали решения, повысившие стоимость работ, что неблагоприятно отразилось и на функциональных решениях, и на условиях комфорта. В заключение статьи говорится, что — особенно, когда речь идет о жилищном строительстве, непозволительно увлекаться поисками формы за счет экономичности и комфорта.

ТИПОВОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ

Арх. Ал. Костинеску — ПРОЕКТ ТИПИЗАЦИИ ХЛЕБОЗАВОДОВ МОЩНОСТЬЮ В 12, 20 И 30 ТОНН В СУТКИ (стр. 36). Строительство хлебозаводов этой мощности, отвечающее потребностям населенных пунктов, насчитывающих в среднем 15.000, 40.000 жителей, — одна из самых злободневных проблем промышленного строительства. В статье предлагается схема плана, которая при дальнейшем развитии позволяет осуществить все три типа таких заводов.

Простой технологический поток и современнейшее оборудование (советские печи с подвижным очагом и постоянной загрузкой типа ФТЛ-2), обеспечивают заводам высокую техничность, создавая в то же время и возможность полной механизации технологического процесса.

Помимо важных преимуществ с точки зрения работы заводов, представленный проект значительно снижает себестоимость строительства — на 30—40 проц. по сравнению с себестоимостью подобного рода построек, осуществленных до сих пор у нас в стране.

Арх. Аурелия Теодореску, арх. К. Борча — ЭКОНОМНЕЕ ПРОЕКТИРОВАТЬ ДЕТСКИЕ САДЫ (стр. 40). В статье вкратце представлена эволюция проектирования детских садов в РНР после 1944 года. Анализу подвергается, главным образом, экономическая сторона проблемы, при изучении типовых и уникальных проектов детских садов (где дети проводят только день или всю неделю), сравнительно показаны результаты, полученные по пространственным показателям приведенным к одному месту. Показано также, что с целью получения более экономичных проектов, на основе выводов, сделанных в результате накопленного опыта, в Проектном институте типового строительства разработан проект нового типа детского сада. По сравнению с действующими типовыми проектами, пространственные показатели снижены на 34 проц., причем существуют и возможности значительного уменьшения расходов по содержанию и функционированию. Выводы, обсуждающиеся в настоящее время в соответствующих министерствах, позволят установить принципы, которые лягут в основу будущих типовых проектов.

ТЕОРИЯ АРХИТЕКТУРЫ

Арх. А. Образцов — ОБ УСТАРЕВШИХ ВЗГЛЯДАХ И НОВАТОРСКИХ ПОИСКАХ В ТВОРЧЕСТВЕ СОВЕТСКИХ АРХИТЕКТОРОВ (стр. 44) статья переведена из «Архитектура С.С.С.Р.» № 7 за 1959 г.

МЕБЕЛЬ

Арх. М. Энеску — ВЫСТАВКА НОВЫХ ПРОЕКТОВ МЕБЕЛИ (стр. 46) Выставка, организованная Министерством строительства и стройматериалов на первом и втором этаже недавно построенного на площади им. М. Когэличану многоквартирного дома, представила вниманию публики новые типы мебели, производство которой будет налажено в 1960 году.

Экспонаты показывали технические и декоративные возможности применения новых материалов — древесностружечных и древесноволокнистых агломерированных плит, фанеры, пластмассовых материалов, крашеного или никелированного металла и т. д.

В статье анализируются преимущества и недостатки выставленных образцов мебели, с целью внести вклад в уяснение вопросов, связанных с созданием интерьеров нового типа, уютных и приятных на вид, в домах, которые строятся в настоящее время в нашей стране.

ХРОНИКА

Арх. Ж. Фэинару — ВЫСТАВКА БУХАРЕСТСКОЙ ТЕХНИЧЕСКОЙ ШКОЛЫ АРХИТЕКТУРЫ И ГОРОДСКОГО СТРОИТЕЛЬСТВА (стр. 51). В статье описываются выставленные работы, по специальным предметам и годам преподавания, от архитектурных чертежей первого курса и до дипломных работ. Отмечаются прогресс и известные недостатки в преподавательской работе, как и заключения, к которым пришел профессорско-преподавательский состав в результате дискуссий со специалистами производства.

Под этим разделом сообщены также новые сведения о деятельности Союза архитекторов в РНР.

LA CRITIQUE D'ARCHITECTURE ET LES CRITIQUES ARCHITECTES (p. 2) L'éditorial de ce numéro de la revue est consacré aux problèmes de la critique d'architecture, à la nécessité de rendre cette critique plus forte, plus exigeante pour les travaux d'architecture réalisés et d'approfondir leur analyse scientifique.

L'éditorial analyse, en marge d'un article sur la critique littéraire et artistique paru dans le journal *Scinteia*, organe du Comité Central du Parti Ouvrier Roumain, la situation existant dans le domaine de la critique professionnelle d'architecture ainsi que la manière dont les problèmes d'architecture se reflètent dans les journaux et revues de culture générale.

L'éditorial examine aussi les tâches qui font face au collège de rédaction pour transformer la revue en une tribune de la création où les problèmes les plus actuels de notre profession devront être débattus à un niveau critique et scientifique élevé.

URBANISME

C. Moșinschi, architecte — ÉTUDES POUR LA RECONSTRUCTION DE LA CALEA VICTORIEI (p. 5) La Calea Victoriei, la plus ancienne avenue de Bucarest, datant depuis le XVIIe siècle, sera rebâtie à partir de 1959 pendant quelques années.

Avec son tracé sinueux, étroit, parfois verdoyant — long de 2,5 km — la Calea Victoriei est bâtie sur la plus grande partie de sa longueur; les bâtisses sont denses et hautes depuis la rivière Dimbovița jusqu'à la Calea Griviței, plus espacées et entourées de verdure depuis la Calea Griviței jusqu'à la Place Victoriei, avec tout au long une série de monuments d'architecture de grande valeur du point de vue du développement historique de la Capitale, qui vient de fêter 500 ans d'existence.

Toutefois, à côté de ces éléments de valeur, la Calea Victoriei s'est développée anarchiquement en ce qui concerne l'harmonie architecturale et urbanistique, présentant souvent des agglomérations déconcertantes, de véritables étranglements et contrastes assez malheureux.

Les projets présentés dans la revue démontrent la manière dont les défauts mentionnés seront corrigés, tout en gardant intactes les caractéristiques traditionnelles de cette avenue.

Deux nouvelles places seront créées aux deux extrémités de l'avenue — la place située sur les berges de la rivière Dimbovița et la place Victoriei —, on réaménagera les deux places existantes — la place de la République et la Place de la Maison Centrale de l'Armée — on complètera deux squares — celui de l'ancien théâtre National et celui du carrefour avec la Calea Griviței — on supprimera tous les étranglements, on construira de nombreux blocs de logements pour compléter les places vides, on mettra en valeur les monuments historiques et d'architecture, en réalisant ainsi un ordre architectural et urbanistique.

Dans la partie centrale et du sud de l'avenue, des blocs de 7 à 10 étages — dont beaucoup sont déjà en train d'être bâtis — compléteront le caractère existant, haut et dense, en culminant à l'extrémité vers la rivière Dimbovița avec un bloc haut de 60 m, avec 19 niveaux, ayant de longues perspectives tout au long des quais, de la Calea Victoriei et sur la ville.

C. Lazaresco, architecte — LA RECONSTRUCTION DE LA VILLE DE MANGALIA (p. 12) Les travaux de reconstruction de la ville de Mangalia, station balnéaire pittoresque sur le littoral de la Mer Noire, ont commencé en 1958—1959.

Ont été réalisés pendant la première étape: des blocs de logements au centre de la ville (120 appartements), un important centre de repos en blocs à 4 niveaux comprenant un total de 1100 lits en appartements de 2 pièces et chambres pour 2 personnes, un restaurant à 2 niveaux avec les annexes nécessaires; un club avec bibliothèque et salles de jeux; enfin, un parc sportif. À l'occasion de ces travaux on a détaché et mis en valeur les vestiges de l'ancienne cité Callatis.

M. Dima, architecte — LE CONCOURS POUR L'AMÉNAGEMENT DU CENTRE CIVIQUE DE LA VILLE DE PLOIEȘTI (p. 24) L'article analyse le thème et les projets présentés à ce concours du 1er février au 4 mai 1959.

On montre l'importance de ce concours immédiatement suivi par la mise en pratique et la réalisation de la meilleure solution. À présent, les blocs de logements, dont le rez-de-chaussée comprend de nombreux magasins, sont exécutés, donnant son contour à la future place centrale de la ville de Ploiești.

On fait l'analyse des projets présentés au concours, la manière dont les participants ont compris le thème et les principes choisis pour sa solution.

Conf. arch. M. Alifanti, Gh. Pavlu, M. Caffé, architectes — LE QUARTIER DE LOGEMENTS BANEASA (p. 30) Les auteurs de l'article examinent et émettent quelques observations critiques, sur un quartier de logements construit récemment dans la zone des lacs du Nord de la Capitale à Băneasa.

Soulignant que dans son ensemble, ce quartier de logements représente une réalisation importante, les auteurs de l'article mettent en discussion le caractère plutôt rustique des logements, assez peu en accord avec leur position urbanistique, sur la voie principale d'entrée dans la Capitale.

Dans leur tendance de donner une variété aussi grande que possible ainsi qu'une certaine plasticité — traditionaliste — à ces constructions, les auteurs de ces travaux ont choisi des solutions qui ont augmenté le prix de l'exécution, cette augmentation se reflétant aussi dans les solutions fonctionnelles et le confort. Dans la construction des logements surtout, il n'est pas permis que les recherches concernant la forme se fassent au détriment de l'économie et du confort, telle est la conclusion de l'article.

PROJETS-TYPE

Al. Costinesco, architecte — ÉTUDE POUR LA NORMALISATION DES FABRIQUES DE PAIN DE 12, 20 et 30 t/24 h (p. 36) La construction de fabriques de pain de cette capacité, correspondant aux centres avec un nombre moyen d'habitants (15 000—40 000) est un des problèmes les plus courants d'architecture industrielle. L'étude propose un schéma de plan qui, développé, permet la réalisation des trois types de fabriques.

Le flux technologique simple et l'équipement des plus modernes (fours soviétiques à foyers mobiles et chargement continu de type F.T.L. 2) assurent aux fabriques une grande technicité, en prévoyant en même temps les possibilités de mécanisation totale du processus technologique.

En dehors des avantages importants en ce qui concerne le fonctionnement des fabriques, l'étude présentée réduit sensiblement le coût de ces constructions (30—40%) par rapport aux constructions semblables réalisées jusqu'à présent dans le pays.

Aurelia Teodoresco, C. Borcea, architectes — DES PROJETS PLUS ÉCONOMIQUES POUR LES JARDINS D'ENFANTS (p. 40) Cet article relate sommairement l'évolution de l'élaboration des projets pour jardins d'enfants dans la RPR à partir de 1944. L'analyse présentée concerne surtout l'aspect économique de la question, en montrant par comparaison entre les projets-type de jardins d'enfants ordinaires et ceux où les enfants sont gardés toute la semaine — les résultats obtenus en ce qui concerne les index d'espace par rapport à un lieu d'utilisation. L'article relate aussi que pour obtenir des projets plus économiques, d'après l'expérience accumulée, l'IPCT vient d'élaborer une étude pour un nouveau type de jardin d'enfants; les index techniques ont été réduits de 34%, présentant ainsi des possibilités de réductions sensibles quant aux dépenses d'entretien et fonctionnement. Les conclusions tirées de cette étude, qui est actuellement examinée par les ministères respectifs, formeront les principes sur lesquels se développeront les futurs projets-type.

THÉORIE DE L'ARCHITECTURE

A. Obratov, architecte — CONCEPTIONS SURANNÉES ET RECHERCHES NOUVELLES DANS LA CRÉATION DES ARCHITECTES SOVIÉTIQUES (p. 44) article traduit du No. 7/1959 de la revue „L'Architecture de l'URSS.”

AMEUBLEMENT

M. Enesco, architecte — EN VISITANT L'EXPOSITION DE NOUVELLES PROPOSITIONS DE MEUBLES (p. 46) L'exposition organisée par le Ministère des constructions, matériaux de construction et du bois dans les appartements du 1er et 2e étage d'un bloc nouvellement construit place M. Kogălniceanu, a présenté au public de nouveaux prototypes de meubles qui doivent être produits couramment en 1960.

Les exemplaires soumis au public ont démontré les possibilités techniques et décoratives des nouveaux matériaux comme par exemple: plaques agglomérées en copeaux de bois (PAL) le placage moulé, les matières plastiques, le bois stratifié, le métal peint ou nickelé, etc.

L'article fait l'analyse de ces prototypes avec leurs aspects positifs ou négatifs, en vue de contribuer à la réalisation d'intérieurs nouveaux, agréables, optimistes dans les logements qu'on bâtit dans notre pays.

CHRONIQUE

J. Făinaru, architecte — L'EXPOSITION DE FIN D'ANNÉES DE L'ÉCOLE TECHNIQUE D'ARCHITECTURE ET CONSTRUCTION DES VILLES, DE BUCAREST (p. 51) On y décrit les travaux présentés, par branche et année d'étude, depuis les planches de dessin architectural de la 1ère année jusqu'aux diplômes de fin d'étude. On y montre les progrès et les défauts du travail des professeurs et les conclusions auxquelles le corps enseignant est arrivé après des discussions avec les techniciens de la production.

La Chronique comprend encore des nouvelles de l'activité de l'Union de Architectes de la RPR.

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

REDACȚIA : BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80
ABONAMENTELE SE POT FACE NUMAI LA:
— UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN R.P.R. — ADMINISTRAȚIA REVISTEI
BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 14.76.02.

Lei 15

I. P. 4, București

